

NU E NICIODATĂ PREA TÂRZIU SAU PREA DEVREME,
ESTE ATUNCI CÂND TREBUIE SĂ FIE.

măsura timpului

mitch albom

Un scriitor cu suflet. – LOS ANGELES TIMES

Limbile unui ceas nu-și vor găsi niciodată drumul către casă.

Acest lucru fusese adevărat din clipa în care Dor făcuse primul cadran solar.

Fusese doar un băiat care stătea în nisip când prezisese că în ziua următoare va exista un moment identic. Fiecare generație care-i urmăse păruse hotărâtă să dezvolte conceptul, măsurând tot mai precis fiecare clipă a vieții.

Cadrame solare fuseseră puse în fața ușilor caselor. Clepsidre uriașe cu apă fuseseră construite în piețele orașelor. Apoi mecanismele mecanice le luaseră locul, ducând la construcția ceasurilor din turnuri, a pendulelor și, în cele din urmă, a ceasurilor care încăpeau pe un singur raft.

Apoi un matematician francez a legat un ceas de o curelușă și și-a prins-o de încheietura mâinii, iar de atunci omul a început să poarte timpul asupra sa.

Precizia a crescut într-un mod uimitor. Deși limba minutarului a fost inventată abia în secolul al XVI-lea, deja în secolul al XVII-lea pendulul nu greșea mai mult de un singur minut într-o întreagă zi. În mai puțin de o sută de ani, nu greșea mai mult de o secundă.

Timpul a devenit o industrie.

- MITCH ALBOM -

MITCH ALBOM

MĂSURA TIMPULUI

Traducere din limba engleză DORIAN BOTEZATU

Titlul original: *The Time Keeper*, 2012

Editura RAO, 2014

Versiune ebook: v1.0, decembrie 2018

Această carte, despre timp, este dedicată Janinei,
căci ea face ca toate clipele vieții să aibă sens.

- MITCH ALBOM -

PROLOG

1

Un bărbat stă singur într-o peșteră.

Are părul lung. Barba îi atinge genunchii. Își sprijină bărbia în căușul palmelor.

Închide ochii.

Ascultă ceva. Voci. Voci fără de sfârșit. Acestea se ridică dintr-o oglindă de apă care se odihnește într-un colț al peșterii.

Sunt vocile oamenilor de pe Pământ.

Vor un singur lucru.

Timp.

Sarah Lemon este una dintre acele voci.

Este o adolescentă din zilele noastre, întinsă pe un pat, privind o fotografie pe ecranul telefonului mobil: un băiat arătos, cu un păr de culoarea cafelei.

În această seară se va întâlni cu el. În această seară, la opt și jumătate. Șoptește nerăbdătoare – *opt și jumătate, opt și jumătate* – și se întreabă cu ce să se îmbrace. Blugii negri? Bluza fără mâneci? Nu. Își urăște brațele. Nu, mai bine cea fără mâneci.

— Am nevoie de mai mult *timp*, spune ea.

Victor Delamonte este una dintre acele voci.

Un bărbat bogat, de optzeci și ceva de ani, stă în cabinetul unui doctor. Soția lui este lângă el. Hârtii albe acoperă masa.

Doctorul vorbește încet.

— Nu mai putem face mare lucru, spune el. Lunile de tratament nu au dat rezultate. Tumorile. Rinichii.

Soția lui Victor încearcă să vorbească, dar cuvintele i se opresc în gât. De parcă ar împărtăși același laringe, Victor își drege glasul.

— Ceea ce vrea Grace să întrebe este... cât *timp* mi-a mai rămas?

Cuvintele lui – și cele rostite de Sarah – plutesc către peștera îndepărtată și către bărbatul singur, bărbos, care stă în ea. Acest bărbat este Tatăl Timp.

Ai putea crede că este doar un mit, un desen de pe o felicitare de Anul Nou – bătrân, ponosit, strângând în mână o clepsidră, mai bătrân decât oricine altcineva de pe planetă.

Dar Tatăl Timp este real. Și, dacă e să spunem adevărul, nu poate îmbătrâni. Sub barba dezordonată și părul care i se lasă ca o cascadă pe umeri – semne de viață, nu de moarte – are un corp subțire, cu pielea netedă, imun la efectele timpului, peste care este suveran.

Odată, înainte de a-l fi mâniat pe Dumnezeu, a fost doar un om ca toți ceilalți oameni, destinat să moară la sfârșitul zilelor sale.

Acum are o soartă diferită: alungat în peștera sa, trebuie să asculte toate rugile lumii – mai multe minute, mai multe ore, *mai mult timp*.

Stă acolo de o eternitate. A renunțat la speranță. Dar un ceas bate pentru noi toți, tăcut, undeva departe. Și unul bate chiar și pentru el.

În curând Tatăl Timp va fi liber.

Se va întoarce pe Pământ.

Și va termina ceea ce a început.

- MĂSURA TIMPULUI -

ÎNCEPUTUL

2

Aceasta este o poveste despre înțelesurile timpului

și începe cu mult timp în urmă, în zorile istoriei oamenilor, cu un băiat desculț alergând pe costișa unui deal. În fața sa se află o fată desculță. El încearcă să o prindă. Căci adeseori așa stau lucrurile între un băiat și o fată.

Pentru aceștia doi, așa vor sta lucrurile întotdeauna.

Numele băiatului este Dor. Al fetei este Alli.

La această vârstă trupurile lor sunt aproape identice, cu voci ascutite, cu păr negru și cu chipurile murdare de noroi.

Fără să-și încetinească goana, Alli întoarce capul rânjind către Dor. Ceea ce simte ea sunt primii fiori ai dragostei. Înșfacă o pietricică și o aruncă spre el.

— Dor! strigă ea.

Dor își numără răsuflările în timp ce aleargă.

El este primul om de pe pământ care încearcă să facă acest lucru – să numere, să inventeze cifre. A început prin a-și pune degetele perechi, dându-le apoi un sunet și o valoare. Curând, număra tot ce se putea număra.

Dor este blând, un copil ascultător, dar cu o minte mai profundă decât a celor din preajma lui. Este diferit.

Și, în acești zori ai istoriei omului, un copil diferit poate schimba lumea.

De aceea, Dumnezeu îl privește.

— Dor! strigă Alli.

El ridică privirea și zâmbește – mereu îi zâmbește lui Alli –, iar piatra cade la picioarele sale. Își dă capul pe spate gânditor.

— Mai aruncă una!

Ali aruncă în sus. Dor numără pe degete, un sunet pentru unu, un sunet pentru doi...

— Bulf!

Este împins din spate de al treilea copil, Nim, un băiat mult mai mare și mai puternic. Strigă în timp ce își pune un genunchi pe spatele lui Dor:

— Sunt rege!

Toți cei trei copii râd.

Încep să alerge din nou.

Încearcă să îți imaginezi cum ar fi viața fără măsurarea timpului.

Probabil nu poți. Știi luna, anul, ziua săptămânii. Ai un ceas pe perete sau pe bordul mașinii. Ai un program, un calendar, un timp pentru a mânca și un timp pentru a te duce la cinema.

Dar, cu toate acestea, în jurul tău nimic nu ține seama de măsurarea timpului. Păsările nu întârzie. Un câine nu își verifică niciodată ceasul. Căprioarele nu se agită de ziua lor de naștere.

Doar omul măsoară timpul.

Doar omul numără ceasurile.

Și, din această cauză, doar omul trăiește o frică paralizantă pe care nu o cunoaște nicio altă creatură.

Teama că nu mai are timp.

3

Sarah Lemon se teme că nu mai are timp.

Iese de la duș calculând. Douăzeci de minute să-și usuce părul, jumătate de oră să se machieze, jumătate de oră să se îmbrace, un sfert de oră să ajungă la întâlnire. *Opt și jumătate, opt și jumătate!*

Ușa de la dormitor se deschide. Este mama sa, Lorraine.

— Dragă?

— Bate la ușă, mamă!

— Bine. Cioc-cioc.

Lorraine se uită pe pat. Toate hainele sunt puse la vedere: două perechi de blugi, trei tricouri, un pulover alb.

— Unde te duci?

— Nicăieri.

— Te întâlnești cu cineva?

— Nu.

— Îți stă bine cu alb...

— Mamă!

Lorraine oftează. Ridică un prosop de pe jos și pleacă.

Sarah se întoarce la oglindă. Se gândește la băiat. Își ciupește colăceii de pe șolduri. Ugh.

Opt și jumătate, opt și jumătate!

Cu siguranță nu va purta alb.

Victor Delamonte se teme că nu mai are timp.

El și Grace pășesc din lift în apartamentul lor mare de la ultimul etaj.

— Dă-mi haina, spune Grace.

O agață în dulap.

E liniște. Victor se folosește de un baston pentru a se duce pe hol pe lângă un tablou mare, o pictură în ulei a unui maestru francez. Își simte abdomenul huruind. Ar trebui să ia o pastilă. Intră în birou său, plin de cărți, plăci comemorative și cu un uriaș birou de mahon.

Victor se gândește la doctor. *Nu mai putem face mare lucru.* Ce a vrut să spună? Luni? Săptămâni? Acesta să-i fie sfârșitul? Nu poate fi adevărat.

O aude pe Grace pășind pe gresie. Formează un număr la telefon

— Ruth, sunt eu, spune ea.

Ruth este sora ei.

— Tocmai ne-am întors de la doctor... rostește cu o voce înceată.

Singur în fotoliul lui, Victor își numără zilele care i se scurg printre degete. Simte cum își pierde suflul, de parcă îl sugrumă cineva. Fața i se contorsionează. Ochii i se umezesc.

4

Crescând, copiii își urmează destinul.

La fel făceau și Dor, Nim și Alli, cei trei copii de pe deal.

Nim a crescut înalt, cu umerii lați.

Ducea cărămizi de lut pentru tatăl său, un zidar. Îi plăcea faptul că era mai puternic decât alți băieți. Nim a devenit fascinat de putere.

Alli a devenit mai frumoasă,

iar mama sa i-a spus să-și țină părul negru împletit în cosiță și ochii plecați, căci altfel frumusețea sa va încuraja dorințele întunecate ale bărbaților. Alli s-a înveșmântat în umilință.

Dor?

Ei bine, Dor a devenit un măsurător al lucrurilor. Pietre, bețe, bețișoare, pietricele, orice putea număra. Adeseori cădea într-un soi de vis, gândindu-se la numere, iar frații mai mari îl lăsau singur atunci când plecau la vânătoare.

Și Dor alerga pe dealuri cu Alli, iar mintea sa alerga în fața lui, chemându-l.

Și apoi, într-o dimineață fierbinte, s-a întâmplat un lucru ciudat.

Dor, adolescent acum, dacă e să judecăm după vremurile noastre, stătea așezat, înfigând un băț în pământ. Soarele ardea cu putere, iar el se uita la umbra bățului.

A pus o piatră în vârful umbrei. A început să cânte. Se gândea la Alli. Erau prieteni din copilărie, dar acum el era mai înalt, ea era mai *moale*, iar el simțea o sfârșeală stranie când ea își ridica privirea să o întâlnească pe a lui. Se simțea de parcă l-ar fi dezechilibrat cineva.

O muscă bâzâi pe lângă el, trezindu-l din reverie.

— Ahhh, spuse, alungând-o cu mâna.

Când se uită iarăși la băț, umbra nu mai atingea piatra.

Dor așteptă, dar umbra continua să se scurteze, căci soarele se ridica pe cer. Se decise să lase totul așa și să se întorcă a doua zi. Iar a doua zi, când soarele avea să alungească umbra până la piatră, acea clipă avea să fie... *același timp ca astăzi.*

De fapt, se gândea, nu cumva același moment se repeta în fiecare zi? Momentul în care umbra, bățul și piatra erau aliniate?

Avea să numească acea clipă momentul lui Alli și în fiecare zi avea să se gândească la ea când cele trei se întâlneau.

Se bătu cu un deget pe frunte, mândru de el însuși.

Și astfel a început omul să măsoare timpul.

Musca se întoarce.

Dor o alungă iarăși cu mâna. Numai că de această dată se întinse într-o fâșie lungă și neagră, care se prelungea într-o masă întunecată.

Din ea ieși un bărbat bătrân, înveșmântat în straie albe.

Dor făcu ochii mari de teamă. Încercă să alerge, să țipe, dar corpul nu-l mai asculta.

Bătrânul ținea în mână un toiag de lemn auriu. Atinse bățul cu care Dor măsurase umbra soarelui, iar acesta se ridică din pământ, transformat într-un roi de viespi. Viespile creară o nouă linie întunecată, care se prelungea precum o draperie.

Bătrânul păși prin ea.

Și dispăru.

Dor fugi.

Nu avea să povestească nimănui, niciodată despre acea întâmplare.

Nici măcar lui Alli.

Nu până la sfârșit.

5

Sarah găsește timp într-un sertar.

Îl deschide căutându-și blugii negri și descoperă, tocmai în fund, un Swatch purpuriu cu o brățară de plastic. Părinții i-l dăduseră când împlinise doisprezece ani.

D ouă luni mai târziu erau divorțați.

— Sarah! strigă mama ei de la capătul scărilor.

— *Ce?* strigă ea înapoi.

După despărțirea lor, Sarah stătuse cu Lorraine, care îl învinuia pe Tom, fostul și absentul soț, pentru toate lucrurile care nu mergeau cum trebuie în viețile lor. Sarah obișnuia să o aprobe cu o mișcare a capului. Dar fiecare din ele, în felul ei, aștepta ceva de la el; Lorraine ca el să recunoască faptul că se înșelase, Sarah să fie salvată de el. Nu avea să se întâmple nici una, nici alta.

— *Ce, mamă?* strigă iarăși Sarah.

— Îți trebuie mașina?

— Nu-mi trebuie mașina.

— *Ce?*

— Nu-mi trebuie mașina!

— Unde te duci?

— Nicăieri!

Sarah verifică ceasul purpuriu, să vadă dacă încă mai merge: este 6:59.

Opt și jumătate, opt și jumătate!

Închise sertarul și strigă:

— Concentrează-te!

Unde îi sunt blugii negri?

Victor găsește timp într-un sertar.

Își scoase agenda. Se uită la programul zilei următoare, care cuprindea o ședință a consiliului de administrație la ora 10 A.M., o conferință cu analiștii la 2 P.M. Și, la 8 P.M., cina cu directorul brazilian a cărui companie o cumpără. La cum

se simte, va fi norocos dacă va reuși să ducă la bun sfârșit măcar unul dintre lucrurile astea.

Înghite o pastila. Se aude o sonerie. Cine ar putea fi la ora asta? O aude pe Grace pășind pe hol. Își privește fotografia de nuntă de pe birou, ce tineri erau amândoi, ce sănătoși, fără tumori, fără rinichi care nu mai funcționează.

— Victor?

Ea stă în ușa biroului cu un om de la o companie de servicii, care împinge un scaun cu roțile electric.

— Ce e ăsta? întreabă Victor.

Grace se forțează să zâmbească.

— Am decis, nu-ți amintești?

— Încă nu am nevoie de el.

— Victor.

— Nu îmi *trebuie!*

Grace privește tavanul.

— Lasă-l aici, îi spune bărbatului.

— În hol, spune Victor.

— În hol, repetă Grace.

Ea îl urmează pe bărbatul care iese din birou.

Victor închide agenda și își masează abdomenul. Se gândește la ce îi spusese doctorul.

Nu mai putem face mare lucru.

Trebuie să facă însă *ceva*.

6

Dor și Alli s-au căsătorit.

Au stat în fața unui altar într-o seară caldă de toamnă. Au schimbat daruri. Alli a purtat un voal. Dor și-a turnat parfum în păr și a rostit: „Ea este soția mea. Îi voi pune în poală argint și aur”. Căci așa se făcea în vremurile acelea.

Rostind acele cuvinte, Dor avusese un simțământ cald și liniștitor – *Ea este soția mea* – căci, încă de mici, ea fusese pentru el precum cerul, mereu în preajma lui. Doar Alli îi putea distra atenția de la numărât. Doar Alli îi aducea apă de la marele râu, stând apoi lângă el și fredonând o melodie dulce, iar el sorbea din cupă fără să-și de-a seama cât timp se uitase în gol.

Acum erau căsătoriți. Acest lucru îl făcea fericit. În acea noapte a privit secera lunii printre nori și a marcat acel moment, lumina lunii din noaptea în care se căsătoriseră.

Dor și Alli au avut trei copii.

Un fiu, apoi o fiică, apoi altă fiică. Trăiau cu familia lui Dor, în casa tatălui său, aproape de alte trei case clădite din bețe și lut. În acele vremuri, familiile trăiau împreună – părinți, copii și nepoți – toți sub același acoperiș. Un fiu se muta din casa părinților doar dacă devenea bogat.

Dor nu avea să devină niciodată bogat.

Nu avea să pună niciodată argint și aur în poala lui Alli. Toate caprele, oile și boii erau ale fraților sau ale tatălui său, care adeseori îl muștra pe Dor pentru că-și irosea timpul cu măsurătorile lui prostesti. Mama sa plângea când îl vedea cocoșat la munca lui. Simțea că zeii îl lăsaseră neputincios.

— De ce nu poți fi mai mult ca Nim? obișnuia să întrebe.

Nim a devenit un rege puternic.

A avut multe bogății și mulți sclavi. A început construcția unui turn uriaș pe lângă care, în unele dimineți, Dor și Alli treceau împreună cu copiii lor.

— Chiar te-ai jucat cu el când erați copii? întrebă fiul lui.

Dor dădu din cap. Alli își luă soțul de braț.

— Tatăl tău alerga și se cățara mai bine ca el, spuse ea.

— Mama voastră era mai rapidă ca noi toți, zâmbi Dor.

Copiii râseră, strângându-se lângă picioarele ei.

— Trebuie să fie adevărat, dacă așa spune tatăl vostru, spuse ea.

Dor număra sclavii care lucrau la turnul lui Nim, îi număra până când nu mai avu numere. Se gândi la cât de diferite deveniseră viețile lor.

În acea zi, ceva mai târziu, Dor scrijeli o tăbliță de lut pentru a marca drumul soarelui pe cer. Atunci când copiii au venit să se joace cu uneltele lui, Alli le îndepărtă mâinile cu blândețe, sărutându-le degetele.

Deși istoria nu o spune,

pe măsură ce Dor îmbătrânea, el descoperea toate felurile de a măsura timpul, pe care știința, mai târziu, avea să le atribuie altora.

Cu mult înainte de obeliscurile egiptene, Dor stăpânea umbrele. Cu mult înainte de clepsidrele grecești, Dor măsura apa.

Avea să născocască primul cadran solar. Avea să facă primul ceas, ba chiar și primul calendar.

„Înainte vremurilor sale.” Așa spunem noi astăzi.

Dor era înainte tuturor.

Gândește-te la cuvântul „timp”.

Folosim atât de *multe* expresii cu el. Era și timpul. A pierde timpul. A-și ocupa timpul cu ceva.

Era timpul să. A câștiga timp.

Mult timp. La timp. Nu mai e timp. Timp liber. Vino la timp. Trage de timp.

Sunt la fel de multe expresii cu „timp” câte minute sunt într-o zi.

Dar a fost o vreme când nu exista niciun cuvânt pentru el.
Pentru că nimeni nu măsură.

Apoi Dor a început.

Și totul s-a schimbat.

7

Într-o zi, pe când copiii săi erau îndeajuns de mari să alerge ei înșiși pe dealuri, Dor a primit vizita regelui Nim, prietenul lui din copilărie.

— Ce e asta? întrebă Nim.

Ținea în mână un vas, cu o gaură mică la fund.

— O măsură, răspunse Dor.

— Nu, Dor, râse Nim. Este un vas stricat. Uită-te la gaura asta. Dacă pui apă în el, o să se scurgă toată.

Dor nu l-a contrazis. Cum ar fi putut? În timp ce Dor își petrecea zilele cu oase și bețe, Nim ataca satele vecine, le lua oamenilor avutul și le spunea că trebuie să-i fie supuși.

Vizita era neobișnuită, prima după multe drumuri ale lunii pe cer. Nim purta o togă impresionantă de lână, purpurie, culoarea bogăției.

— Știi turnul pe care îl construim? întrebă Nim.

— Nu am văzut niciodată ceva asemănător, răspunse Dor.

— E doar începutul, prietene. Ne va duce la cer.

— De ce?

— Să-i înfrâng pe zei.

— Să-i înfrângi?

— Da.

— Și apoi?

— Apoi voi domni din ceruri, pufni Nim.

Dor își feri privirea.

— Alătură-te mie, spuse Nim.

— Eu?

— Ești isteț, știu asta de când eram copii. Nu ești nebun, cum zic alții. Știi lucruri, iar aceste... chestii... Arată către instrumente. Ar putea să-mi facă turnul mai puternic, nu?

Dor ridică din umeri.

— Arată-mi cum funcționează.

Tot restul după-amiezii, Dor îi explică ideile lui.

Îi arată lui Nim cum umbra bățului se aliniază cu scrijeliturile lui, cum liniile împart ziua în bucăți. Îi arată colecția de pietre ce socotea fazele lunii.

Nim nu înțelegea cele mai multe dintre vorbele lui Dor. Clătina din cap, insistând că zeul soare și zeița lună se luptă tot timpul; ceea ce explica ridicarea și căderea lor. Puterea era ceea ce conta. Și puterea era ceea ce îl aștepta odată ce turnul avea să fie construit.

Dor asculta, dar nu și-l putea imagina pe Nim luând cu asalt norii. Ce șansă ar fi avut?

Când veni timpul să plece, Nim luă unul dintre bețele ce măsurau umbra soarelui.

— Îl iau cu mine, spuse.

— Așteaptă...

— Fă-ți altul, zise Nim, strângând bățul la piept. Adu-l când vei veni să mă ajuți cu turnul.

— Nu pot să te ajut, zise Dor lăsându-și privirea în pământ.

Nim scrâșni din dinți.

— Și de ce?

— Am munca mea.

— Să faci găuri în ulcele? râse Nim.

— E mai mult decât atât.

— Eu a doua oară nu te mai rog.

Dor nu răspunse.

— Cum vrei, răbufni Nim, pășind către ușă. Dar trebuie să pleci din oraș.

— Să plec?

— Da.

— Unde?

— Nu mă interesează, răspunse Nim uitându-se la scrijeliturile de pe băț. Dar să pleci departe. Dacă nu, oamenii mei te vor obliga să lucrezi la turn, așa cum fac cu ceilalți. Trecu pe lângă vase, luându-l în mână pe cel găurit, îl întoarse, apoi clătina din cap. Nu voi uita niciodată

- MĂSURA TIMPULUI -

copilăria noastră, spuse Nim. Dar nu ne vom mai vedea niciodată.

8

Sarah Lemon nu mai are timp.

Este 7:25 P.M. și blugii ei negri – pe care i-a găsit într-un final în mașina de spălat – se răsucesc acum în mașina de uscat rufe, dată pe temperatura maximă, iar părul îi este atât de dezordonat că îi vine să și-l taie. Mama ei a mai venit de două ori în cameră, ultima dată cu un pahar de vin în mână, dându-și cu părerea despre machiajul ei. („OK, mamă, am înțeles”, i-o retezase ea.) Alesese un tricou de culoarea căpșunii, blugii negri – *dacă se mai usucă azi!* – și cizmele negre cu toc. Tocurile o făceau să pară mai slabă.

Urmează să-și întâlnească băiatul în fața unui magazin universal – *Opt și jumătate, opt și jumătate!* – și poate vor mânca împreună ceva sau vor merge undeva. Cum vrea el. Până atunci se văzuseră doar în diminețile de sâmbătă, la un adăpost unde lucrau. Dar Sarah făcuse câteva aluzii că ar putea ieși împreună, și cu o săptămână în urmă el spusese „Bine, OK, poate vineri”.

Acum e vineri și își simte pielea ca de găină. Niciodată nu-i mai dăduse atenție un băiat ca el – popular și frumos. Când este cu el ar vrea ca minutele să-și încetinească goana, dar, până atunci, parcă nu trec suficient de repede.

Se privește în oglindă.

— Ah, părul ăsta!

Victor Delamonte nu mai are timp.

Este 7:25 P.M. Birourile de pe Coasta de Est se închid, dar nu și cele de pe Coasta de Vest.

Ridică receptorul. Formează un prefix de pe alt meridian. Cere cu Documentarea. În timp ce așteaptă, se uită la cărțile de pe rafturi, făcând în minte un inventar. *Am citit-o. Nu am citit-o. Nu am citit-o...*

Dacă s-ar folosi de toate clipele pe care doctorul i-a zis că le mai are, tot nu ar reuși să le citească pe toate. Nici măcar

pe cele din camera aceea. Din casa aceea. Inacceptabil. Este bogat. Trebuie să facă ceva.

— Documentarea, se aude o voce de femeie.

— Mda, Victor la telefon.

— Domnul Delamonte? întrebă neliniștită. Cu ce vă pot ajuta?

El se gândește la Grace și la scaunul cu roțile pe care i-l comandase. Nu se va da bătut așa de ușor.

— Vreau să te apuci imediat de treabă. Îmi trimiți tot ce găsești.

— Desigur.

Se aud tastele.

— Care este subiectul?

— Nemurirea.

9

În seara aceea, după vizita lui Nim, Dor și Alli au urcat pe deal pentru a vedea apusul.

Făceau asta aproape în fiecare seară, aducându-și aminte de vremurile copilăriei când se alergau unul pe altul. Dar, de această dată, Dor rămase tăcut. Ducea câteva boluri și un vas de apă. După ce s-au așezat, i-a povestit lui Alli despre vizita lui Nim. Ea a început să plângă.

— Dar unde putem merge? zise ea. Aici e casa noastră, familia noastră. Cum o să supraviețuim?

Dor își plecă privirea.

— Vrei să fiu sclav la turn?

— Nu.

— Atunci nu avem nicio alegere.

Îi atinse lacrimile, alungându-le.

— Îmi e teamă, șopti ea.

Ea îi îmbrățișă pieptul cu brațele, sprijinindu-și capul pe umărul lui. Făcea acest lucru în fiecare seară și, ca orice mic semn de dragoste, avea o mare greutate. Dor simțea cum este învăluit de calm ori de câte ori ea îl îmbrățișa, de parcă ar fi fost înfășurat într-o mantie, și știa că niciodată, nimeni nu-l va înțelege și nu-l va iubi ca ea. Își cuibări chipul în părul ei, respirând așa cum nu făcea decât lângă ea.

— Te voi proteja, îi promise.

Au stat așa mult timp, privind orizontul.

— Uite, șopti Alli.

Iubea culorile apusului – oranjul, rozul blând, roșul de merișor.

Dor se ridică.

— Unde te duci? întrebă Alli.

— Trebuie să încerc ceva.

— Mai stai cu mine.

Dor făcu câțiva pași până la stânci. Turnă apă într-un vas mic, apoi puse altul mai mare sub el. Scoase bucata de argilă

ce astupa gaura din vasul de deasupra – cel de care răsese Nim –, iar apa începu să picure, picătură după picătură.

— Dor? șopti Alli.

El nu-și ridică privirea.

— Dor?

Ea își înconjură genunchii cu brațele. Ce avea să se întâmple cu ei? se gândi. Unde aveau să se ducă? Își plecă fruntea, închizând ochii.

Dacă ar fi existat un cronicar al istoriei, ar fi putut scrie că în acea clipă un om a inventat primul ceas al lumii, că soția lui era singură, plângând încetișor, în timp ce el era devorat de numărătoare.

În acea noapte, Dor și Alli au rămas pe deal.

Ea a dormit. Dar el s-a luptat cu oboseala pentru a fi treaz atunci când soarele avea să răsară. A privit cum cerul își topește întunecimea nopții în purpură adâncă și apoi în albastru. O explozie de raze a albit totul după aceea, iar domul soarelui a apărut la orizont, ca pupila aurie a unui ochi care se deschide.

Dacă ar fi fost mai înțelept, s-ar fi minunat de frumusețea răsăritului și ar fi mulțumit pentru că îi poate fi martor. Atenția lui Dor nu era aplecată asupra miracolului acelei zile, ci asupra măsurării ei. Când a apărut soarele, a îndepărtat vasul de jos, a luat o piatră ascuțită și a scrijelit linia apei.

Aceasta, a tras el concluzia – această cantitate de apă – este măsura dintre întuneric și lumină. Din acel moment nimeni nu mai trebuia să-l roage pe zeul soare să revină. Puteau folosi ceasul de apă și, atunci când nivelul avea să crească, vor ști că se apropie zorii. Nim se înșela. Nu exista nicio bătaie divină între noapte și zi. Dor le capturase pe amândouă într-un vas.

Aruncă apa.

Dumnezeu îl privea.

10

Sarah este neliniștită.

Se grăbește să coboare scările în blugii negri, calzi. Simte o umbră de teamă. Își aduce aminte de o noapte, cu doi ani în urmă, una dintre puținele dați când a ieșit cu un băiat. Un dans formal. Un băiat de la orele ei de matematică. El avea mâinile lipicioase. Respirația îi mirosea a covrigei. El a plecat cu prietenii lui. Ea a trebuit să-și sune mama să vină să o ia.

Acum e diferit, își spuse. Acela era un băiat ciudat; acesta este un bărbat tânăr. Are optsprezece ani. Este popular. Orice fată din școală l-ar dori. *Uită-te la poza lui!* Și el se întâlnește cu *ea!*

— La ce oră te întorci? întrebă Lorraine de pe canapea, ridicându-și ochii către ea.

Paharul de vin este aproape gol.

— Este vineri, mamă.

— Era doar o întrebare.

— Nu știu, OK?

— Nu sunt dușmanul tău, scumpo, zise Lorraine frecându-și tâmplele.

— Nu am spus că *ai fi*.

Își verifică telefonul. Nu are voie să întârzie.

Opt și jumătate, opt și jumătate!

Își smulge haina din dulap.

Victor este neliniștit.

Bate darabana cu degetele pe birou, așteptând Documentarea. Grace se aude la interfon.

— Iubitule? Ți-e foame?

— Un pic.

— Ce zici de o supă?

Își pironește privirea pe fereastră. Apartamentul din New York este una dintre cele cinci case pe care le au. Celelalte patru sunt în California, Hawai, Hamptons și centrul

Londrei. De când cu diagnosticul lui de cancer nu a mai fost în niciuna dintre ele.

— Ar merge o supă.

— Ți-o aduc.

— Mulțumesc.

Era mai atentă de când cu boala lui, mai dulce și mai răbdătoare. Erau căsătoriți de patruzeci și patru de ani. În ultimii zece fuseseră mai mult ca niște colegi de apartament.

Victor ridică telefonul, vrea să vadă ce a găsit Documentarea. Dar când Grace intră cu supa, închide.

Dor și Alli și-au încărcat sărmanul avut pe spinarea unui măgar și au plecat să trăiască pe podiș.

Copiii lor, s-a decis, aveau să se afle mai în siguranță cu părinții lui Dor. Lui Alli i s-a frânt inima. L-a făcut pe Dor să se întoarcă de două ori, să-i poată îmbrățișa din nou. Când fata cea mare a întrebat „Eu sunt mama acum?”, Alli s-a prăbușit, plângând în hohote.

Noua lor casă era o colibă mică, făcută din crengi și ierburi. Vântul și ploaia treceau prin ea. Singuri, fără familie, cei doi se bazau doar unul pe altul. Cultivau ce puteau, creșteau oi și o singură capră, și păstrau cu grijă apa adusă de la marele râu.

Dor a continuat să-și fac măsurătorile, folosindu-se de oase, bețe, soare, lună și stele. Era singura ocupație care îl făcea să se simtă că avea un rost. Alli a început să se retragă în sine. Într-o noapte, Dor a văzut-o îmbrățișând păturica fiului ei, cu privirea ținută în podea.

Din când în când, tatăl lui Dor le aducea de mâncare – la insistențele nevestei lui – și, la fiecare vizită, vorbea despre turnul lui Nim, cât de înalt crescuse, cum avea cărămizi făcute cu lemn de brad, cum argila mortarului venea tocmai din fântânile Shinarului.

Nim se urcase deja aproape în vârf și spunea că, după ce trăsesse cu o săgeată în cer, aceasta se întorsese cu vârful roșu de sânge. Oamenii se plecau în fața lui, crezând că acesta rănise zeii. Curând, el și cei mai viteji dintre luptătorii săi aveau să ajungă la nori, aveau să înfrângă orice îi aștepta acolo și aveau să domnească din ceruri.

— Este un rege mare și puternic, spunea tatăl lui Dor.

Dor privea în pământ. Din cauza lui Nim trăiau în exil. Din cauza lui nu-și putea îmbrățișa copiii în fiecare dimineață. Se gândea la copilăria lui, alergând pe dealuri cu Alli și Nim. Pentru el, Nim era doar un alt om, încă un copil, care își dorea să fie cel mai puternic.

- MĂSURA TIMPULUI -

— Mulțumesc pentru mâncare, Tată, spunea Dor.

Dor. Oaspeți.

Alli se ridică în picioare. De ei se apropia un cuplu de bătrâni. Multe drumuri făcuse luna pe boltă de la alungarea lui Dor – în calendarul nostru ar fi mai mult de trei ani –, iar Alli era recunoscătoare pentru orice suflet care să-i țină companie. Le dădu binețe bărbatului și femeii și le oferi bucate și apă, deși aveau tare puține lucruri de dat.

Dor era mândru de bunătatea nevastei sale. Dar oaspeții îl îngrijorau, căci nu arătau bine. Aveau ochii roșii și apoși și bube întunecate pe piele. Când fu singur cu Alli, o preveni:

— Să nu-i atingi. Îmi e teamă că sunt bolnavi.

— Sunt singuri și săraci, protestă ea. Nu mai au pe nimeni. Arată-le bunătatea pe care am vrea să o primim noi înșine.

Alli le oferi oaspeților plăcințele de ovăz și pastă de ovăz și laptele căpriței lor. Ea le ascultă povestea. Și ei fuseseră alungați din satul lor, căci oamenii se temeau că sunt blestemați, din pricina bubelor întunecate. Trăiau în pribegie, într-un cort făcut din piei de capră. Se mutau din loc în loc, căutând hrană și își așteptau sfârșitul.

Bătrâna plângea povestind aceste lucruri. Alli plângea împreună cu ea. Știa cum este să îți pierzi locul de sub soare. Îi ținu bătrânei un vas mic la buze, să poată sorbi.

— Mulțumesc, murmură ea.

— Bea, zise Alli.

— Bunătatea ta...

Îți ridică brațele să o îmbrățișeze, iar mâinile zbârcite îi tremurau. Alli se aplecă, atingându-i obrazul cu nasul. Putea simți cum lacrimile bătrânei se amestecau cu ale ei.

— Pacea fie cu tine, spuse Alli.

La plecare, Alli îi strecură bătrânei o piele în care înfășurase ultimele plăcințele de ovăz. Dor se uită la ceasul cu apă și văzu că mai era doar o unghie până când soarele avea să dispară.

13

Înainte de a măsura anii, masori zilele.

Și înainte de a măsura zilele, măsoară luna. Dor făcea asta în exilul său, măsurându-i fazele – lună plină, ultimul pătrar, lună nouă, primul pătrar. Spre deosebire de soare, care arăta la fel în fiecare zi, luna schimbătoare îi dădea lui Dor ceva de numărat, și el făcea găuri într-o tăbliță de lut, până când îi pricepu mersul. Acest mers avea să fie numit ceva mai târziu „luni” de către greci.

Puse câte o piatră pentru fiecare lună plină. Și făcu semne pe o tăbliță pentru drumul lunii între două pietre. Astfel se născu primul calendar.

Și din acea clipă, toate zilele lui fură numărate.

La a cincea linie a celei de a treia pietre, a auzit-o pe Alli tușind.

Curând tusea ei deveni aspră, ca o explozie înfundată care-i arunca fruntea înainte.

La început a încercat să continue ca de obicei, trebăluind prin bordei. Dar a devenit atât de slăbită că, într-una dintre zile, în timp ce făcea de mâncare, s-a prăbușit, iar Dor a insistat să se întindă pe o pătură. Broboane de sudoare îi țâșneau de la temple. Avea ochii roșii și apoși. Dor văzu o bubă pe gâtul ei.

Era mânios în sinea lui. Îi spusese să nu-i atingă pe acei oameni, iar acum blestemul trecuse asupra ei. Și-ar fi dorit să nu-i fi văzut niciodată.

— Ce putem face? întrebă Alli.

Dor îi șterse fruntea cu pătura. Știa că ar trebui să caute un Asu, un vraci, care ar fi putut să-i dea lui Alli rădăcini sau fierturi care să-i alunge boala. Dar orașul era prea departe. Cum să o lase acolo? Erau singuri pe podiș, fără nicio soluție.

— Dormi, șopti Dor. În curând vei fi bine.

- MITCH ALBOM -

Alli dădu din cap și închise ochii. Nu-i văzu lacrimile lui Dor.

14

Sarah vorbește cu timpul. „Mai încet”, spune ea.

Se strecoară pe ușă în stradă. Își imaginează băiatul cu părul de culoarea cafelei. Își imaginează cum o întâmpină cu un sărut neașteptat care-i înmoaie genunchii.

Se uită înapoi și vede cum se aprinde lumina în dormitorul mamei sale. Grăbește pasul. Se poate trezi că mama ei deschide fereastra să-i strige ceva. Ca multe alte adolescente, îi este foarte rușine cu mama ei. Vorbește prea mult. Se machiază prea mult. O bate la cap tot timpul – „Nu sta într-o rână! Aranjează-ți părul!” – asta când nu se plânge prietenelor ei de tatăl lui Sarah, care nici măcar nu mai locuiește în același stat. „Tom a făcut asta. Tom a uitat aia. Tom a întârziat iarăși cu alocația.” Fuseseră apropiate, dar în ultima vreme nu se mai înțelegeau una pe alta; fiecare părea mirată de ce făcea cealaltă. Sarah nu vorbea cu Lorraine despre băieți; nu că ar fi avut ce discuta până atunci.

Opt și jumătate, opt și jumătate!

Aude un beep. Este telefonul ei.

Îl înșfacă din buzunarul hainei.

Victor vorbește cu timpul. „Mai repede”, spune el.

A trecut deja o oră, iar el este obișnuit cu rezolvări rapide. Nu-l ajută cu nimic faptul că, în jurul lui, timpul ticăie, la propriu. Un ceas mare stă pe biroul lui. Ecranul calculatorului alungă secunde. Telefonul mobil, telefonul de birou, imprimanta și DVD-playerul, toate arată timpul pe afișajul electronic. Pe perete are o placă mare cu trei ceasuri care arată timpul de pe trei meridiane – New York, Londra, Beijing – ce reprezintă trei birouri importante ale altei companii pe care o deține.

În total, în biroul lui sunt nouă surse diferite care îi arată timpul.

Telefonul sună. În sfârșit. Ridică receptorul.

— Da?

— Vă trimit un fax.

— Bine.

Închide. Intră Grace.

— Cine era?

— Ceva pentru ședința de mâine, minte el.

— Chiar trebuie să te duci?

— De ce nu?

— Credeam doar că...

Se oprește. Dă din cap. Duce farfuriile la bucătărie.

Faxul începe să zbârnâie, iar Victor se trage mai aproape când hârtia începe să iasă din aparat.

Dor stă întins pe pământ lângă nevasta sa. Stelele spuzesc cerul.

Ea nu a mai mâncat nimic de zile întregi. El nu poate suporta o lume fără Alli. Își dă seama cât de mult se bizuie pe ea, de dimineață până seara. Doar cu ea vorbește. Doar ea îl face să zâmbească. Lui îi oferea prima dată bucatele sărăcăcioase după ce le prepara, chiar dacă el insista ca ea să mănânce prima. Se sprijineau unul de celălalt când apunea soarele. Ultima lui legătură cu umanitatea era să o țină în brațe când dormeau.

Avea măsurătorile lui și o avea pe ea. Asta era viața lui. Așa fusese dintotdeauna, Dor și Alli, încă de când erau copii.

— Nu vreau să mor, șopti ea.

— Nu vei muri.

— Vreau să fiu cu tine.

— Ești.

Ea tușește sânge. El îl șterge.

— Dor?

— Dragostea mea?

— Cere ajutor zeilor.

Dor a făcut cum i-a cerut ea. A stat treaz toată noaptea.

S-a rugat așa cum nu o mai făcuse niciodată. În trecut, credința lui stătuse în măsurători și în numere. Dar acum se ruga celor mai mari zei – cei care domneau peste soare și lună – să oprească totul, să lase lumea în întuneric, să-i lase apa din vasul-ceas să se reverse. Și, dacă toate astea aveau să se întâmple, Dor ar fi avut timp să-l găsească pe Asu, să o vindece pe iubita lui.

Se clătina înainte și înapoi, repetând șoapta „Vă rog. Vă rog. Vă rog, vă rog...”, strângându-și tare pleoapele, căci asta făcea cumva ca vorbele lui să fie mai pure. Dar când permise pleoapelor să se depărteze puțin una de alta, văzu lucrul de

care se temea, prima schimbare a culorilor orizontului. Văzu că bolul mai avea doar puțin până la venirea zorilor. Văzu că măsurătorile lui erau corecte, și ură faptul că erau corecte, și își blestemă cunoașterea și pe zeii care îl părăsiseră.

Îngenunche lângă nevasta sa, ale cărei chip și păr erau scăldate în sudoare, și se aplecă, lipindu-și pielea de pielea ei, obrazul de obrazul ei, cu lacrimile amestecate cu ale ei, șoptind:

— Voi opri suferința ta. Voi opri totul.

Când soarele răsări, nu mai reuși să o trezească.

Îi masă umerii. Îi ridică bărbia.

— Alli, șopti el. Alli... draga mea... deschide-ți ochii.

Era nemișcată, cu capul moale pe pătură, respirând slab. Dor simți o furie cum crește înlăuntrul său, un urlet animalic ce se ridică din călcâie, țâșnind prin plămâni.

— Aaaaaaaahhhhhh...

Urletul său se risipi în aerul pustiu al podișului.

Se ridică, încet, ca într-o transă.

Și începu să alerge.

Alergă prin soarele dimineții, alergă prin soarele amiezii. Alergă cu plămânii în flăcări până când, într-un final, îl văzu.

Turnul lui Nim.

Era atât de înalt; vârful i se pierdea în nori. Dor alergă către el, torturat de ultima speranță. Urmărise timpul și măsurase timpul și analizase timpul și acum era hotărât să ajungă în singurul loc de unde timpul putea fi schimbat.

Cerul.

Avea să urce în cer și să facă tot ceea ce zeii nu făcuseră. Avea să urască timpul.

Turnul era o piramidă cu terase, iar scările erau rezervate pentru glorioasa ascensiune a lui Nim.

Nimeni nu îndrăznea să calce pe ele. Unii chiar își plecau privirea când treceau pe lângă turn.

Astfel că, atunci când Dor ajunsese la baza turnului, câteva gărzi îl priviră, dar nimeni nu-l suspectă că ar putea să încerce să urce. Înainte de a putea face ceva, el deja alerga pe treptele destinate regelui. Sclavii îl priveau, confuzi. Cine era acest om? Îi era permis să fie acolo? Strigau unii la alții. Câțiva dintre ei își lăsară jos uneltele și cărămizile.

Repede, sclavii au început să urce și ei, convinși că începuse deja goana către ceruri. Apoi au urmat gărzile. Apoi și oamenii de la baza turnului. Setea de putere se aprindea ca un foc în inima lor și, curând, mii de oameni urcau în turn. Vocile se ridicau ca un tunet, strigătul îngemănat al violenței, gata să înșface ceea ce nu era al lui.

Nu este clar ce s-a întâmplat apoi.

Așa cum povestește istoria, Turnul din Babel a fost fie distrus, fie abandonat. Dar omul care avea să devină Tatăl Timp poate depune mărturie, căci soarta lui a fost pecetluită chiar în acea zi.

Pe măsură ce oamenii urcau, construcția începea să se fărâmițeze. Cărămizile se colorară într-un roșu topit. S-a auzit apoi un sunet ca de tunet – iar baza turnului s-a prăbușit. Vârful a izbucnit în flăcări. Dar mijlocul a rămas suspendat în aer, așa cum nimeni nu mai văzuse vreodată. Iar cei care voiseră să ajungă la ceruri au fost zvârliți precum zăpada scuturată de pe o creangă.

În tot acest timp Dor urca, până când rămase ultimul care se mai agăța de scări. Se cățara dincolo de durere, de amețală, dincolo de febra picioarelor și de gheara ce i se pusese în piept. Se agăța de fiecare treaptă, în timp ce, în jurul lui, trupuri de oameni cădeau răsuci udu-se în gol. Zărea brațe, coate, picioare, păr.

Mii de oameni au fost aruncați din turn în acea zi, cu glasurile contorsionate în mii de limbi. Planul egoist al lui Nim a fost distrus înainte de a trage altă săgeată către ceruri.

Unui singur om i s-a permis să urce prin cețuri, un singur om a fost ridicat de parcă l-ar fi tras cineva de brațe, oprindu-se pe podeaua unui loc întins și întunecat, un loc despre a cărui existență nu știa nimeni nimic și nici nu avea să mai afle vreodată.

16

Se va întâmpla curând.

Un val începe să se spargă și un băiat se ridică pe planșa de surf. Își strânge degetele de la picioare. Virează către val. Valul îngheață. La fel și el.

Se va întâmpla curând.

O coafeză ridică un smoc de păr, trecând foarfecă pe dedesubt. Strânge. Se aude zgomotul firelor tăiate.

Părul cade spre podea.

Se oprește în aer.

Se va întâmpla curând.

La muzeul de pe Huttenstrasse din Düsseldorf, Germania, un paznic se uită după un vizitator care arată bizar. E subțire. Cu părul lung. Se duce către vitrina cu ceasuri antice. Deschide panoul de sticlă.

— Nu, vă r... îl avertizează paznicul, agitând un deget, dar în aceeași clipă se simte ca într-o ceață, relaxat, pierdut în gânduri.

Are senzația că îl vede pe bărbatul ciudat luând ceasurile, studiindu-le, desfăcându-le în bucăți și apoi asamblându-le înapoi, un lucru ce ar dura săptămâni de zile.

Își termină cuvântul „... og”.

Dar bărbatul dispăruse.

- MITCH ALBOM -

PEȘTERA

17

Dor s-a trezit într-o peșteră.

Nu era lumină, dar, cumva, putea să vadă. Simțea sub tălpi rotunjimi pietroase, iar de deasupra atârnav colțuri ascuțite.

Își frecă cu mâinile genunchii și coatele. Era în viață? Cum ajunsese acolo? Avusese dureri atât de mari urcând turnul, dar acum durerea dispăruse. Nu respira greu. Atingându-și pieptul, își dădu seama că, de fapt, abia de mai respira.

Se întrebă o clipă dacă nu cumva nimerise în lăcașul zeilor, apoi se gândi la trupurile zvârlite din turn, la cum se topise temelia acestuia, la promisiunea pe care i-o făcuse lui Alli – „Voi opri suferința ta” – și căzu în genunchi. Eșuase. Nu opri curgerea ceasurilor. De ce o părăsise? De ce fugise?

Își îngropă chipul în mâini. Plânse. Lacrimile i se scurseră printre degete, iar când căzură, piatra deveni de un albastru ce lumina întunericul.

Este greu de spus cât timp a plâns Dor.

Când își ridică privirea, în cele din urmă, văzu un om așezat în fața sa – bătrânul pe care-l văzuse în copilărie, care acum își sprijinea bărbia de toiagul de aur. Îl privea pe Dor așa cum un tată își privește fiul dormind.

— Puterea este ceea ce cauți? întrebă bătrânul. Avea o voce așa cum Dor nu mai auzise niciodată, înceată, ușoară, de parcă nu ar mai fi fost folosită niciodată.

— Vreau, șopti Dor, să opresc soarele și luna.

— Ah, și asta nu este oare putere? răspunse bătrânul.

Atinse sandalele lui Dor și ele dispărură, lăsându-l în picioarele goale.

— Ești cel mai puternic dintre zei? întrebă Dor.

— Nu sunt decât umilul Lui servitor.

— Asta e moartea?

— Ai fost cruțat de moarte.

— Ca să mor aici?

— Nu. În această peșteră nu ai să mai îmbătrânești nicio clipă.

Dor își feri privirea, rușinat.

— Nu merit acest dar.

— Nu este un dar, spuse bătrânul.

Se ridică, ținând toiagul înaintea sa.

— Ai început ceva în timpul zilelor tale pe pământ. Ceva ce va schimba totul.

— Te înșeli, clătină Dor din cap. Sunt doar un om fără importanță, un exilat.

— Arareori un om își cunoaște propria putere, zise bătrânul.

Lovi în pământ. Dor clipi. Înaintea sa apărură toate uneltele și instrumentele sale, vasele, bețele, pietrele și tăblițele.

— Ai dăruit vreunul dintre ele?

Dor se gândi la bățul care măsura umbra soarelui.

— Unul a fost luat.

— Acum sunt mult mai multe. Odată stârnită, această dorință nu va seca. Va crește mai mult decât ți-ai fi putut imagina vreodată.

— În curând, omul își va număra fiecare zi, și porțiunile mai mici din fiecare zi, și pe cele și mai mici – până când numărutul îl va devora cu totul și nu va mai vedea nimic din minunea lumii.

Bătrânul lovi iarăși cu toiagul în piatră. Instrumentele lui Dor se transformară în pulbere. Bătrânul își îngustă privirea.

— De ce ai măsurat zilele și nopțile?

Dor privi în gol.

— Ca să știu, răspunse el.

— Să știi?

— Da.

— Și ce știi... despre timp? întrebă bătrânul.

— Timp?

Dor clătină din cap. Nu mai auzise acel cuvânt niciodată. Ce răspuns să dea?

Bătrânul ridică un deget osos, apoi făcu o mișcare ca un vârtej. Lacrimile lui Dor se strânseseră împreună, alcătuiind un ochi de apă albastră pe podeaua de piatră.

— Învață ceea ce nu știi, spuse bătrânul. Înțelege urmările numărărilor clipelor.

— Cum? întrebă Dor.

— Ascultând suferința adusă de acesta.

Își plecă mâna către ochiul de apă. Lacrimile se topiră și începură a străluci. La suprafață apărură firișoare ca de fum.

Dor privea, confuz și copleșit. El o voia doar pe Alli, dar Alli nu mai era. Vocea i se stinse într-o șoaptă.

— Te rog, lasă-mă să mor. Nu vreau să merg mai departe.

Bătrânul se ridică.

— Durata zilelor tale nu e hotărâtă de tine. Vei învăța și asta.

Își împreună palmele și se micșoră până ajunse cât un băiat, apoi un copil mic, apoi se ridică precum o albină care își ia zborul.

— Așteaptă, strigă Dor. Cât timp trebuie să rămân aici prizonier? Când te mai întorci?

Forma bătrânului, micșorată, ajunse pe tavanul peșterii. Piatra se despică într-o crăpătură. Din ea căzu o singură picătură de apă.

— Până când Cerul se va uni cu Pământul, spuse el.

Apoi dispăru.

Sarah Lemon era bună la științele exacte.

Și cum anume o ajuta acest lucru? se întreba ea adesea. Ceea ce conta în școală era popularitatea – bazată cel mai adesea pe felul în care arătai –, iar Sarah, care putea trece cu brio un examen la biologie, nu era deloc încântată de ceea ce vedea în oglindă – același lucru pe care îl vedeau și ceilalți: ochi ca niște alune, prea depărtați unul de celălalt, păr uscat și ondulat, strungăreață și o carne ca un aluat de care nu mai scăpa de la despărțirea părinților săi, când se îngrășase. Pieptul era suficient de dezvoltat, dar fundul era prea mare, se gândea ea, iar una dintre prietenele mamei spusese odată că „poate cândva o să devină atrăgătoare”, remarcă pe care nu o considerase un compliment.

Aflată în ultimul an de liceu, Sarah Lemon era considerată de cei mai mulți colegi fie prea deșteaptă, fie prea ciudată, fie ambele. Îi era ușor la ore. Se așeza în băncile de la geam ca să se plictisească mai puțin. Uneori își făcea niște autoportrete bosumflate, ascunzându-le cu cotul de ceilalți.

La prânz mânca singură, acasă mergea singură, iar cele mai multe seri și le petrecea acasă cu mama sa, asta dacă nu cumva Lorraine nu ieșea cu gaițele alea de femei cărora Sarah le mai spunea și „clubul divorțatelor”. Atunci Sarah mânca la calculator, singură.

Avea a treia medie din clasă și acum aștepta răspunsul de la o universitate de stat din apropiere – singura școală pe care și-o putea permite Lorraine.

Cererea de înscriere o făcuse să-și întâlnească Băiatul.

El se numea Ethan.

Înalt și osos, cu ochi visători și păr des, de culoarea cafelei, era și el în ultimul an, plăcut de toată lumea și înconjurat de prieteni, băieți și fete. Ethan era în echipa de atletism. Cânta într-o formație. În universul vieții de liceu, Sarah nu și-ar fi intersectat niciodată orbita cu a lui.

Dar sâmbetele, Ethan descărca multe camioane cu mâncare la un adăpost pentru oamenii străzii – același adăpost unde Sarah lucra de când înscrierea la facultate necesita un eseu despre „o experiență socială semnificativă”. Cum nu avea nimic la activ și voia să-și scrie eseu cinstit, și-a oferit serviciile, iar cei de la adăpost au fost bucuroși să o primească. Adevărat, cel mai adesea era în bucătărie, umplând boluri de plastic cu mâncare de ovăz, deoarece era jenată în preajma oamenilor străzii (o fată din suburbii cu o haină călduroasă și iPhone? Ce ar fi putut să le spună în afară de „îmi pare rău”?)

Dar apoi a venit Ethan. L-a remarcat lângă un camion încă din prima zi – unchiul lui avea o companie care livra mâncare – și a văzut-o și el, singura de acolo de aceeași vârstă cu el. „Salut, ce faci?” pusese el trântind o cutie pe podeaua bucătăriei.

Se agăța de cuvintele acelea ca de un suvenir. *Salut, ce faci?* Primele lui cuvinte pentru ea. Acum vorbeau în fiecare săptămână. O dată ea îi oferise niște biscuiți cu unt de arahide, iar el spusese „Nu, nu vreau să le iau ăstora mâncarea de la gură”. Ea găsisese acest lucru foarte drăguț, nobil chiar.

Sarah începuse să-l vadă pe Ethan ca fiindu-i sortit ei, așa cum fac adeseori tinerele fete cu băieții. Departe de școală și de regulile ei nescrise despre cine poate vorbi cu cine, simțea că are mai multă încredere în sine, stătea mai dreaptă și renunța uneori la tricourile cu texte sociale pe care le purta la școală în favoarea unor bluze cu decolteu, ceva mai feminine, roșind atunci când Ethan îi spunea „Arăți bine azi, Lemon-adă”.

După câteva săptămâni devenise suficient de îndrăzneată încât să creadă că și el simțea pentru ea același lucru,

că nu era o întâmplare faptul că ajunseseră amândoi în acel loc, atât de improbabil. Citise despre destin în cărți ca *Zadig* de Voltaire sau chiar *Alchimistul*, și era limpede că la

mijloc era mâna destinului. Cu o săptămână în urmă, își luase inima în dinți să-l întrebe dacă nu vrea să iasă cu ea undeva, iar el spusese „Mda, OK, poate vineri?” Acum era vineri. *Opt și jumătate, opt și jumătate!* Încerca să se calmeze. Știa că nu ar trebui să aibă emoții atât de mari din cauza unui băiat. Dar Ethan era diferit. Ethan încălca regulile regulilor ei.

În tricoul ei de culoarea merișorului, blugi negri și tocuri, mai avea doar două străzi până la marele eveniment când telefonul ei scoase un *buh-duh-beep*, sunetul unui mesaj.

Simți cum îi sare inima.

Era de la el.

Victor Delamonte deținea a paisprezecea cea mai mare îi vere din lume, conform unei reviste de afaceri.

Articolul era ilustrat cu o fotografie veche, în care Victor își sprijinea bărbia în mână, cu pomeți mari și un zâmbet gânditor desenat pe fața roșie. Spuneau că „Secretosul mogul cu sprâncene groase al fondului de investiții, singur la părinți, născut în Franța, emigrase în America și reușise în stil mare, o adevărată poveste de succes a visului american”.

Dar anumite detalii din copilăria sa fuseseră omise (pentru că Victor se ferea de publicitate), precum următorul fapt: când Victor avea nouă ani, tatăl său, instalator de meserie, fusese ucis într-o bătaie dintr-o speluncă din port. Câteva zile mai târziu, mama sa plecase din casă doar într-o cămașă de noapte crem și se aruncase de pe un pod.

În mai puțin de o săptămână, Victor rămăsese orfan.

Apoi fusese imbarcat pe un vapor să fie trimis la un unchi din America. Era mai bine, se gândea toată lumea, ca băiatul să crească într-o țară cu mai puține fantome. Victor avea mai apoi să pună pe seama acelei călătorii pe ocean – în timpul căreia toată mâncarea sa, trei pâini, patru mere și șase cartofi împachetați de bunica sa, fusese aruncată peste bord de niște derbedei, toată filosofia sa în afaceri. Plânsese în acea seară pentru toate lucrurile pe care le pierduse, dar spunea că învățase atunci o lecție prețioasă: dacă te agățai de lucruri, sfârșeai cu „inima frântă”.

Evita astfel orice atașament, lucru care l-a ajutat în timpul ascensiunii financiare. În timpul liceului a cumpărat două mașini de pinball cu banii economisiți din slujbele de vară și le-a pus în baruri locale. Le-a vândut opt luni mai târziu și, cu profiturile făcute, a cumpărat trei mașini de vândut dulciuri. A continuat să cumpere, să vândă și să reinvestească până când, la finalul facultății, ajunsese posesorul unei companii de mașini distribuitoare de produse. Avea să cumpere curând o benzinărie, ceea ce avea să-l

aducă la petrol, la cumpărări și vânzări bine gândite de rafinării, care aveau să-i aducă mai mulți bani decât ar fi putut să cheltuiască vreodată.

Primii 100.000 i-a dăruit unchiului american care-l crescuse. I-a reinvestit pe toți ceilalți. A cumpărat reprezentanțe auto, proprietăți, apoi bănci, prima dată una micuță în Wisconsin, apoi altele. Portofoliul său a crescut amețitor, a făcut apoi un fond de investiții pentru cei care doreau să investească în strategiile sale. De-a lungul anilor acesta a devenit unul din cele mai rentabile și căutate fonduri de investiții din lume.

A întâlnit-o pe Grace într-un lift, în 1965.

Victor avea patruzeci de ani. Grace avea treizeci și unu de ani. Contabilă la una dintre firmele sale, purta o rochie modestă cu imprimeuri, un pulover alb și un colier de perle, cu părul blond-deschis strâns într-un coc. Frumos și practic. Lui Victor i-a plăcut acest lucru. O salutase cu o mișcare a capului când se închiseseră ușile liftului, iar ea își plecase privirea, stânjenită să se găsească închisă cu șeful său într-un loc atât de strâmt.

A invitat-o la o întâlnire printr-un mail intern. Au luat cina într-un club privat. Au vorbit ore în șir. Victor a aflat că ea mai fusese măritată, imediat după ce terminase liceul. Soțul îi fusese ucis în războiul din Coreea. Grace se refugiase în muncă. Victor o înțelegea.

Au luat o limuzină până la râu. S-au plimbat pe sub pod. S-au sărutat pentru prima dată pe o bancă așezată cu fața către podul Brooklyn.

S-au căsătorit la zece luni de la întâlnirea din lift, în fața a patru sute de invitați, douăzeci și șase din partea familiei lui Grace, iar restul, parteneri de afaceri de-ai lui Victor.

Făceau multe lucruri împreună la început – jucau tenis, vizitau muzee, făceau excursii la Palm Beach, Buenos Aires, Roma. Dar pe măsură ce afacerile lui Victor creșteau, activitățile lor comune deveneau din ce în ce mai rare. El a

început să călătorească singur, muncind și în avioane și chiar și mai mult când ajungea la destinație. Au încetat să mai joace tenis. Vizitele la muzee s-au rărit. Nu au avut niciodată copii. Grace a regretat toată viața acest lucru. I-a spus asta de-a lungul anilor. A fost unul dintre lucrurile care i-au făcut să vorbească mai puțin.

De-a lungul anilor, căsnicia lor s-a transformat în ceva stătut. Grace era iritată de nerăbdarea lui Victor, de obiceiul lui de a corecta oamenii, de cititul în timpul meselor și de faptul că era dispus să întrerupă orice pentru afaceri. El disprețuia micile ei reproșuri, faptul că îi lua o veșnicie să fie gata pentru o ieșire, făcându-l să se uite mereu la ceas. Beau o cafea împreună dimineată și, din când în când, ieșeau seara la un restaurant, dar pe măsură ce anii treceau și averea creștea în jurul lor – mai multe case, avioane private –, viața lor împreună devenise mai mult o datorie. Soția își juca rolul, soțul făcea la fel. Asta până de curând când, pentru Victor, totul fusese umbrit de lui singur lucru.

Moartea.

Cum să scape de ea.

La patru zile după ce împlinise optzeci și șase de ani, Victor fusese la un oncolog dintr-un spital din New York

care îi confirmase că avea o tumoare de dimensiunea unei mingi de golf lângă ficat.

Victor se documentă despre fiecare variantă de tratament. Întotdeauna fusese îngrijorat că o sănătate șubredă i-ar putea periclita șansele de succes și nu se zgârci căutând o metodă de vindecare. Se duse la specialiști. Avea o echipă de consultanți medicali. Dar, în pofida tuturor eforturilor, după aproape un an, rezultatele nu erau îmbucurătoare. În acea zi, ceva mai devreme, el și Grace fuseseră la doctorul principal. Grace încercase să întrebe ceva, dar cuvintele i se opriseră în gât.

— Ceea ce Grace vrea să întrebe, zisese Victor, e cât timp mai am?

— Dacă suntem optimiști, răspunsese doctorul, vreo două luni.

Moartea venea să-l ia.

Dar moartea avea să aibă o surpriză.

20

Prima voce spusese „Mai mult”.

— Cine-i acolo? țipase Dor.

Încerca să scape din peșteră încă de când plecase bătrânul. Căutase ieșiri. Lovise calcarul cu pumnii. Încercase să se scufunde în oglinda lacrimilor, dar îl respinsese cu un vârtej de aer, de parcă milioane de respirații ar fi ieșit de acolo.

Acum o voce.

— Mai mult, spusese.

Vedea doar firicele de fum alb plutind la suprafața lacrimilor și o lumină turcoaz, strălucitoare.

— Arată-te!

Nimic.

— Răspunde-mi!

Apoi, brusc, iarăși. Doar două vorbe. Șoptite, abia auzindu-se, ca o rugă ce se pierdea între pereții peșterii.

— *Mai mult.*

„Mai mult ce?” se întreba Dor.

Se ghemui pe podeau de piatră, uitându-se la apa incandescentă, disperat să audă vocea altui suflet, așa cum se întâmplă cu cei singuri.

A doua voce, de femeie, spuse într-un final „Mai mult”.

A treia voce, a unui băiețel, spuse același lucru. A patra – acum se succedau mai rapid – spuse ceva despre soare. A cincea vorbi despre lună. A șasea fu doar o șoptă, repetând „mai mult, mai mult”, iar a șaptea spuse „altă zi”, iar a opta se ruga „pentru totdeauna”.

Dor își freca barba, care îi crescuse sălbatică, la fel ca și părul. În ciuda izolării, trupul îi funcționa normal. Era hrănit fără mâncare. Se odihnea fără somn. Dor se putea plimba în interiorul peșterii sau își putea uda degetele în apa ce picura din fisură.

Dar nu putea scăpa de vocile ce veneau din apa strălucitoare – cerând, mereu cerând, zile, nopți, soare, lună și, într-un final, ceasuri, luni și ani. Iar dacă își acoperea urechile cu palmele, le auzea la fel de tare.

Și astfel, fără să o știe, începu Dor să-și ispășească sentința...

...să audă fiecare rugă a fiecărui suflet care dorea mai mult din lucrul descoperit de el, din lucrul care îl îndepărta pe om de lumina existenței sale, către negurile propriilor obsesii.

Timp.

Părea să se scurgă prea repede pentru toți, mai puțin pentru el.

21

Sarah citi pe telefon mesajul lui Ethan.

Simți cum îi îngheață inima.

„Rămâne pe weekendul viitor? Trebuie să fac ceva în seara asta. Ne vedem la adăpost, OK?”

I se înmuiară genunchii, ca unei marionete cu sforile tăiate. „Nu! țipă înăuntrul său. Nu săptămâna viitoare. Acum! Așa ne-am înțeles! M-am dat cu machiajul ăsta degeaba!”

Ar fi vrut să-l facă să se răzgândească. Dar trebuia să-i dea un răspuns, iar dacă întârzia prea mult ar fi putut crede că e furioasă.

Astfel încât, în loc să zică nu, scrisese: „Nicio problemă”.

Apoi adăugă: „Ne vedem la adăpost”.

Adăugă: „Distracție plăcută!”

Apăsă pe butonul de expediat și se uită la ceas: 8:22.

Se sprijini de un stâlp de circulație, încercând să-și spună că nu este vina ei, că nu o lăsase baltă fiindcă era prea tocilară sau prea grasă sau că vorbea prea mult sau ceva de genul acesta. El avea ceva de făcut. Se putea întâmpla, nu?

„Ce fac acum?” se întrebă ea. Noaptea îi era un vas gol. Nu se putea întoarce acasă. Nu atâta vreme cât maică-sa era încă trează. Nu avea cum să explice o ieșire de cinci minute în tocuri înalte.

Își târî picioarele până la o cafenea și-și cumpără un machiato de ciocolată și o brișă cu scortişoară. Se așează în spate.

„Opt douăzeci și doi? îşi spuse sieşi. Fir-ar!”

Dar deja număra zilele până săptămâna următoare.

22

Victor fusese mereu capabil să vadă unde era problema, să-i găsească punctul slab și să o rezolve.

Companii în pragul falimentului. Schimbări de legislație. Mișcări bruște ale pieței de capital. Fără excepție, exista mereu o cheie ascunsă; ceilalți pur și simplu nu o vedeau.

Făcu la fel și cu moartea.

La început luptă cu cancerul prin mijloace convenționale – operație, radiație și chimioterapie, care îl lăsară slăbit și cu stomacul întors pe dos. Dar, deși tratamentele acestea reușiseră să-i încetinească întru câtva boala, îi slăbiseră rinichii și îl obligaseră să facă dializă de trei ori pe săptămână, un proces pe care îl suporta doar dacă îl avea alături de Roger, secretarul său principal, căruia îi dicta mesaje și de la care afla cum îi mai merg afacerile. Refuza să piardă chiar și un singur minut din timpul de muncă. Se uita mereu la ceas, mormăind „Hai, hai!” Ura să fie neajutorat. Legat de o mașină care să-i curețe sângele de mizerii? Ce fel de situație era asta pentru un om ca el?

Toleră până când nu mai putu suporta. Oamenii ca Victor anticipau rezultatul final și, după un an, știa.

Nu putea câștiga.

Nu dacă lupta cu arme convenționale. Prea mulți încercaseră. Să aștepti un miracol era un pariu cu mici șanse de reușită.

Iar Victor nu făcea pariuri proaste.

Așa că își mută atenția de la boală și se concentrează asupra timpului – i se scurgea prea repede –, ceea ce pentru el constituia adevărata problemă.

Ca și alți oameni care dețineau o putere uriașă, Victor nu-și putea imagina lumea fără el. Se simțea aproape *dator* să rămână în viață. Cancerul era doar o piedică. Adevăratul obstacol era mortalitatea ființei umane.

Cum putea schimba *asta*?

Găsi în final o pistă când un documentarist de la birourile sale de pe Coasta de Vest îi trimise prin fax un teanc de documente despre criogenie, ca urmare a cererii sale legate de „nemurire”.

Criogenie.

Conservarea oamenilor pentru a fi resuscitați mai târziu.

Să te congelezi.

Victor parcurse foile și scoase primul oftat de ușurare din ultimele luni.

Nu putea înfrânge moartea.

Dar putea trăi dincolo de ea.

Oglinda vocilor fusese creată de lacrimile lui Dor,

însă el fusese doar primul care plânsese. Pe măsură ce omenirea devenea din ce în ce mai obsedată de trecerea ceasurilor, durerea timpului deveni un gol permanent în inima omului. Oamenii erau frământați de șansele pierdute, de zilele ineficiente; erau îngrijorați de cât timp aveau să mai trăiască, fiindcă a număra zilele dusesese, inevitabil, la a număra câte mai aveau.

Curând, în fiecare grai și în fiecare neam, timpul devenise cel mai prețios bun. Iar dorința de a avea mai mult deveni un cor nemărginit în peștera lui Dor.

Mai mult timp. O fiică strângând mâna mamei muribunde. Un călăreț alergând să ajungă înainte de căderea soarelui. Un fermier luptându-se să strângă o recoltă târzie. Un student cocoșat peste un teanc de lucrări.

Mai mult timp. Era ceea ce-l sugruma pe Dor, era tot ce auzea, milioane de voci care-l înconjurau ca un roi de insecte. Și, deși trăise pe vremea când nu exista decât un singur grai, primi puterea de a le înțelege pe toate. Putea simți din numărul lor că Pământul devenise un loc foarte aglomerat, iar omenirea făcea acum mai mult decât să vâneze și să construiască; muncea. Călătorea, mergea la război, cădea în disperare.

Și nu avea niciodată suficient timp. Se ruga Cerului să crească numărul ceasurilor. Era ca o foame care nu putea fi astâmpărată. Rugile nu conteneau niciodată.

Până când, încetul cu încetul, Dor ajunse să simtă remușcări cu privire la ceea ce-l consumase odinioară.

Nu înțelegea rostul acestei torturi încete și blestema ziua când își număraseră degetele, își blestema vasele și bețele, își blestema toate clipele petrecute departe de Alli, când ar fi putut fi cu ea, ascultându-i glasul, sprijinindu-și capul de al ei.

Dar cel mai mult blestema faptul că, în timp ce toți ceilalți își împlineau destinul murind, se părea că el avea să trăiască veșnic.

- MITCH ALBOM -

ÎNTRE DOUĂ LUMI

24

Sarah se purtă normal când îl văzu pe Ethan a doua zi dimineață.

Sau cel puțin încercă. El purta un hanorac cu glugă, blugi sfâșiați și încălțări Nike. Trânteau cutiile de paste și de suc de măr pe tejghea.

— Ce faci, Lemon-adă?

— Nimic deosebit, răspunse ea, umplând un polonic cu mâncare de ovăz.

Ea îi aruncă o privire furișă când el deschise cutiile, încercând să ghicească ce anume îl făcuse să anuleze întâlnirea. Ar fi vrut ca el să, aducă vorba de asta – ea în niciun caz nu avea de gând –, dar el scoase mâncarea din cutii în același ritm laconic, fluierând o melodie rock.

— E un cântec grozav, zise ea.

— Mda.

Continuă să fluiera.

— Ce s-a întâmplat aseară?

„Oh, Sfinte.” Tocmai îi scăpase asta? „Proastă, proastă!”

— Adică, nu că ar conta, încercă să mai adauge.

— Mda, îmi pare rău că...

— Mă rog...

— A picat prost...

— Nu, e OK.

— Bine.

El strânse cutiile goale, punându-le în containerele uriașe de gunoi.

— Totul e OK, anunță el.

— Sigur că e.

— Ne vedem săptămâna viitoare, Lemon-adă.

Ieși așa cum făcea mereu, cu mâinile înfipite în buzunare, săltând ușor pe călcâie. Asta-i tot? se gândi ea. Ce voise să spună cu „săptămâna viitoare”? Adică vineri seara? Sau sâmbătă dimineața? De ce tot ea trebuia să întrebe?

Un om al străzii cu o șapcă albastră păși în dreptul geamului, luându-și porția de mâncare de ovăz.

— Cu mai multă banană? ceru el.

Sarah îi umplu vasul – cerea în fiecare săptămână același lucru – apoi el spuse „mulțumesc”, iar ea mormăi „nicio problemă” în timp ce ștergea cu un șervețel de hârtie sucul de la ultima cutie de suc despachetată de Ethan; capacul se deschisese și sucul se vărsase peste tot.

— **Înăuntrul chestiilor ăloră? întrebă Victor, arătând cu degetul.**

— Da, răspunse bărbatul. Se numea Jed. Era șeful instalației criogenice.

Victor se uită lung la uriașii cilindri de fibră de sticlă. Erau niște vase rotunde și pântecoase, înalte de aproape patru metri, de culoarea zăpezii murdare.

— Câți oameni încap într-unul?

— Șase.

— Și acum sunt acolo, congelați?

— Da.

— Cum sunt... poziționați?

— Cu capul în jos.

— De ce?

— Cel mai important este să protejăm creierul, în cazul în care se întâmplă ceva cu capacul.

Victor își încleștă degetele pe baston, încercând să-și mascheze reacția. Obișnuit cu holuri luxoase și birouri uriașe la ultimul etaj, era dezamăgit de felul în care arăta locul. Situată într-un parc industrial dintr-o suburbie newyorkeză, era o clădire de cărămidă cu un singur nivel, ce avea pe o latură facilități de încărcare.

Interiorul era la fel de puțin impresionant. Câteva încăperi mici în față. Un laborator unde cadavrele își începeau procesul de înghețare. Un mare depozit unde cilindrii erau depozitați unul lângă celălalt, șase oameni în fiecare, ca un cimitir interior cu podele acoperite de linoleum.

Victor insistase să-l viziteze a doua zi după ce avea să primească raportul. Nu putuse să doarmă toată noaptea, nu-și mai luase pastilele de somn, ignorând durerile de stomac și de spate. Citise totul de două ori. Deși era o știință relativ nouă (prima persoană fusese înghețată criogenic în 1972), raționamentele pe care se baza nu erau deloc ilogice. Îngheți

un corp. Aștepți ca știința să avanseze. Dezgheți corpul, îl aduci la viață și îl vindeci.

Desigur, ultima parte avea să fie cea mai dificilă. Dar uite cât de mult avansase omenirea în timpul vieții lui, se gândea Victor. Doi dintre verii săi muriseră în copilărie de tuse convulsivă și febră tifoidă. În zilele noastre ar fi supraviețuit. Lucrurile se schimbau. „Nu te atașa prea mult de lucruri”, își reaminti el, deci inclusiv de cunoașterea umană.

Arată către o canapea de culoarea muștarului, lipită de un perete. Încercă să și-o imagineze pe Grace stând pe vechitura aia. Își dădu seama că n-o să-i poată spune niciodată ideea sa.

N-ar accepta-o. Nici gând. Grace se ducea regulat la biserică. Nu credea că ai voie să te amesteci în destin. Iar el nu avea de gând să se certe cu ea.

Nu. Planul său final depindea doar de el. Când murim, suntem ce am fost toată viața, iar Victor se obișnuise să facă totul de capul lui, încă de când avea nouă ani.

Își făcu o notă în minte. Fără vizitatori. Fără flori. Și va plăti atât cât trebuie să aibă propriul cilindru.

Dacă avea să-și aștepte renașterea secole întregi, avea să aștepte singur.

26

Toate peșterile au început cu ploaia.

Ploaia și gazele se amestecă. Apa cea nouă, acidă, roade piatra, iar micile crăpături cresc până ajung mici pasaje. În cele din urmă – după multe mii de ani – pasajele se pot lărgi cât să treacă un om.

Prin urmare, peștera lui Dor era deja un produs al timpului. Dar înăuntru ticăia un alt ceas. Din tavan, de unde bătrânul făcuse o fisură, apa care picura formase deja o stalactită.

Și apa care se scurgea de pe ea pe podeaua peșterii forma o stalagmită.

De-a lungul secolelor, cele două vârfuri începură să se apropie unul de celălalt, de parcă ar fi fost doi magneti care se atrăgeau, dar cu atâta încetineală încât Dor nu băgase niciodată de seamă.

Fusese o vreme când se mândrise că poate măsura timpul cu ajutorul apei. Dar omul nu inventează nimic din ce Dumnezeu nu a creat deja.

Dor trăia în cel mai mare ceas cu apă din lume.

Nu se gândise niciodată la asta. De fapt, încetase să mai gândească.

Încetase să se mai miște. Nu se mai ridica în picioare. Își sprijinea bărbia în mâini, nemișcat în mijlocul tumultului de voci.

Spre deosebire de toți oamenii de dinaintea sa, lui Dor i se permisesse să existe fără să îmbătrânească. Dar pe dinăuntru, Dor era distrus. Să nu îmbătrânești nu este același lucru cu a trăi și, în lipsa contactului uman, sufletul i se veștejise.

În timp ce numărul vocilor ce veneau de pe Pământ creștea exponențial, Dor le auzea fără să le mai distingă, așa cum se aud picăturile de ploaie. Mintea i se încetșase din pricina lipsei de activitate. Părul și barba îi crescuseră hilar

de lungi, la fel ca și unghiile de la mâini și picioare. Pierduse orice idee despre imaginea de sine. Nu își mai văzuse chipul de când el și Alli se duceau la marele râu și își priveau zâmbetul în apă.

Se agăța cu disperare de fiecare frântură de memorie. Își strângea pleoapele pentru a-și aminti mai bine fiecare detaliu. Asta până când, într-un moment neconsemnat al purgatoriului său, Dor se scutură de letargie, ascuți marginea unei mici pietre și începu să sculpteze pereții peșterii.

Mai făcuse forme în Pământ,

însă doar ca să măsoare timpul, să numere, să țină socoteala lunii și a soarelui, prima matematică a lumii.

Acum Dor plăsmuia ceva diferit. Mai întâi făcu trei cercuri să-i aducă aminte de copiii lui. Le dădu fiecăruia un nume. Apoi făcu secera lunii, să-i aducă aminte de noaptea când îi spusese lui Alli „Ești soția mea”. Apoi făcu ceva ca o cutie care să-i aducă aminte de prima lor casa – casa de cărămizi de pământ a tatălui său – și apoi o cutiuță care să simbolizeze coliba de crengi pe care o împărțiseră.

Desenă un ochi, care să-i aducă aminte de privirea lui Alli, privirea care îi făcea genunchii să se înmoaie. Desenă linii șerpuitoare care sugerau părul ei lung și negru și liniștea care-l cuprindea când își îngropa chipul în el.

La fiecare scrijelitură, vorbea cu glas tare.

Făcea ceea ce face un om atunci când nu mai are nimic.

Își povestea sieși propria viață.

Lorraine știa că la mijloc se află un băiat.

Altfel de ce fiica sa și-ar fi pus tocurile înalte seara trecută? Spera doar ca Sarah să nu fi ales un ticălos asemenea tatălui ei.

Grace știa că Victor se simțea frustrat.

Ura să piardă. Și o întrista faptul că ultima lui luptă, împotriva unei boli fără leac, avea să fie o înfrângere.

Lorraine auzi deschizându-se ușa de la intrare, iar Sarah, fără o vorbă, urcă pe scări în dormitorul ei.

Așa devenise viața lor. Trăiau împreună, dar despărțite.

Cu câțiva ani în urmă, lucrurile stătuseră altfel. Când Sarah fusese într-a opta, o fată își pusese la ora de sport o minge sub tricou, întrebând un grup de băieți, fără să-și dea seama ca ea o poate auzi, „Hei, băieți, sunt Sarah Lemon, pot să vă mănânc eu cartofii prăjiți?” Sarah alergase acasă plângând și-și îngropase chipul în poala mamei sale. Lorraine o mângâiasse pe cap, spunându-i „Ar trebui să fie toți exmatriculați, absolut toți”.

Îi lipseau momentele în care îi aducea mângâiere fiicei sale. Îi lipsea să stea rezemate una de alta. O auzea pe Sarah deasupra și voia să îi vorbească. Dar ușa rămânea mereu închisă.

Grace îl auzi pe Victor întorcându-se.

— Ruth, s-a întors, spuse în receptor, te sun eu înapoi.

Veni la ușă și-i luă haina.

— Unde-ai fost?

— La birou.

— Și sâmbăta a trebuit să te duci?

— Da.

Se clătină pe hol, încă sprijinindu-se de baston. Ea nu întreabă nimic despre dosarul pe care el îl ducea sub braț. Îl întreabă:

— Vrei niște ceai?

— Nu acum.

— Ceva de mâncare?

— Nu.

Își amintea vremurile când el obișnuia să o sărute când venea, ridicând-o de la podea și răsfățând-o cu întrebări ca „Unde vrei să mergem weekendul asta? Londra? Paris?” Odată, pe balconul unei vile de la țărmul mării, ea îi spusese că și-ar fi dorit să-l fi cunoscut mai devreme, iar el îi răspunsese: „O să ne luăm revanșa. Vom avea o viață lungă împreună”.

Trebuia să-și amintească faptul că fuseseră și clipe ca acelea și că acum trebuia să fie mai răbdătoare și mai înțelegătoare; nu știa ce simțea el – era la apusul zilelor sale, iar moartea era iminentă. Indiferent cât de indispus și de distant devenise, era hotărâtă ca puținul timp care le mai rămăsese să fie ca la începuturile lor și nu ca o călătorie lungă și lipsită de bucurii.

Ea nu știa că Victor, în timp ce intra în biroul său, se gândea la o nouă viață.

Omenirea are legături pe care nu le înțelege nici ea însăși – chiar și în vise.

Tot așa cum Dor auzea vocile sufletelor pe care nu le putea vedea, uneori un bărbat sau o femeie putea să-i vadă chipul în vis.

Un tablou din secolul al XVII-lea al reginei Elisabeta înfățișează un schelet care privește de după un umăr și un bătrân bărbos, de după celălalt. Scheletul reprezintă moartea, dar bătrânul, după cum pretindea artistul, este simbolul timpului, așa cum i se înfățișase într-un vis.

Într-o gravură din secolul al XIX-lea un bătrân cu barbă ține de mână un copil, ce simbolizează Anul Nou. Nimeni nu știe de ce artistul a ales această imagine. Le-a spus colegilor că așa i-a apărut într-un vis.

O sculptură de bronz din 1898 înfățișează un bărbat robust, cu barbă, dar în pielea goală, ținând în mâini o seceră și o clepsidră, în fața unui uriaș ceas. Nimeni nu știe cine a fost modelul bărbatului.

Dar i se spunea „Tatăl Timp”.

Iar Tatăl Timp stă singur într-o peșteră.

Își tine bărbia în mâini.

Aici a început povestea noastră. De la trei copii alergând pe un deal, la acest loc, la acest bărbat cu barbă, o fântână de voci, o stalactită la doar un milimetru de stalagmită.

Sarah este în camera sa. Victor este în biroul său.

Este acum. Chiar acum.

Timpul nostru pe Pământ.

Și timpul ca Dor să devină liber.

- MITCH ALBOM -

CĂDEREA

Ce știi despre timp?

Dor își ridică privirea.

Bătrânul se întorsese.

Trecuseră șase mii de ani, după calendarul nostru. Dor deschise gura, uluit. Încercă să vorbească, dar niciun sunet nu-i ieși de pe buze; mintea sa uitase cum să rostească vorbe.

Bătrânul păși în tăcere prin peșteră, privind cu mare interes pereții acesteia. Putea vedea scrijelite pe ei toate simbolurile cu puțință – cerc, pătrat, oval, cutie, linie, nor, ochi, buze – simboluri pentru fiecare moment pe care Dor și-l amintea. *Aici e când Alli a aruncat piatra... Aici e când am fost împreună la marele râu... Aici s-a născut fiul nostru...*

Ultimul simbol, într-un colț, jos, era forma unei lacrimi, pentru a-i aminti pentru totdeauna de Alli, murind întinsă pe o pătură.

Sfârșitul poveștii lui.

Cel puțin pentru el.

Bătrânul se aplecă și întinse mâna.

Atinse lacrima scrijelită în piatră, iar aceasta, pe degetul său, se transformă într-o picătură de apă.

Se duse la locul unde stalactita și stalagmita stăteau gata să se atingă. Puse picătura de apă între ele și o privi cum se transformă în piatră, legându-le. Acum cele două deveniseră o coloană.

Cerurile se întâlnesc cu Pământul.

Exact așa cum promisese.

În aceeași clipă, Dor simți cum este ridicat de pe podea, de parcă ar fi fost tras de niște sfori.

Toate simbolurile scrijelite se ridicară de pe pereții peșterii, mișcându-se ca niște păsări, micșorându-se apoi ca un mic inel în jurul locului unde coloana de piatră era găuită.

Și astfel stalactita și stalagmita se transformară, cristalizându-se în două forme pântecoase, transparente – o uriașă clepsidră.

Înăuntru se afla cel mai alb nisip pe care-l văzuse Dor vreodată, extrem de fin, aproape lichid. Curgea dinspre partea de sus către cea de jos, dar, cu toate astea, cantitatea de nisip din fiecare parte rămânea neschimbată.

— Aici este fiecare clipă a universului, spuse bătrânul. Ai vrut să controlezi timpul. Ca pedeapsă, dorința îți este îndeplinită.

Atinse clepsidra cu toiagul, iar acesteia îi apărură două plăcuțe de aur la capete, legate cu doi stâlpi. Apoi se micșoră în brațele lui Dor.

În mâinile sale ținea timpul.

— Du-te, spuse bătrânul. Întoarce-te în lume. Călătoria ta nu s-a sfârșit.

Dor privea în gol.

Umerii i se lăsară. Altă dată ar fi rupt-o la fugă. Dar își simțea inima goală. Nu mai voia nimic. Alli nu mai era și nu avea să mai fie niciodată, rămăsese doar o lacrimă scrijelită în pereții peșterii. Ce scop să mai aibă viața – sau clepsidra – acum?

Într-un final, reuși să scoată o șoaptă răgușită.

— E prea târziu.

— Niciodată nu e prea târziu sau prea devreme, clătină bătrânul din cap. Este atunci când trebuie să fie. Există un plan, Dor, zâmbi el.

Dor clipi. Bătrânul nu-i mai rostise niciodată numele.

— Întoarce-te în lume. Privește cum omul își numără clipele.

— De ce?

— Pentru că tu ai început. Ești tatăl timpului. Dar este ceva ce încă îi nu înțelegei.

Dor își atinse barba ce-i ajungea până la brâu. Trăise mai mult decât orice om. De ce viața nu-și încheia socotelile cu el?

— Ai numărat clipele, zise bătrânul. Dar le-ai folosit oare cu înțelepciune? Ai știut să fii nemișcat? Să prețuiești? Să fii recunoscător? Să înalți sau să fii înălțat?

Dor își plecă privirea. Știa că răspunsul este nu.

— Ce trebuie să fac? întrebă el.

Să găsești două suflete pe pământ, unul care vrea prea mult timp și altul prea puțin. Învață-i ce ai înțeles.

— Cum o să-i găsesc?

— Ascultă-le durerea, arată bătrânul către fântâna vocilor.

Dor privi la apă. Se gândea la milioanele de voci care se ridicau din ea.

— Și ce-ar putea schimba doi oameni?

— Tu ai fost unul singur, răspunse bătrânul. Și ai schimbat lumea.

Ridică piatra pe care Dor o folosisese să scrijelească stânca. O sfârâmă.

— Doar Dumnezeu poate scrie sfârșitul poveștii tale.

— Dumnezeu m-a părăsit, spuse Dor.

— Nu ai fost niciodată singur, clătină din cap bătrânul.

Atinse chipul lui Dor, și Dor simți cum trupul i se învigoarează, precum o cupă care se umple de apă. Bătrânul începu să dispară.

— Să-ți aduci mereu aminte de acest lucru: există un motiv pentru care Dumnezeu face ca zilele omului să fie numărate.

— Care este acesta?

— Sfârșește-ți călătoria și vei afla.

După ce Ethan anulasese întâlnirea, Sarah ar fi trebuit să se gândească de două ori înainte de a se duce la altă întâlnire.

Dar o inimă disperată va seduce mintea. Și astfel, la două săptămâni de la dezamăgirea din seara cu blugi-negri-și-tricou-de-culoarea-zmeurii, două săptămâni de cursuri plictisitoare și seri în care mâncase în fața computerului, Sarah încercă iarăși. Se trezi foarte devreme, la 6:32 A.M., într-o sâmbătă în care mergea la adăpost și se îmbracă de parcă s-ar fi dus la o petrecere. Purta o bluză decoltată și o fustă suficient de strâmtă. Petrecu ceva mai mult machiindu-se, căutând chiar pe câteva site-uri web ponturi despre cum să-și roșească obraji și cum să-și aplice rimelul. Se simțea ciudat având în vedere cât de mult își criticase mama pentru machiajul strident („Zici că strigi să fii băgată în seamă”, obișnuia să-i spună), dar se gândea că eforturile ei sunt justificate, căci un băiat ca Ethan putea avea orice fată își dorea, fete frumoase cu și mai mult machiaj și decolteuri și mai adânci. Trebuia să-și schimbe unele obiceiuri dacă îl dorea.

Oricum, Lorraine încă dormea.

Așa că Sarah se strecură afară, luă mașina mamei sale și conduse până la adăpost, simțind că luase decizia cea bună, asta până când o văzură câțiva oameni fără adăpost, care fluierară după ea zicându-i „Arăți bine, domnișoară”, iar ea roși și inventă o poveste despre o ocazie la care trebuia să se ducă mai târziu, și brusc se simți ridicolă. Ce fusese în capul ei? Nu era genul de fată căreia să-i reușească așa ceva. Din fericire, își luase la ea un pulover. Și-l trase pe cap.

Intră apoi Ethan, cu o cutie sub fiecare braț. Luată pe neașteptate, Sarah își îndreptă spatele, trecându-și o mână prin păr.

— Lemon-adă, zise el dând din cap.

O are o plăcea așa?

— Salut, Ethan, zise încercând să pară cât mai destinsă, deși simțea cum inima i-o luase razna.

31

Victor stătea la masă, uitându-se prin dosar. Își aducea aminte ce zisese Jet, bărbatul de la laboratorul criogenie, cu două săptămâni în urmă.

— Gândiți-vă la congelare ca la o barcă de salvare pentru viitor atunci când medicina va avansa atât de mult încât să vă vindecați va fi la fel de simplu ca a stabili o întâlnire.

— Tot ce aveți de făcut este să vă urcați în barcă, să dormiți și să așteptați salvarea.

Victor își masă abdomenul. Să scape de cancer. Să scape de dializă. Să trăiască din nou. *La fel de simplu ca a stabili o întâlnire.*

Trecu în revistă tot procesul pe care i-l explicase Jed. În momentul în care avea să fie declarat mort, trupul său avea să fie acoperit cu gheață. Un aparat va continua să-i pompeze sângele, pentru a nu se coagula. Apoi lichidele din interiorul său vor fi înlocuite cu un crio-protector – un antigel natural – astfel ca în interiorul venelor sale să nu se formeze gheață, un proces ce purta numele de „vitrificare”. În timp ce temperatura corpului său va continua să scadă, avea să fie pus într-un soi de sac, apoi într-un recipient de răcire controlat de un computer, apoi într-un alt recipient în care avea să fie introdus treptat în azot lichid.

După cinci zile, avea să fie mutat în vasul permanent, un uriaș recipient din fibră de sticlă numit „criostat” – umplut și el cu azot lichid cu capul în jos, unde avea să rămână suspendat cine știe cât timp.

Până când barca sa de salvare avea să ajungă la țărmul viitorului.

— Deci cadavrul meu rămâne aici? îl întrebase Victor pe Jed.

— Noi nu folosim termenul de „cadavru”.

— Dar ce termen folosiți?

— Pacient.

Pacient.

Lui Victor îi era mai ușor să se gândească la el ca la un pacient. Deja era pacient. Doar că va fi un altfel de pacient. Un pacient răbdător. Ca atunci când aștepta să-i crească niște acțiuni pe termen lung sau când negocia cu chinezii, care voiau mereu tone de hârtogărie. Răbdare. Poate că Grace nu ar fi fost de acord, dar Victor putea avea răbdare atunci când trebuia.

Nu era deloc un târg prost să stea înghețat câteva decenii, poate secole, ca să își poată apoi continua viața.

Timpul lui pe Pământ aproape se scursese.

D ar putea face rost de alt timp.

Formă un număr la telefon.

— Salut, Jed, sunt Victor Delamonte. Când poți să treci pe la biroul meu?

Dor încercase toate formele de evadare în nenumăratele secole petrecute în peșteră.

Acum stătea în picioare, ținând clepsidra în mâini, lângă marginea fântânii. Cumva, știa că este singura cale de întoarcere.

Oare chiar se terminase? se întrebă. Nesfârșitul său purgatoriu? Ce fel de lume îl aștepta? Tatăl Timpului nu avea idee cât lipsise.

Se gândea la ce-i spusese bătrânul. *Ascultă-le durerea.* Se uită la suprafața din care răzbătea lumină, închise ochii și auzi două voci care se ridicau, un bătrân și o tânără:

— *Altă viață.*

— *Oprește-l.*

Brusc, un vânt puternic suflă în peșteră, iar zidurile se lumina de parcă ar fi fost scăldate în soarele amiezii. Dor strânse clepsidra la piept, se dădu înapoi un pas și sări deasupra fântânii, șoptind singurul cuvânt care îl liniștise vreodată.

— Alli.

Trecu prin fântână.

Dor coborî prin aer.

Picioarele îi zburară deasupra capului, apoi capul deasupra lor, căzând cu repeziciune printr-o ceață strălucitoare, plină de lumină și culori. Defilau prin fața lui trupuri și chipuri, oamenii care cădeau din turnul lui Nim; numai că ei urcau, iar el cobora. Strânse mai tare clepsidra, alunecând și mai repede printr-o lumină și mai puternică, prin culori și mai vii, în timp ce vântul îi împungea pielea ca lamele unor lănci, până când fu sigur că avea să fie sfâșiat. Cădea prin frig, prin căldură, prin ploaie și zăpadă, apoi nisip, nisip, o furtună de nisip care-i biciuia trupul, răsucindu-l, amortizându-i căderea, lăsându-l să cadă precum nisipul din clepsidră, până când se opri.

Nisipul fu purtat de vânt.
Simțea că se oprise pe ceva.
Auzi în depărtare muzică și râsete.
Se întorsese pe Pământ.

- MITCH ALBOM -

PE PĂMÂNT

33

Lorraine avea nevoie de țigări.

Opri mașina la un mall și trecu pe lângă un salon de manichiură. Își aduse aminte că o dusesese odată pe Sarah acolo, când fata avusese unsprezece ani.

— Pot să-mi fac unghiile roșii-rubinii? întrebuse Sarah.

— Sigur, răspunsese Lorraine. Dar unghiile de la picioare?

— Pot să le fac și pe ele?

— De ce nu?

Lorraine se uitase la chipul uimit al fetei când o femeie îi băgase picioarele într-un lighenuș cu apă. Își dădu seama cât de puțin răsfățată era Sarah, căci ea lucra tot timpul, iar tatăl ei venea mereu târziu acasă. Sarah își întorsese chipul strălucind de fericire către ea, spunând „Vreau aceeași culoare ca tine, mamă”. Lorraine jurase că vor face asta mai des.

Nu au mai făcut-o niciodată. Divorțul schimbase totul. Lorraine trecu pe lângă vitrina salonului; erau multe scaune goale, dar știa că acum Sarah ar fi preferat mai degrabă să fie arestată decât să-și facă unghiile cu ea.

Grace trebuia să facă cumpărături.

Ar fi putut face o listă, să trimită un angajat după ele. „Nu e nevoie să faci treabă”, îi spunea mereu Victor. Dar cu trecerea vremii realizase că ei îi lăsaseră prea mult timp liber treburile care îi copleșeau pe alții. Încetul cu încetul începuse să le facă din nou.

Împingea acum căruciorul prin supermarket, punând în el țelină, roșii și castraveți. Începuse să gătească din nou în ultimele luni, ca Victor să mănânce sănătos – nimic prelucrat, totul organic – sperând să-i mai câștige timp printr-o dietă mai bună. Era un lucru mic, știa, un bețișor ridicat împotriva unei furtuni. Dar nu mai avea nimic în afară de speranță.

O salată sănătoasă diseară, își spuse. Dar, când trecu pe lângă raionul de produse congelate, mai luă și o cutie de înghețată cu ciocolata și mentă, preferata lui Victor. Avea să aibă ceva pregătit dacă el voia să se răsfete un pic.

Într-un mic oraș spaniol se desfășura un festival de iarnă.

Muzicanții se adunaseră în piața orașului, printre mese încărcate de tapas cu creveți, hamsii, cartofi. Fântâna din mijloc era plină cu monede aruncate de îndrăgostiți. Pe marginile ei, câțiva oameni își legănau picioarele în apă.

Lângă fântână stătea atârnat un manechin de carton al unui bătrân cu barbă ce ținea în mână o clepsidră. EL TIEMPO, scria pe o plăcuță. TATĂL TIMP. O bâta galbenă de plastic era pusă sub el.

La fiecare câteva minute, cineva lovea manechinul cu bâta. Așa cerea tradiția. Ca vechiul an să fie alungat, iar noul an să fie primit cum se cuvine. Câțiva gură-cască strigau „Ooyay! Ooyay!” râzând și închinând pahare.

Un băiețel se smulse din mâna mamei, alergând către manechin. Ridică bâta și căuta din priviri încuviințarea.

— OK... OK, strigă mama sa, făcându-i semn cu mâna.

Chiar în acea clipă, soarele ieși de după un nor, învăluind satul într-o lumină stranie. Vântul aruncă nisip peste piață. Băiatul nu băgă de seamă nimic. Lovi cu toată forța manechinul de hârtie.

Poc!

Ochii i se deschiseră.

Băiețelul țipă.

Dor, agățat de un panou de lemn presat, simți o lovitură într-o parte.

Deschise ochii.

Un băiețel țipă.

Țipătul îl făcu să tresară atât de tare pe Dor, încât cele două cuie în care erau agățate hainele sale ieșiră din lemn. Căzu la pământ, scăpând clepsidra.

Țipătul băiatului se opri brusc, pierind asemenea notelor unei trompete. Dor se ridică încet în picioare. Lumea din

jurul său se oprișe, ca într-un vis. Chipul băiatului înghețase la jumătatea ȕpăului. Băta galbenă atârna în aer. Oamenii de pe marginea fântânii arătau către el, fără să se miște.

Dor culese de pe jos clepsidra.

Și începu să alerge.

La început alergă cât de tare putea,

ținându-și capul plecat, sperând să nu-l remarce nimeni. Dar era singurul lucru care se mișca. Întreaga lume înghețase. Vântul nu bătea. Crengile copacilor nu se clătinau. Oamenii pe care îi vedea Dor păreau aproape nemișcați – un bărbat care își plimba câinele, un grup de prieteni cu pahare în mâini în fața unui bar.

Dor încetini. Se uită în jur. Pentru noi ar fi fost doar decorul unui sat spaniol, dar el nu mai văzuse niciodată atât de mulți oameni și atâtea clădiri.

„Aici sunt toate clipele universului”, îi spusese bătrânul. Dor se uită la nisipul clepsidrei. Și el încetinise, aproape de tot, doar câteva firicele mai treceau, de parcă cineva i-ar fi găuit curgerea.

Dor merse kilometri, ținând clepsidra în mâini. Soarele abia se mișca pe cer.

Umbra sa îl urma, deși toate celelalte păreau pictate pe pământ. Când ajunsese într-o zonă mai pustie, se urcă pe costișa unui deal și se așeză. Urcușul îi aduse aminte de Alli și i se făcu dor de vechea lume câmpiile pustii, colibele de pământ, liniștea. În această lume se auzea un zumzet permanent. De parcă sute de sunete ar fi fost strivite într-o singură notă. Încă nu știa că era doar sunetul unei singure clipe încetinite.

Dor văzu undeva în vale fâșia unui drum, drept și întunecat, cu o dungă albă pe mijloc. Se întrebă câți sclavi munciseră pentru o suprafață atât de lină.

„Ai încercat să controlezi timpul, spusese bătrânul. Ca pedeapsă, dorința îți este îndeplinită.”

Dor își aduse aminte cum ajunsese pe Pământ, cum căzuse și scăpase clepsidra. Atunci se schimbaseră totul.

„Poate că...”

Întoarse brusc clepsidra într-o parte, apoi o îndreptă.

Nisipul începu să curgă liber. Zumzăitul se opri. Auzi un *vâj*. Apoi altul. Se uită în jos și văzu mașinile gonind pe drum – numai că el nu avea conceptul de mașină, astfel că nu putea decât să-și imagineze că sunt niște bestii de o putere formidabilă. Întoarse brusc clepsidra.

Mașinile înțepeniră în loc.

Zumzăitul se întoarse.

Dor făcu ochii mari. Cum făcuse asta? Cum oprise lumea? Se cutremură simțind o putere atât de mare.

Noaptea începu ciudat, dar alcoolul schimbă acest lucru.

Ethan adusese o sticlă de votcă. Sarah încerca să fie cât mai nonșalantă. Luă o gură mică, deși nu era băutoare. Chiar și o fată care avea a treia medie în clasă știa că trebuie să se lase impresia ca mai băuse votcă.

Erau în depozitul unchiului său – fusese ideea lui Ethan, deoarece nu dăduse niciun semn până la 8:14 P.M. când îi trimisese mesajul „La unchiul meu dacă vrei să vii” – bând votcă amestecată cu suc de portocale din pahare de hârtie, pe care Ethan le luase de pe un raft. Stăteau pe podea, râzând de o emisiune TV prostească la care amândoi mărturisiseră că se uită. Lui Ethan îi mai plăceau filmele de acțiune, mai ales seria Bărbați în Negru, unde actorii purtau costume, cravate și ochelari de soare, iar Sarah zise că și ei îi plăceau, deși nu le văzuse.

Purta aceeași bluză decoltată pe care o purtase de dimineață la adăpost, bănuind că lui îi plăcuse, iar el părea într-adevăr atent. La un moment dat, ei îi sună telefonul (mama ei, Sfinte!), iar când se strâmbă, Ethan spuse „Ia să văd”. Îi luă telefonul și îi programă o sonerie specială, o bucată de heavy-metal, care să sune ori de câte ori era mama ei.

— O auzi, o ignori, îi spuse el.

— Oh, asta e așa de grozav, râse Sarah.

Amintirile ei deveniră apoi încețoșate. El se oferi să îi maseze spatele, iar Sarah acceptă bucuroasă; mâinile lui o făceau să se înfioreze și să se topească. Ea încerca să vorbească, emoționată, despre cum nu avea prieteni adevărați la școală pentru că toți păreau atât de imaturi, iar el spuse mda, o grămadă nu erau nimic altceva decât niște ratați, iar ea spuse că este stresată cu intrarea la facultate, iar el îi masă umerii și mai apăsă, zicându-i că era suficient

de deșteaptă să intre oriunde, lucru care o făcu să se simtă grozav.

Apoi sărutul. Nu avea să-l uite niciodată. Îi simțise răsuflarea pe gât și își întoarse capul în stânga, dar el se strecură în dreapta, așa că ea se întoarse către el, aproape ciocnindu-se de chipul lui – și apoi se întâmplă. Pur și simplu. Ea închise ochii și aproape că leșină (mama ei folosea expresia „a se topi”, iar Sarah avea o vagă idee despre ce înseamnă), iar el o sărută iarăși, mai apăsător și o întoarse către el, trăgând-o mai aproape, iar ea se gândea „Pe mine, mă sărută pe mine, mă vrea pe mine!” Dar apoi deveni ceva mai îndrăzneț, mâinile lui se mișcau repede peste tot corpul ei, până când ea se trase deoparte neliniștită, încercând să râdă.

Îi umpluse iarăși paharul cu votcă și suc de portocale, iar ea îl dăduse pe gât mai repede decât ar fi trebuit s-o facă. Își amintea restul nopții, cum răsese și îl împinsese pe Ethan, apoi cum se sărutaseră iarăși, Ethan devenind din ce în ce mai agresiv, ea retrăgându-se, cum băuseră și o luaseră de la capăt.

— Hai odată, zisese el.

— Știu, murmurase ea. Și eu vreau, dar...

În cele din urmă el renunțase, bând și mai multă votcă, până când aproape adormi sprijinit de un zid. Nu mult după aceea, plecaseră amândoi acasă.

Dar acum se întreba,

ronțâind coaja feliei de pâine prăjită, într-o dimineată de luni – 7:23 A.M. – dacă făcuse ceea ce trebuie, ceea ce nu trebuie, sau ceea ce nu trebuie făcând ceea ce trebuie. Își dădea seama că Ethan arăta mai bine ca băiat decât ea ca fată și încerca să cântărească în minte câtă „recunoștință” trebuia să-i arate. Se sărutaseră – o grămadă –, iar el o dorise. *Cineva o dorise*. Era important. Îi vedea chipul peste tot. Încercă să-și imagineze următoarea lor întâlnire. În final,

în existența ei banală și plictisitoare exista un lucru pe care să-l aștepte cu nerăbdare.

Își puse farfuria în chiuvetă și deschise laptopul. Avea să întârzie la școală – Sarah nu întârzia niciodată la școală – dar venea Crăciunul și simțea un impuls să-i cumpere un cadou lui Ethan. Spusese că actorii din *Bărbați în Negru* purtau ceasurile alea speciale, cu o forma faină. Poate ar putea să-i ia și lui unul. I-ar plăcea, nu? Ceva la care numai ea se gândise?

Își spuse că nu făcea nimic altceva decât să fie drăguță. Crăciunul era Crăciun. Dar, ascunsă adânc în inima sa, ecuația era simplă.

Avea să cumpere un cadou pentru băiatul pe care îl iubea. Iar el, la rândul lui, avea să o iubească.

36

Îți poți imagina să ai un timp infinit la dispoziție pentru a învăța?

Dacă ai putea îngheța o mașină care gonește pentru a o studia ore în șir? Dacă te-ai putea plimba printr-un muzeu, atingând fiecare exponat, fără ca nimeni să știe că ai fost acolo?

Astfel explorează Dor lumea noastră. El încetineea timpul după nevoile sale, folosind puterea clepsidrei. Deși nu-l putea opri de tot – un tren se mișca vreo câțiva centimetri în orele în care el îl studia – putea opri oamenii în timp ce el mergea în voie printre ei, atingându-le hainele sau pantofii, probându-le ochelarii, atingând obrazul proaspăt bărbierit al bărbaților, atât de diferit față de al celor din vremurile sale, când toți purtau barbă. Toți acei oameni nu-și puteau aminti nimic din prezența lui, era doar o străfulgerare prin fața ochilor lor.

Dor colindă astfel ținuturile spaniole, trăind zile în șir într-o singură clipită, explorând vecinătățile, cafenelele, magazinele. Găsi haine care îi veneau (le prefera pe cele pe care și le putea trage pe el, căci nasturii și fermoarele îl uluiau), iar la un moment dat ajunsese într-o clădire joasă de cărămidă pe care scria PELUQUERIA, o frizerie. Se uita într-o oglindă mare și tipă.

Abia după aceea își dădu seamă că se privea pe el însuși.

Dor nu își mai văzuse chipul de șase mii de ani.

Se apropie de oglindă, strecurându-se între un om de afaceri așezat într-un scaun înalt și o coafeză care rămăsese cu mâinile într-un sertar. Dor se uită la reflexia bărbatului – costum albastru, cravată maro, păr scurt, brunet și umed – apoi se uită la propria imagine sălbatică. Părea să fie mai tânăr decât omul de afaceri de lângă el, în ciuda bărbii uriașe și a părului lung.

În această peșteră nu vei îmbătrâni nicio clipă.

Nu merit un astfel de dar.

Nu este un dar.

Făcu un pas înapoi, după o tejghea și îndreptă clepsidra.

Viața își urmă cursul. Coafeza scoase o pereche de foarfeci din sertar și îi spuse ceva bărbatului, făcându-l să râdă. Îi ridică părul și începu să taie.

Dor se uită fascinat de după tejghea. Femeia își făcea treaba cu atâta siguranță, cu foarfeca tăind rapid și bucăți de păr căzând la pământ. Brusc, cineva dădu drumul la un casetofon, iar muzica bubui. Dor își acoperi urechile cu mâinile. Nu mai auzise niciodată ceva atât de zgomotos.

Ridică ochii și văzu o femeie grasă, de vârstă mijlocie, cu părul pe bigudiuri, uitându-se cu ochi mari la el.

— *Que quiere?* țipă ea.

Dor înșfăcă clepsidra, iar femeia – și tot restul lumii – încetiniră până aproape de nemișcare.

Se ridică, păși în jurul femeii (rămasă cu gura deschisă) și se duse la coafeză. Îi luă foarfeca din mână, o duse la barbă și începu să reteze părul crescut în cele șase mii de ani.

37

— Te-am chemat aici pentru că vreau să schimbăm regulile.

Victor îi turnă lui Jed un pahar cu apă rece. Erau așezați la o masă lungă. Victor începuse să folosească scaunul cu roțile, fără nicio plăcere (mersul îi devenise prea nesigur), iar mobila din birou fusese rearanjată pentru ca el să-l poată manevra ușor.

— Potrivit legii, trebuie să fiu declarat mort înainte ca procesul de înghețare să înceapă, corect?

— Corect, răspunse Jed.

— Dar tu crezi - știința crede - că dacă procesul de înghețare începe înainte ca inima să se oprească și creierul să moară, atunci șansele de păstrare sunt mult mai mari.

— Teoretic... da, zise Jed luând paharul în mâini.

Părea bănuitor.

— Vreau să testez teoria asta, spuse Victor.

— Domnule Delamonte...

— Ascultă-mă.

Victor își expuse planul. Dializa era singurul lucru care îl ținea în viață. O mașină mare care îi curăța sângele de toxine. Dacă oprea tratamentul, avea să moară repede. Câteva zile. Maxim o săptămână, două.

— Imediat cum mor, doctorul pronunță moartea, legistul confirmă și el, iar procesul de înghețare poate începe, nu?

— Da, spuse Jed, dar...

— Știu. Ar trebui să fim cu toții la laboratorul vostru.

— Corect.

— Sau înainte să se întâmple.

— Nu înțeleg.

— Înainte să se întâmple... lăsa ceva timp ca vorbele sale să fie pricepute. Să zicem că deja s-a întâmplat.

— Dar ca să facem asta, ar trebui...

Jed tăcu. Victor își frecă bărbia. Bărbatul părea că începe să înțeleagă.

— Când ai o grămadă de bani, zise Victor încrucișându-și brațele, poți convinge oamenii să facă o grămadă de lucruri. Nimeni nu trebuie să știe.

Jed rămase tăcut.

— V-am văzut laboratorul. Este destul de – să nu mi-o iei în nume de rău – sărăcuț.

Jed ridică din umeri.

— Ați avea la ce folosi câteva milioane de dolari, nu? Un cadou de la un client mulțumit?

Jed înghiți cu greu.

— Uite ce e, zise Victor, coborându-și vocea într-un ton ceva mai prietenesc, deja sunt aproape de moarte. Ce diferență ar putea face câteva ore? Și să fim serioși, adăugă aplecându-se în față, tu nu ai vrea să-ți mărești șansele de reușită?

Jed aprobă cu o mișcare a capului.

— Ba da.

Victor își duse căruciorul către birou. Deschise un sertar.

— Mi-am pus avocații să schițeze un contract, zise ridicând un plic. Sper să te ajute să te hotărăști.

Cu părul tăiat și în haine moderne, Dor începuse să arate ca un om al acestui secol,

și, în timp ce studia lumea, întorcea clepsidra pentru a avea câteva clipe de interacțiune în timp real. Făcea asta pentru a deprinde primii pași – spre exemplu, să învețe alfabetul, lucru pe care-l reuși la un curs de alfabetizare pentru adulți. Alfabetul duse la scriere, scrierea la cuvinte, iar de acolo mintea sa merse mai departe, căci deja înțelegea toate graiurile pământului.

Odată ce putu să citească, avu acces la toată cunoașterea lumii.

Se cufundă într-o bibliotecă din Madrid, citind mai mult de o treime din volume. Citi istorie și literatură, se aplecă asupra hărților și a albumelor cu fotografii. Îi luă câteva minute, ținând clepsidra întoarsă, deși în timp real i-ar fi luat decenii.

Când ieși din bibliotecă, Dor răsuci iarăși clepsidra pentru a vedea căderea nopții. Văzu uimit cum electricitatea – despre care citise – prelungea ceasurile de veghe. Dor cunoscuse doar lumina de la opaiț și de la foc. Acum lumina felinarelor de stradă scălda orașul, iar Dor pășea prin alb-gălbuiul lor. Rămase treaz toată noaptea, uitându-se fascinat la becuri.

Dimineața opri iarăși soarele

și rătăci pe câmpiile spaniole, de-a lungul celui mai mare râu din Franța, prin pădurile din Belgia și Germania. Văzu ruine străvechi și stadioane moderne, exploră zgârie-nori, biserici și malluri.

Dor căuta timpul, oriunde mergea. Bătrânul avusese dreptate. Poate că Dor fusese primul om care ținuse socoteala timpului, dar omenirea luase ideile lui simple, cu

bețele și vasele, și le dezvoltase într-un uimitor număr de mecanisme.

Dor se familiariză cu toate. Într-un muzeu de pe Hutterstrasse, din Düsseldorf, desfăcu fiecare ceas expus, studiind arcurile și resorturile, în timp ce paznicul stătea înghețat la câțiva pași distanță. Într-o piață de vechituri din Frankfurt găsi un ceas cu radio care îți permitea să dai ora înainte și înapoi, apăsând pe butoane. Dor apăsă pe butonul de înapoi și văzu cum timpul se duce în urmă, miercuri, marți, luni, gândindu-se cât de bine ar fi dacă l-ar putea ține apăsător până ajunge iarăși acasă.

Ești Tatăl Timpului.

Chiar era oare responsabil pentru toate acestea? Dor se gândi la toate secolele în care suferise în peșteră. Se întrebă dacă fiecare om care ține măsura timpului plătește un preț.

În cele din urmă, Dor găsi țărml.

Ajunse la un far în Westerhever, Germania. Citise despre faruri și Marea Nordului. Întoarse clepsidra pentru a vedea cum se sparg talazurile. Apoi o răsuci înapoi.

Educația sa în privința lumii moderne era completă. Dor petrecuse o sută de ani studiind o singură zi.

Ascultase vântul. Auzise ceea ce trebuia să audă.

— Încă o viață.

— Oprește-l.

Păși în apa nemișcată.

Și începu să înoate.

Dor străbătu înot Oceanul Atlantic. Într-un minut.

A plecat din Germania la 7:02 P.M. A ajuns în Manhattan la 1:03 P.M. După ceasurile noastre, tehnic vorbind, a înotat înapoi în timp.

În timp ce înotă – fără să simtă frigul sau oboseala – își lăsă mintea să rătăcească, gândindu-se la toate lucrurile pe care le văzuse, la toți oamenii din viața sa de la care nu apucase să-și ia rămas-bun, oameni care erau acum morți de mii de ani. La tatăl său. La mama sa. La copiii săi. La iubita sa soție.

Termină-ți călătoria și vei afla.

Se întrebă când avea să se întâmple acest lucru. Se întrebă ce trebuia să învețe. Dar, în timp ce înainta în ocean, purtat tot mai departe cu fiecare lovitură de braț, cel mai adesea se întreba când avea să moară, ca toți ceilalți.

Se ridică din apă la un doc din port.

Îl văzu un muncitor nebărbierit, cu șapcă.

— Hei, amice, ce naiba...

Nu apucă să zică mai mult.

Dor întoarse clepsidra. Se uită la cerul uriaș și își dădu seama că ajunsese într-un loc și mai straniu.

New Yorkul se înălța ca o metropolă inimaginabilă,

chiar după tot ce văzuse în Europa în cei o sută de ani. Clădirile erau mai înalte și abia dacă puteai strecura lama unui cuțit printre ele. Iar oamenii. Cât de *mulți* erau! Puhoaie la colțul străzilor. Revărsându-se din clădiri. Chiar cu întregul oraș oprit de puterea sa, Dor abia se putea strecura printre ei.

Avea nevoie de haine, așa că luă o pereche de pantaloni și o cămașă fără guler de la un magazin numit Bravo! Găsi o haină care i se potrivea într-un restaurant japonez, pe un umeraș.

- MITCH ALBOM -

Plimbându-se printre zgârie-nori, își aduse aminte de turnul lui Nim. Se întrebă dacă toate ambițiile omului erau nemăsurate.

- MĂSURA TIMPULUI -

ORAȘUL

Limbile unui ceas nu-și vor găsi niciodată drumul către casă.

Acest lucru fusese adevărat din clipa în care Dor făcuse primul cadran solar.

Fusese doar un băiat care stătea în nisip când prezisese că ziua în următoare va exista un moment identic. Fiecare generație care-i urmasse păruse hotărâtă să dezvolte conceptul, măsurând tot mai precis fiecare clipă a vieții.

Cadrane solare fuseseră puse în fața ușilor caselor. Clepsidre uriașe cu apă fuseseră construite în piețele orașelor. Apoi mecanismele mecanice le luaseră locul, ducând la construcția ceasurilor din turnuri, a pendulelor și, în cele din urmă, a ceasurilor care încăpeau pe un singur raft.

Apoi un matematician francez a legat un ceas de o curelușă și și-a prins-o de încheietura mâinii, iar de atunci omul a început să poarte timpul asupra sa.

Precizia a crescut într-un mod uimitor. Deși limba minutarului a fost inventată abia în secolul al XVI-lea, deja în secolul al XVII-lea pendulul nu greșea mai mult de un singur minut într-o întreagă zi. În mai puțin de o sută de ani, nu greșea mai mult de o secundă.

Timpul a devenit o industrie. Omul a împărțit lumea în zone, pentru a putea planifica riguros transporturile. Trenurile plecau la momente precise; navele își accelerau motoarele pentru a ajunge la timp.

Oamenii au început să se trezească în sunetul alarmelor. Afacerile au început să se desfășoare între anumite ore. Fiecare fabrică avea un fluier. Fiecare sală de clasă avea un ceas.

— Cât e ceasul? a devenit poate cea mai des pusă întrebare a omenirii, găsită în toate ghidurile de conversație. *Cât e ceasul? Que hora es? Skol ko syejehas vryemyeni?*

Prin urmare nu este nimic surprinzător în faptul că atunci când a ajuns în orașul destinului său – unde pluteau vocile care rosteau „Altă viață” și „Oprește-l” –, Dor, primul om care a pus această întrebare, s-a folosit de ceea ce știa cel mai bine pentru a lucra în singurul loc unde avea să fie mereu înconjurat de timp.

O ceasornicărie.

Și așteptă ca ambele limbi ale ceasului ca să ajungă acasă.

Limuzina lui Victor se strecura prin Manhattan.

Coti pe o stradă pavată, unde fațada îngustă a unui magazin se înghesuia chiar într-o curbă. Pe o plăcuță colorată cu roșu scria adresa străzii, dar nu avea niciun nume, doar un soare și o lună sculptate pe ușa de la intrare.

— Livezii, o sută patruzeci și trei, anunță șoferul.

Doi oameni ieșiră din mașină și-l puseră pe Victor în scaunul cu roțile. Primul ținut ușa deschisă în timp ce al doilea îl împinse înăuntru. Balamalele ușii scârțâiră.

Înăuntru era un aer închis, stătut, de parcă ar fi fost din alt veac. În spatele unei tejghele stătea un bărbat palid, în vârstă, cu părul alb, îmbrăcat cu o vestă în carouri și o cămașă albastră, cu o pereche de ochelari puși pe vârful nasului. Victor se gândi că era german. Ghicea ușor naționalitatea cuiva, după atâtea călătorii.

— *Guten Tag*, încercă Victor.

— Ești din Germania? zâmbi bărbatul.

— Nu, credeam că tu ești.

— Ah, ridică el din sprâncene. Ce pot face pentru tine?

Victor își trase scaunul cu roțile mai aproape, uitându-se la obiectele expuse. Văzu toate tipurile de ceas – ceasuri de ale bunicilor, ceasuri de birou, ceasuri de bucătărie și cu ușițe de sticlă care se deschideau, ceasuri-veioză, ceasuri de școală, ceasuri cu alarmă sau cuc, ceasuri în formă de mingi de baseball sau de chitară, chiar și un ceas-pisică cu coada în chip de pendul. Și pendulele! Pe perete, agățate de tavan, în spatele geamurilor, legănându-se înainte și înapoi, tic-tac, tic-tac, de parcă fiecare secundă s-ar fi mișcat la stânga sau la dreapta. Un cuc ieși, anunțat de zgomotul mecanismului, urmat de unsprezece strigăte și unsprezece gonguri. Victor privi pasărea intrând înapoi în locașul ei.

— Vreau cel mai vechi ceas de buzunar pe care îl ai, spuse el.

Ceasornicarul își atinse cu limba buza de deasupra.

- Prețul?
- Nu contează.
- Bine... o clipă.

Se duse în cămăruța din spate, mormăind ceva cuiva.

Victor așteptă. Era decembrie, cu doar câteva săptămâni înainte de ultimul său Crăciun și se hotărâse să-și cumpere un ceas. Avea de gând să-i pună pe oamenii de la aparatele criogenice să i-l oprească în clipa în care avea să fie înghețat; avea să-l pornească din nou când va ajunge în lumea cea nouă. Îi plăceau gesturile simbolice. În orice caz, era o investiție bună. O antichitate cumpărată atunci avea să valoreze mult mai mult peste câteva secole.

— Ucenicul meu te va ajuta imediat, spuse ceasornicarul.

Din spatele magazinului apăru un bărbat căruia Victor i-ar fi dat treizeci și ceva de ani, cu o statură athletică, cu un păr negru ciufulit. Purta o helancă neagră. Victor încercă să-i ghicească naționalitatea. Oasele obrazului proeminente. Nasul cam plat. Din Orientul Mijlociu? Poate grec?

— Vreau cel mai vechi ceas de buzunar pe care-l aveți.

Bărbatul închise ochii. Părea că se gândește. Victor, care nu fusese niciodată un om răbdător, se uită la ceasornicarul care ridica din umeri.

— Știe foarte multe lucruri, șopti acesta.

— Mă rog, sper să nu-i ia o viață întreagă, spuse Victor. Râse în barbă. Sau încă o viață.

Încă o viață.

Bărbatul deschise brusc ochii.

Săptămâna următoare, la adăpost, Ethan nu îi mai acordă aceeași atenție.

Sarah își spuse că ar putea avea tot felul de motive. Poate era obosit. Ca o glumă, îi împachetă cu o fundă roșie un pachet de biscuiți cu unt de arahide. În sinea ei, spera la un sărut. Dar când văzu pachetul, Ethan schiță un rânjet spunând „Bine, mulțam”.

Ea nu menționase noaptea petrecută împreună, pentru că nu știa ce ar fi putut să-i spună. Îi era rușine să recunoască faptul că, din pricina alcoolului, nu își mai amintea toate detaliile (ea, Sarah Lemon, care memorase odată toate versurile *Poveștilor din Cantenbury* pentru o lecție de engleză) și, în plus, dacă era să vorbească despre noaptea aceea, era de părere că mai puțin înseamnă mai mult.

Încercă să vorbească despre tot felul de banalități pe care credea că le-ar putea avea în comun cu el, la fel ca înainte. Dar ceva nu mergea. Indiferent despre ce aducea vorba, Ethan i-o reteza cu un răspuns scurt.

— Ce e în neregulă? întrebă ea într-un final.

— Nimic.

— Ești sigur?

— Da, sunt doar frânt de oboseală.

Tăcerea se așternu între ei, în timp ce desfăceau cutii.

— Votca a fost bună, spuse brusc Sarah, dar sună la fel de fals cum era.

— Nu poți să dai greș cu băutura, rânji Ethan, iar Sarah râse, dar prea zgomotos.

În timp ce ieșea pe ușă, Ethan ridică o mână, zicându-i:

— Pe săptămâna viitoare.

Ea sperase să mai adauge „Lemon-adă”; voia să-l audă zicând asta, dar, când el nu mai zise nimic, ea se auzi adăugând singur „Lemon-adă”, apoi se întrebă „Sfinte, am zis asta cu voce tare?”

— Mda, Lemon-adă, zise Ethan. Ieși pe ușă.

În acea după-amiază, fără să-i zică nimic mamei sale, Sarah își scoase bani din cont și făcu o călătorie de o oră cu trenul până la New York pentru a-i cumpăra ceasul special.

Uneori, atunci când nu îți dă nimeni dragostea pe care o dorești, să dăruiești te face să crezi că o să primești.

Victor trebuia să recunoască, ucenicul știa ce face.

Găsise un mecanism fabricat la 1784, un ceas de buzunar suflat cu aur de optsprezece karate, cu o carcasă pictată cu trei oameni privind stelele – tatăl, mama și copilul. Cadranul era smălțuit și avea cifre romane în relief. Limbile erau din argint. Avea un vechi mecanism cu tambur. Ceasul era într-o stare excelentă, având în vedere vârsta sa.

Întâmplător, fusese fabricat în Franța.

— M-am născut acolo, spuse Victor.

— Știu, răspunse ucenicul.

— Cum ai putea ști?

Ucenicul ridică din umeri.

— Vocea ta.

Vocea lui? Victor nu avea nici urmă de accent. Se gândi la asta, apoi renunță. Era mai interesat de ceasul ce i se potrivea atât de bine în palmă.

— Pot să-l iau cu mine?

Ucenicul se uită la ceasornicarul care clătina din cap.

— Avem nevoie de câteva zile pentru a-l repara cum trebuie. Este foarte vechi.

În spatele limuzinei sale, Victor realizează că nu-i spuseseră cât costă ceasul.

Nu că ar fi contat. De mult nu mai întreba cât costă lucrurile.

Înghiți câteva pastile cu restul berii de ghimbir.

Stomacul și rinichii îi zvâcneau de durere, așa cum se întâmpla de luni de zile. Lupta împotriva sentimentului sumbru pe care i-l aducea sfârșitul așa cum făcuse întotdeauna: metodic.

Își verifică ceasul. În acea după-amiază avea să se consulte cu echipa de avocați. Apoi să se mai uite o dată pe documentele de la firma de criogenie. Apoi avea să ajungă acasă, la Grace, care probabil avea să-l aștepte iarăși cu una

dintre mesele ei „sănătoase” – legume fără niciun gust, desigur. Tipic pentru prăpastia care se căscase între ei. Ea încerca să-i prelungească zilele amărâte, în timp ce el făcea planuri pentru încă un secol.

Se gândi la ceasul de buzunar, cât de bine îi venise în palmă. Era surprins de câtă energie îi dăduse faptul că-l cumpăraseră, deși era încă un lucru pe care nu i-l putea spune lui Grace.

Reporterul de știri vorbea despre sfârșitul lumii.

Sarah se apropie de televizorul din gară. Omul spunea că lumea avea să se sfârșească săptămâna următoare, potrivit calendarului mayaș. Unii preziceau o renaștere spirituală. Alții credeau că Terra avea să se izbească de o gaură neagră. În diverse colțuri de lume, oamenii se adunau în biserici, piețe, pe câmpuri, la țarmuri, așteptând sfârșitul existenței.

Se gândi că ar putea să-i spună asta lui Ethan. Își scoase telefonul și-i trimise un mesaj.

„Ai auzit că marți e sfârșitul lumii?”

Apăsă pe „trimite” și așteptă. Niciun răspuns. Probabil avea telefonul închis. Sau în buzunar.

Sosi trenul și ea urcă. Avea în geantă aproape toți banii din contul ei de economii – șapte sute cincizeci și cinci de dolari – și se întrebă cât ar putea costa un ceas din filme.

Deși era weekend, biroul lui Victor forfotea de activitate.

La firma lui era o vorbă: „Dacă nu vii sâmbătă, nu te mai obosi să apari duminică”.

Victor salută diverși angajați, în timp ce Roger îi împingea scaunul cu roțile pe holuri. Roger, înalt și palid, cu obrajii lăsați ca la ogari, era aproape mereu în preajma lui Victor. Era întruchiparea loialității, nu discuta niciodată un ordin, iar Victor îl recompensa cu generozitate pentru acest lucru.

— Bună ziua, mormăi Victor în timp ce Roger îl împingea în sala de conferințe, unde cinci avocați erau strânși în jurul unei mese lungi, rectangulare.

Soarele iernii străpungea printre lamele storurilor.

— Deci. Cum stăm?

Un avocat se aplecă, împingând un vraf de hârtii.

— Este incredibil de complicat, Victor, spuse el. Putem redacta documente bazându-ne doar pe legile actuale.

— În viitor se pot da legi care să le invalideze, spuse altul.

— Nu ne putem proteja așa cum trebuie, spuse al treilea.

— Depinde de perioada de timp avută în vedere, zise primul.

— În mod normal, Grace ar moșteni averea ta, spuse al patrulea avocat.

Victor se gândi iarăși la ea și la faptul că nu știa nimic de planul lui. Simți o umbră de vină.

— Continuați, spuse el.

— Dar, dacă facem asta, ea va putea controla totul. Iar când ea nu va mai fi, ca averea să se întoarcă la tine, mă rog, legea e neclară în ceea ce privește moștenirea unei averi de către o persoană care este, tehnic vorbind...

Toți își feriră privirea.

— Moartă? zise Victor.

Avocatul ridică din umeri.

— Ar fi bine să stabilim încă de acum anumite fonduri, asigurări, un fond special...

— ...un fond de familie, interveni primul avocat.

— Da. Ca acelea pe care le lași pentru educația stră-strănepoților. În felul acesta banii se vor întoarce la tine când vei fi... care e termenul corect?

— Reanimat?

— Da, reanimat.

Victor aprobă din cap. Încă se mai gândea la Grace, la cât trebuie să pună deoparte pentru ea. Întotdeauna susținuse că nu se măritase cu el pentru bani. Dar ce-ar fi zis lumea dacă nu-i lăsa suficient pentru a-i acoperi toate nevoile?

— Domnule Delamonte, când plănuiți să... hm...

Victor pufni. Tuturor le era atât de greu să pronunțe cuvântul.

— Voi muri până la sfârșitul anului, probabil, spuse el. Nu e în avantajul nostru?

Avocații se uitară unii la alții.

— Va fi mai ușor cu actele, răspunse unul dintre ei.

— Până la Revelion, atunci, anunță Victor.

— Nu prea mai e timp, protestă unul dintre avocați.

Victor își împinse căruciorul până la fereastră, privind acoperișurile.

— Da, așa este, spuse el. Nu mai am mult timp...

Se aplecă înainte privind uluit. Un bărbat stătea pe acoperișul unuia dintre zgârie-norii de peste drum. Chiar pe margine, bălăngănindu-și picioarele. Ținea ceva în brațe.

— Ce s-a întâmplat? întrebă unul dintre avocați.

— Un nebun care vrea să moară, răspunse Victor.

Dar, cu toate acestea, nu-și putea întoarce privirea. Nu că ar fi fost îngrijorat că omul ar fi putut să cadă. Însă părea că se uită drept la fereastra lui Victor.

— Deci. Începem cu portofoliul de mărfuri? întrebă unul dintre avocați.

— Hm...? Oh. Da.

- MĂSURA TIMPULUI -

Victor coborî storurile și se întoarse să vadă cât de mult putea lua cu el dincolo de mormânt.

Sarah stătea în fața ceasornicăriei, privind soarele și luna sculptate în ușă.

Se gândea că probabil nimerise bine, deși nu exista nicio firmă agățată afară.

Păși înăuntru și avu senzația că intră într-un muzeu. „Oh, Sfinte, n-o să-l aibă, se gândi ea. Uite ce lucruri vechi.”

— Te pot ajuta cu ceva?

Ceasornicarul îi amintea de profesorul de chimie pe care-l avusese în primul an, cu părul alb și ochelarii cu rame înguste. Și el purta vestă.

— Aveți – probabil că nu – caut un ceas. Nici nu știu dacă se fabrică, dar...

Bărbatul o opri ridicând palma.

— Aduc imediat pe cineva care știe, zise el.

Se întoarse din spatele magazinului cu un bărbat serios, cu părul negru și o cămașă neagră, fără guler. Destul de drăguț, se gândi Sarah.

— Salut, spuse Sarah.

O salută cu o mișcare a capului, fără să rostească o vorbă.

— E un ceas dintr-un film. Probabil că nu-l aveți...

Zece minute mai târziu, încă mai explica.

Nu atât despre ceas, cât despre Ethan și de ce credea că va fi un cadou grozav. Îi era ușor să-i vorbească tipului din spatele teighelei; asculta cu o asemenea răbdare că ai fi putut crede că avea tot timpul din lume (probabil avea un șef destul de îngăduitor, se gândi ea) și, cum nu vorbise cu mama sa despre Ethan și nici nu se putea confesa cuiva de la școală (Ethan nu mai spusese nimănui, deci făcea și ea la fel), era o ușurare să vorbească cuiva despre relația lor.

— E tăcut uneori, zise ea, și uneori nu răspunde la mesaje.

Bărbatul dădu din cap.

— Dar știu că îi place filmul acesta. Și ceasul era, cred, triumfiular, parcă? Vreau să-i fac o surpriză.

Bărbatul dădu iarăși din cap. Se auzi cucul unui ceas. Și cinci gonguri, căci era ora cinci.

— Oooohh, de ajuns, zise Sarah, acoperindu-și urechile cu mâinile. Oprește-l.

Bărbatul îi aruncă o privire fulgerătoare, de parcă ar fi fost în primejdie.

— Ce-i? zise Sarah.

Cucul se opri.

Oprește-l.

Urmă o tăcere stânjenitoare.

— Hm... dacă îmi arătați niște ceasuri, aș putea să vă spun dacă este vreunul dintre ele, se oferi Sarah.

— Bună idee, interveni ceasornicarul.

Bărbatul se duse în spate. Sarah bătea darabana cu degetele pe tejghea. Văzu o cutie deschisă lângă casa de marcat, cu un ceas vechi de buzunar, pictat la exterior. Părea scump.

Bărbatul apăru ținând în mână o cutie. Pe ea era o fotografia din filmul *Bărbați în Negru*.

— Doamne Dumnezeule, îl aveți? exclamă Sarah nerăbdătoare.

Îi dădu cutia, iar ea o deschise. Înăuntru se afla un ceas subțire, negru, în formă de triumfi.

— Da! Sunt atât de fericită!

Bărbatul își înclină capul.

— Atunci de ce ești atât de tristă?

— Poftim? îngăimă Sarah. Ce vrei să spui?

Se uită la ceasornicar, care părea stânjenit.

— E foarte priceput la ceea ce face, șopti el, de parcă s-ar fi scuzat.

Sarah încercă să treacă peste întrebare. Cine zicea că era tristă? Nu era treaba lui cum se simțea ea.

Se uită la cutie și văzu prețul. Două sute patruzeci și nouă de dolari. Se simți brusc stânjenită și dori să plece.

— OK, îl cumpăr.

Bărbatul se uită la ea cu înțelegere.

— Ethan, zise el.

— Ce-i cu el?

— Este soțul tău?

— Poftim? gemu ea, zâmbind apoi. Nu, Sfinte! Sunt în ultimul an la liceu.

Își trecu degetele prin păr. Se simți brusc binedispusă.

— Adică, poate o să ne căsătorim într-o bună zi, mă gândesc. Dar acum el este doar... prietenul meu.

Nu mai folosisese niciodată acel cuvânt până atunci și se simți un pic prea conștientă de sine, ca atunci când ieșea dintr-o cabină de probă într-o fustă scurtă. Dar bărbatul zâmbea și el și-i iertă întrebarea despre tristețea ei, pentru că sunau minunat acele cuvinte, „prietenul meu”, și vru să le spună din nou.

În fiecare seară, când soarele apunea peste New York, Dor se urca pe vârful zgârie-norilor și stătea pe marginea acoperișurilor.

Întorcea clepsidra, înghețând orașul, amuțind zgomotul traficului într-un zumzet. Cerul se întuneca în spatele clădirilor înalte, iar el își imagina că Alli stătea lângă el, așa cum stăteau odinioară privind cum ziua se sfârșește. Dor nu avea nevoie de mâncare sau somn. Părea să trăiască în alt timp. Dar gândurile lui erau așa cum fuseseră întotdeauna, purtând cu ele răsuflarea ei și secera lunii din noaptea când se căsătoriseră.

„Ea este soția mea.”

Îi era cumplit de dor de ea, chiar după tot acel timp, și și-ar fi dorit să poată vorbi cu ea despre călătoria lui misterioasă, s-o întrebe ce soartă îl așteaptă la final. Îi găsise pe cei doi oameni pentru care fusese trimis pe Pământ – sau ei îl găsiseră pe el –, dar tot nu înțelegea de ce fuseseră aleși aceștia doi – un bărbat într-un scaun cu roțile și o tânără îndrăgostită.

Ținu clepsidra aproape de chip, pentru a vedea simbolurile scrijelite de el în timpul purgatoriului,

simbolurile care se ridicaseră de pe zidurile peșterii și se gravaseră pe inelul dintre cele două jumătăți. Cu puterea pe care o avea asupra timpului, Dor ar fi putut lua din acea lume tot ce și-ar fi dorit. Dar un om care putea avea totul nu-și putea dori aproape nimic. Iar un om fără amintiri nu putea fi decât o carcasă goală.

Astfel că, acolo, singur, Tatăl Timp strângea în brațe singurul lucru la care ținea, clepsidra cu povestea lui. Și, din nou, își povestea viața cu voce tare:

— Aici am alergat pe deal... asta este piatra aruncată de Alli... asta este ziua când ne-am cunutat...

Victor se uită la cele două ace. Oftă din rărunchi.

Făcea dializă de aproape un an. Și de fiecare dată o ura și mai mult. Se simțise ca un animal prins în capcană încă din ziua în care îi fusese fixat un cateter, cu un tub de un centimetru. Trei ședințe pe săptămână. Patru ore pentru fiecare ședință. Aceeași rutină plictisitoare. Să-și privească sângele cum iese și cum se întoarce.

Se luptase cu ei să nu facă dializă, să nu-i pună cateter, refuzase să stea cu alți pacienți în timpul ședințelor, chiar dacă Grace fusese de acord cu doctorul care spusese că „te ajută să vorbești cu oameni care au aceleași probleme”. Dar pentru Victor nu erau oameni care aveau aceleași probleme: ei mai rămâneau în viață o lună sau un an; el plănuia o întreagă altă viață.

Plătise un apartament privat – echipat cu televizoare și calculatoare – și surori medicale private. Cu Roger la doar câțiva pași de el, obișnuia să lucreze cele patru ore, cu tastatura pe pătură, cu BlackBerry-ul său pe masă, conectat la ureche printr-un dispozitiv.

Intră o soră medicală cu un clipboard.

— Cum ne simțim astăzi? îl întrebă pe Victor.

Era roșcată și supraponderală, iar hainele păreau să plesnească pe ea.

— Nemaipomenit, mormăi el.

— Asta e foarte bine, răspunse ea.

Privi peste ea și alunecă într-o stare de reverie. Încă o săptămână, se gândi. După asta, până la Revelion, se va afla pe luntrea ce avea să-l ducă spre noua lume.

Clipi la umbra de pe perete, de forma unui om, dar când clipi iarăși, dispăruse.

Umbra era Dor.

Explorase clădirea nevăzut – rătăcind printre mașini și medici, încercând să înțeleagă procesul ce rămânea

misterios, în pofida timpului îndelungat petrecut acolo. Cumva, în acel loc erau vindecați bolnavii. Asta înțelegea. Și simțea o umbră de tristețe ori de câte ori era martorul medicinei moderne: Alli murise singură, întinsă pe o pătură. Nu ar fi avut oare o viață lungă dacă s-ar fi născut în generația aceasta?

Se întreba dacă era cinstit ca moartea unui om să depindă de vremurile când se născuse.

Dor studie mașina cea mare din apartamentul privat, văzu cum sângele ieșea din corp și cum se întorcea apoi. Se apropiase de Victor – așezat într-un scaun mare, cu un dispozitiv la ureche – Victor, de a cărui soartă trebuia să aibă grijă pentru a-și putea continua destinul.

Oare câți ani avea Victor care, ca și Nim, părea să fie tratat mai bine ca alți oameni? Dacă se lua după riduri, firele subțiri de păr și petele de pe piele, părea să fi fost deja binecuvântat cu o viață lungă. Dar îi văzuse expresia chipului – sprâncenele încruntate, colțurile buzelor lăsate.

Un om bolnav putea fi înspăimântat – sau chiar recunoscător –, dar acesta părea... *furios*.

Sau, și mai bine zis,
nerăbdător.

Acum că Sarah avea deja cadoul pentru Ethan, mai trebuia doar să găsească locul și momentul potrivit să i-l dea.

Continuase să-i trimită mesaje, dar el nu răspunsese. Poate avea telefonul stricat. Dar cum altfel să dea de el? Mai erau doar câteva zile de școală până la vacanța de Crăciun. Nu știa dacă avea să dea de el pe holurile aglomerate ale școlii. În afară de asta, urmase exemplul lui și nu vorbea niciodată cu el la școală. Relația dintre ei era micul lor secret.

Știa că după ore el se antrena în sala de sport. Așa că se decise să-l aștepte în fața sălii și să dea peste el „din întâmplare”. Stătea pe hol, cu pachetul în brațe, uitându-se la cei care treceau – fetele „hot” în hainele lor de designer; atleții masivi cu trupuri sculptate; ciudații cu ochelari cu rame groase și negre și pălării stranii; emotivii, cu fețele lor acre și tricourile negre ponosite și piercingurile lor metalice. Cu unii dintre ei nu schimbase nicio vorbă în toți cei patru ani de liceu. Dar așa stăteau lucrurile; liceul dădea un verdict, iar tu te comportai în funcție de el. Verdictul ei fusese că era prea deșteaptă, prea grasă, prea ciudată – așa că puțini se obosiseră să-i vorbească. Până să apară Ethan, numărăse fiecare lună pe care o mai avea până la absolvire. Ethan, uluitorul Ethan care îndrăznise să sfideze verdictul. O dorea. Cineva o dorea. Se simțea atât de matură acum, avându-l prieten. Ar fi vrut să se laude.

Văzu două fete pe care le știa din clasa a treia – Eva și Ashley venind către ea îmbrăcate cu bluze și blugi strâmți, în care ea n-ar fi încăput niciodată. Îi aruncară o privire, iar ea își coborî privirea din reflex. Îi venea să strige: „Ghici pe cine aștept?” Dar în clipa aceea îi sună telefonul – acorduri aspre de heavy-metal, tonul de apel al mamei sale – și le auzi pe cele două izbucnind în râs în timp ce închidea repede telefonul.

Brusc se simți stânjenită că stă acolo, puse cadoul lui Ethan în haină și plecă. Oricum nu ar fi crezut-o că stătea acolo din întâmplare și nu știa ce să-i spună în afară de adevăr: că acum fugea după el, propriu.

Îi dădu alt mesaj când ajunse afară.

50

Victor intră în birou și închise ușa în spatele său. Abia apoi îl văzu ucenicul de la ceasornicărie, rezemat de un perete.

— Cum ai intrat aici? întrebă Victor.

— Ceasul tău e gata.

— Te-a lăsat să intri secretara mea?

— Am vrut să-l aduc chiar eu.

Victor tăcu. Se scarpină în creștet.

— Ia să-l văd.

Ucenicul băgă mâna într-o plasă. „Ce tip ciudat, se gândi Victor. Dacă ar lucra pentru mine, ar fi în laborator, unul din tehnicienii ăia tocilari și sfioși care într-o bună zi inventează ceva care transformă compania într-o mină de aur.”

— De unde ai învățat așa de multe despre ceasuri? întrebă Victor.

— M-au pasionat odată.

— Acum nu mai ești pasionat de ele?

— Nu.

Deschise o cutie și-i întinse ceasul, care avea acum carcasa strălucitoare. Victor zâmbi.

— Da' știu că l-ai lustruit, nu glumă.

— De ce îți dorești un astfel de mecanism?

— De ce? oftă Victor. Ei bine, mă așteaptă o lungă călătorie și vreau să am un ceas rezistent.

— Unde te duci?

— O și R.

Bărbatul îl privi fără să înțeleagă.

— Odihnă și relaxare? Mai ieși și tu din cămăruța aia, nu?

— Am mai călătorit, dacă asta vrei să spui.

— Da, răspunse Victor, asta vreau să spun.

Victor își scrută musafirul. Ceva era în neregulă cu el. Nu hainele. Ci felul în care vorbea. Folosea cuvintele corect, dar parcă nu veneau firesc, de parcă ar fi fost împrumutate dintr-o carte.

— Ieri, când am fost la ceasornicărie, cum ai știut că sunt din Franța?

Bărbatul ridică din umeri.

— Ai citit undeva?

Clătină din cap.

— Pe internet?

Niciun răspuns.

— Vorbesc serios. Spune-mi. Cum ai știut că sunt din Franța?

Bărbatul privi în pământ câteva clipe. Apoi ridică o privire fulgerătoare către Victor.

— Te-am auzit cerând ceva, atunci când erai copil. Atunci, ca și acum, voiai timp.

51

Deși este greu de crezut, Sarah luase ideea chiar de la mama ei.

Așezată la o cină cu plăcintă de pui, Lorraine vorbea despre o brățară pe care ea și prietenele ei o cumpăraseră pentru o femeie care împlinea cincizeci de ani. O dăduseră la gravat.

De îndată ce Lorraine rostise acele cuvinte, Sarah se gândi la Ethan. Un mesaj pe spatele ceasului? De ce nu se gândise la asta?

— Sarah? Mă asculți?

— Ce? Mda.

A doua zi, Sarah chiuli de la ultimele două ore (iarăși, foarte neobișnuit pentru ea, dar acum îl avea pe Ethan și trebuia să-i acorde timp) și luă trenul spre oraș. Ajunse după-amiază târziu la ceasornicărie și iar era singura clientă. Îi părea rău de locul acela, dacă nu avea clienți de Crăciun, atunci când?

— A, spuse ceasornicarul, recunoscând-o. Salut din nou.

— Mai știți ceasul pe care l-am cumpărat de aici? întrebă Sarah. Îl puteți grava? Puteți face asta?

Ceasornicarul dădu din cap.

— Super.

Scoase cutia din poșetă și o puse pe tejghea. Se uită prin ușa care dădea spre încăperea din spate.

— E și celălalt bărbat aici?

Ceasornicarul zâmbi.

— Vrei să-l graveze el?

Sarah roși.

— Oh, nu. Adică, nu aș ști dacă l-a gravat el sau nu. Nu contează. Adică. Mda. Sigur. Dar oricine poate s-o face.

În sinea ei sperase ca bărbatul să fie acolo. Era, până la urmă, singurul om căruia îi spusese de Ethan.

— Îl aduc imediat, spuse ceasornicarul.

O clipă mai târziu, Dor venea din spatele magazinului, purtând cămașa neagră, fără guler, cu părul încă dat cu gel.

— Salut, zise Sarah.

Se uită la ea, înclinând ușor capul. Avea o expresie atât de blândă, se gândi Sarah.

El luă ceasul în mână.

— Ce vrei să scrie pe el? întrebă el.

Sarah alesese un mesaj simplu.

Își drese glasul.

— Poți să scrii... își coborî vocea până la șoaptă, deși nu mai era nimeni acolo... cu tine timpul zboară?

El o privi nedumerit.

— Ce înseamnă asta?

Ea ridică din sprâncene.

— E prea serios? Pe bune, cred că – sună stupid, nu? – cred că el este alesul. Dar nu vreau să exagerez cu mesajul.

Dor clătină din cap.

— Acea propoziție. Ce înseamnă?

Sarah se întrebă dacă nu glumește.

— Timpul zboară? Adică, știi, timpul trece foarte repede și apoi trebuie să-ți iei la revedere și parcă nici nu ai simțit când s-a scurs timpul.

Privirea lui deveni visătoare. Îi plăcea asta.

— Timpul zboară.

— ...cu tine, adăugă ea.

După înmormântarea tatălui său, Victor se întrebase dacă acesta nu ar fi putut reveni într-o bună zi, ca prin minune,

de parcă toate acele lucruri – preotul, familia înlăcrimată, coșciugul de lemn – ar fi fost doar o etapă prin care treceai după ce un adult suferea un accident.

Își întrebă mama. Ea îi spusese că trebuie să se roage. Poate că Dumnezeu știa un mod de a fi toți împreună. Îngenuncheaseră lângă un mic șemineu, iar ea își pusese pe umeri un șal. Închisese ochii, mormăind ceva, iar Victor o imitase. El spusese „Te rog, să fie ieri, când tata a venit acasă”.

Undeva departe, într-o peșteră, cuvintele sale plutiseră printr-o oglindă strălucitoare. Mai erau milioane de alte voci, dar rugămințile unui copil ne găsesc urechile cu ușurință, iar Dor fu mișcat de rugămintea atât de simplă. Foarte rar copiii cereau ca timpul să fie dat înapoi. De cele mai multe ori se grăbesc. Clopoțelul să sune mai repede. Ziua de naștere să vină mai degrabă.

Te rog, să fie ieri.

Dor își amintea vocea lui Victor. Și, deși se îngroșau cu trecerea timpului, vocile erau la fel de distincte ca o amprentă pentru cineva a cărui soartă era să le asculte o eternitate. Dor știuse că el era din clipa în care deschisese gura în magazin.

Ceea ce nu știuse era că băiețelul care ceruse ziua de ieri dorea acum să stăpânească viitorul.

Victor nu se mai rugă niciodată.

După ce mama lui sărise de pe acel pod, renunțase la rugi, renunțase la ziua de „ieri”. Venise în America și învățase că aceia care își folosesc bine timpul prosperă. Așa că muncise. Își accelerase viața. Învățase cum să nu se gândească la copilărie.

Acum, în biroul său de la ultimul etaj, un străin îi amintea.

— Te-am auzit cerând ceva, atunci când erai copil, zise ucenicul. Atunci, ca și acum, voiai timp.

— Despre ce vorbești?

Ucenicul arată către ceasul de buzunar.

Cu toții plângem după lucrurile pierdute. Dar adesea uităm ce avem.

Victor se uită la ceas, la pictura cu familia.

Când își ridică privirea, bărbatul dispăruse.

Victor strigă „Hei!”, crezând că fusese un truc. „Hei! Vino înapoi!”

Își împinse scaunul cu roțile până la ușă. Roger venea deja către el, la fel și Charlene, asistenta sa.

— Totul este în regulă, domnule D? întrebă Charlene.

— Ai văzut un bărbat fugind de aici?

— Un bărbat?

Observă că îl privea îngrijorată.

— Lasă, zise el, stânjenit. M-am înșelat.

Închise ușa. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Începuse să-și piardă și mințile? Simțea că își pierduse controlul.

Telefonul sună, făcându-l să tresară. Linia sa personală. Era Grace, întrebând când venea acasă. Gătea.

Oftă.

— Nu știu dacă mai pot mânca chestiile alea, Grace.

— Vino acasă și vedem noi.

— Bine.

— S-a întâmplat ceva?

Victor se uită la ceasul de buzunar. Se trezi gândindu-se la părinții săi, la chipurile lor, lucru pe care nu-l mai făcuse de ani de zile. Era furios. Trebuia să-și revină.

— Opresc dializa, Grace.

— Poftim?

— N-are niciun rost.

— Nu poți să faci asta.

Urmă o pauză lungă.

— Dacă faci asta...

— Știu.

— De ce? întrebă ea cu o voce sugrumată. Își dădea seamă că plânge.

— Asta nu e viață. Sunt legat la o afurisită de mașină. Ai auzit ce au spus doctorii.

În receptor se auzea respirația ei grea.

— Grace?

— Vino acasă și o să vorbim despre asta, OK?

— M-am hotărât.

— Putem vorbi despre asta.

— OK, dar să nu încerci să te cerți cu mine în privința asta.

Ar fi preferat să folosească acele cuvinte ca să-și apere adevăratul său plan – să treacă în altă viață, prin îngheț. Dar deja știa că ea nu ar fi vrut să aibă de a face cu așa ceva. Așa că folosisse cuvintele acum, o propoziție adevărată, spusă pentru un motiv fals.

— Nu vreau să ne certăm, șopti ea. Vino acasă.

Era stabilit. Ethan avea să o întâlnească în seara

de Crăciun la o gogoșerie, pentru că știa că avea să fie deschisă. Planul se încropise întâmplător, dar Sarah prefera să creadă că la mijloc era mâna destinului.

Nu reușise să dea de el cu mesajele. Dar, după ce ieșise din ceasornicărie, dăduse peste o altă adunare de „Sfârșitul lumii” și îl sună dintr-un impuls, deși el nu-i răspundea niciodată la telefon.

Îi sări inima din piept când îl auzi spunând „Alo”. Turui repede:

— N-o să-ți vină să crezi la ce mă uit.

— Cine e la telefon?

— Sarah.

Pauză.

— Salut, Sarah. Am crezut că... Telefonul ăsta e dat peste cap.

— Ghici de unde te sun?

— Nu știu.

— Din Piața Washington, de lângă standul „Sfârșitul lumii”.

— Ce nebunie.

— Așa e, nu? Oricum, ei zic că săptămâna viitoare vine sfârșitul lumii și am ceva pentru tine, așa că mai bine ți-l dau mai repede.

— Stai. Care-i treaba cu sfârșitul lumii?

— Nu știu, e ceva indian sau religios sau cine-știe-ce. Una dintre prostiile alea.

Citise mai multe despre asta, dar nu voia să pară prea deșteaptă. Deșteptăciunea n-o dusesese nicăieri cu băieții.

— Deci când ne putem vedea? Vreau să-ți dau ceva.

— N-am nevoie să-mi dai nimic, Sarah.

— Nu e mare chestie. Doar vine Crăciunul, nu?

— Mda. Nu știu...

Urmă o pauză stânjenitoare, iar Sarah simți cum stomacul i se face ghem.

— Nu durează mult.

— Bine, spuse el.

— Nu putem pierde timpul dacă vine sfârșitul lumii, nu?

— Te-am auzit.

Dar nu păruse s-o fi auzit deloc.

Stabiliră să se vadă la Dunkin' Doughnuts în seara de Crăciun – oricum el trebuia să se ducă la o petrecere prin preajmă – iar ea închise telefonul bucuroasă că are ceva de făcut. Încercă să ignore tonul lui distrat, zicându-și că telefoanele nu fuseseră niciodată un barometru bun. Și nu conta, avea să fie fericit când o să vadă ceasul. Nimeni nu avea să-i dăruiască ceva atât de special.

Își aduse aminte cum o sărutase. O dorise. *Cineva o dorise*. De data asta, își spuse ea, avea să fie ceva mai în largul ei în ce privea chestiile fizice. O să-l lase să facă mai mult. Sigur el o să fie mai mulțumit. Era drăguț să se gândească la ideea că-l face fericit.

Se uită la mulțimea care se strânsese de sfârșitul lumii, unii aveau pancarte, alții erau îmbrăcați în veșminte religioase. Pe o masă, două boxe mici difuzau un cântec care-i atrase atenția.

De ce soarele continuă să strălucească?

De ce marea se tot repede la țărm?

Oare nu știu – e sfârșitul lumii,

Căci tu nu mă mai iubești?

Deprimant, se gândi ea. Și oarecum cam cinic pentru acel eveniment. Dar vocea cântăreței era atât de tristă și melancolică, că ascultă mai departe.

De ce păsările continuă să ciripească?

De ce stelele continuă să strălucească?

Oare nu știu – e sfârșitul lumii...

Luă o fițuică de pe masă. Pe o parte scria „Sfârșitul este aproape. Ce vei face cu timpul care ți-a rămas?”

Era doar miercuri. Putea să mai slăbească vreun kilogram.

54

Grace așteaptă ca Victor să ajungă acasă.

Își ștersese ochii. Tăiase legumele.

Lorraine așteaptă ca Sarah să ajungă acasă.

Dăduse cu aspiratorul. Fumase o țigară.

Se va întâmpla curând.

Toți oamenii din lume – inclusiv Grace, Lorraine, Victor și Sarah vor înceta să îmbătrânească.

Iar cineva va începe.

- MĂSURA TIMPULUI -

RENUNȚAREA

Victor își făcuse temele. Știa ce presupunea moartea.

Îi crescuseră presiunea arterială de îndată ce-și oprise dializa, se umilise, începuse să-l doară spatele și să-i dispară pofta de mâncare. Anticipase simptomele, așa că se forța să mănânce pâine, supă și suplimente, pentru că nu dorea să fie prea slăbit înainte de vreme.

De Crăciun, fu mutat din scaunul cu roțile într-un pat din living. Grace stătu cu el toată noaptea, dormind într-un fotoliu. Îi acceptase planul fals din același motiv pentru care el știa că nu i l-ar fi acceptat niciodată pe cel adevărat – a renunța la viață era natural, însemna să îmbrățișezi dorința Domnului. Dacă el se împăcase cu oprirea dializei, atunci și ea se putea împăca.

Dar, cu toate acestea, a două zi dimineață își ascunse o lacrimă când Victor îi ceru lui Roger un set de dosare. „Nu fi supărată, își spuse ea, punându-i un pai într-un pahar cu apă, acesta este modul lui de a se agăța de viață, hârtiile lui, afacerile lui, așa este el.” Nu știa că Roger adusese hârtiile care apărau viitorul imperiu al lui Victor.

Îi oferi paharul, iar el îl luă singur, în loc să o lase pe ea să i-l țină. Sorbi din apă, apoi îl puse jos. El îi putea citi îngrijorarea pe chip.

— E în regulă, Grace. Lucrurile sunt așa cum trebuie să fie.

Dar, în marea carte a universului, lucrurile nu erau cum trebuie să fie.

Nu așa. Nu să te congelezi pentru încă o viață. Dar Victor era hotărât să-și stăpânească moartea în același mod în care își stăpânise viața. Măinile și picioarele îi erau cuprinse de amorteală? Culoarea pielii îi devenea de un gri bolnăvicios? Ambele erau simptomele insuficienței renale în stadiu terminal. Moartea era acum aproape. Nimeni nu s-ar fi așteptat la un plan alternativ – ca Victor să fie înghețat

înainte de a muri. Aveau să fie prezenți atunci doar Roger, Jed, câțiva doctori aleși cu grijă și legistul, iar toți aveau să fie bine plătiți în schimbul tăcerii lor.

Pe hârtie, moartea avea să vină când vor scrie ei.

Dar moartea nu avea să-l atingă niciodată pe Victor.

Avea să o păcălească. Avea să se urce pe o luntre ce plutea către viitor.

— Ascultă, Grace, zise el cu o voce pierită. Știu cât de greu ți-a fost. Dar totul este aranjat pentru când n-o să mai fiu. Toate hârtiile, vreau să zic. Roger poate să ți le prezinte. Ceea ce este important e să...

Se gândise la ce avea să zică. Ar fi vrut să fie adevărul.

— Ceea ce este important e că nu va trebui să-ți faci griji niciodată.

Ea avea ochii în lacrimi.

— Nu am fost niciodată îngrijorată, zise ea.

Ea îi luă mâna. Îi mângâie degetele.

— O să-mi fie dor de tine, să știi.

El dădu din cap.

— Foarte dor, adăugă ea.

Amândoi își strânseră buzele, iar Victor înghiți cu greu. Fu gata să-i spună totul, atunci, pe loc. Dar momentul trecuse.

El îl lăsase să treacă.

— Și mie, spuse el.

Ethan era singurul băiat pe care avea să-l iubească vreodată, credea ea. Dar el nu o iubea.

Acest lucru deveni limpede în seara de Crăciun, în parcare de la Donkin' Doughnuts, la 9:16 P.M., când îi oferii cutia frumos ambalată cu ceasul din filmul lui preferat și-i spuse pe nerăsuflăte ce simțea pentru el, lucruri pe care le ținuse în ea ca pe o stea arzătoare, lucruri pe care le spusese doar bărbatului de la ceasornicărie și oglinzii din dormitorul ei. Dar, înainte să termine, înainte să apuce să-i zică ultimele cuvinte din „Să știi că – e o nebunie – să știi că te *iubesc* cu adevărat”, el începu să-și dea ochii peste cap de parcă ar fi căutat un prieten căruia să-i spună „Îți vine să crezi așa ceva?”

Ea ar fi vrut să intre în pământ, să se topească precum ceara și să scurgă prin grătarul unei canalizări. Ochii lui. Privirea aceea. Niciun interes. Umilință totală. Vorbele stânjenite spuse până când el rostise într-un final „Uite ce e, Sarah, trebuie să plec”. Ar fi vrut să-i explice mai bine, să șteargă acele cuvinte. Ea putea să aștepte, putea să-l aștepte o veșnicie. „Nu distruge totul, nu te despărți de mine!” Dar apoi îi dădu cadoul înapoi, fără să-l fi desfăcut, și plecă cu mâinile în buzunare pentru ca apoi să scoată din buzunar telefonul să sune – oare pe cine? O altă fată? Un prieten cu care să râdă de idioata care-i spusese (oare chiar spusese așa ceva?) că el este „idealul” ei. „Sfinte, Sarah, ce e în neregulă cu tine?” După aceea, ea se întorsese către noul său tovarăș, vizibil doar pentru ea, demonul nefericirii, care-și linsese mâna scheletică pe după umerii ei, spunându-i „De aici înainte ești cu mine”.

Sarah Lemon avea doar șaptesprezece ani, dar, din acea clipă, începu să se îndepărteze de viață. Se simți singură, abandonată. Și era doar vina ei. Cum putuse distruge ceva atât de rar un băiat ca Ethan, care nu se uitase niciodată la ea înainte și nici nu avea să o mai facă vreodată? Se

sărutaseră și el o dorise, dar ea îl respinsese și e limpede că el decisese că ea nu merită osteneala – lucru pe care ea îl știuse de la început – și de ce nu tăcuse din gură, de ce nu făcuse ce dorise el, pentru cine se păstrase, de parcă vreodată ar fi putut să-i iasă în cale cineva mai bun ca el?

Amețită, cu stomacul un ghem dureros, vâri cadoul în haină. Voia cu disperare să-l sune, dar brusc își dădu seama – nu-l putea suna, nu-l putea vedea; se terminase, se terminase definitiv și căzu la pământ ca un sac de nisip. Plânse în genunchi până o duru pieptul. Simțea pietricelele asfaltului în palme. Rămase așa până când un bărbat ieși de la Dunkin' Doughnuts și țipă la ea „Hei, ce faci acolo? Du-te în alta parte!” Se ridică în picioare clătinându-se. Porni cu greu. O inimă cântărește mai mult când este ruptă în două; ți se prăbușește în piept ca un avion stricat. Sarah se întoarse acasă, urcă în dormitor și se prăbuși într-o gaură adâncă și întunecată.

Dor stătea pe marginea unui zgârie-nori, cu picioarele atârinate. Orașul de dedesubt era o uriașă amestecătură de acoperișuri, spirale și lumini.

Ținea clepsidra în mână. Nu o întorsese. Lăsase timpul să curgă în ritmul lui firesc, gândindu-se la vorbele bătrânului.

Îi găsisese pe cei doi oameni. Îi urmărisese în ultimele zile. În multe rânduri oprise lumea în jurul lui Sarah și a lui Victor, încercând să le deslușească viețile. Înțelesese că Victor, cu toată bogăția lui, nu putea face mare lucru să-și oprească boala. Iar Sarah, după cum se prăbușise în parcare, părea să țină la acel băiat mai mult ca la sine însăși.

Era însă uluit de complexitatea lumii lor. Dor venea din vremurile de dinainte de inventarea cuvântului scris, când, dacă doreai să vorbești cu cineva te duceai la el. Dar altfel stăteau lucrurile în aceste vremuri. Mașinile – telefoane, computere – le permiteau oamenilor să se miște amețitor de repede. Dar, în pofida tuturor acestor realizări, nu își găseau niciodată liniștea. Își verificau mereu ceasurile să vadă ce oră este – exact ceea ce Dor încercase să facă cu o piatră, un băț și o umbră.

De ce măsoară zilele și nopțile?

Să știu.

Deasupra orașului, Tatăl Timp realizează că a ști și a înțelege erau lucruri diferite.

58

Fără morfină. Încă nu. Victor trebuia să-și păstreze controlul.

Avea respirația accelerată, căci trupul său încerca să expire monoxidul de carbon suficient de repede pentru a lupta împotriva acidității crescute.

Nu mai avea mult.

Veniseră câțiva vizitatori – cei mai mulți asociați de afaceri – pentru a-și lua rămas-bun. Mai voiseră să vină și alții, dar Victor îi zisese lui Grace că nu era în stare să-i asculte; era adevărat, dar nici nu avea senzația că pleacă undeva. De obicei muribunzii erau ocupați în ultimele lor săptămâni cu frica și despărțirile; Victor era devorat de planurile sale. Strategia era pregătită. Iar acum mai exista și acest detaliu:

În fiecare an, de Revelion, Victor și Grace se duceau la o gală de binefacere unde donau o sumă importantă propriei fundații caritabile. Suma reflecta în fiecare an succesul fondului de investiții condus de Victor.

— Grace, ar trebui să te duci, îi spusese cu o zi în urmă.

— Nu.

— Vreau să le dai tu cecul.

— Nu te părăsesc.

— E important pentru toată lumea.

— Se poate duce altcineva.

O mai minți încă o dată.

— Ar însemna mult pentru mine.

Ea fu surprinsă.

— De ce?

— Pentru că aș vrea ca tradiția să dăinuiască. Vreau să faci asta anul acesta, anul viitor, și pentru mulți ani de aici încolo.

Grace ezită. Gala fusese ideea ei. Victor nu se înnebunise niciodată după ea – ba chiar în anii din urmă fusese greu de convins să meargă. Se întrebă dacă nu cumva era felul lui de a-i spune „Îmi pare rău”.

- MITCH ALBOM -

- Bine, spuse ea. Voi merge.
- O să fie bine pentru toată lumea, aprobă el.

Sarah se trezi la două după-amiaza, când Lorraine îi bătu la ușă.

— Sarah!

— ...Ce?...

— Sarah!

— M-am trezit!

— Bat la ușă de cinci minute!

— Aveam căștile în urechi!

— Ce se-ntâmplă?

— Nimic!

— Sarah!

— Lasă-mă în pace!

După ce o auzi plecând, se prăbuși cu capul în pernă, gemând. O dureau capul. Avea limba încleiată. Din fericire, Lorraine nu fusese acasă când se întorsese, iar Sarah dăduse pe gât două somnifere înainte de a-și închide cu cheia ușa de la dormitor. Se întoarse pe o parte, tâmpilele îi pulsau de durere și retrăi tot ce se întâmplase cu o seară în urmă – ce spusese ea, ce spusese Ethan. Începu să plângă când îi văzu cadoul pe scaun, frumos împachetat. Îl luă, îl izbi de perete și plânse și mai tare.

Își aducea aminte cum plecase el. Se simțise atât de neajutorată. Nu putea fi sfârșitul. Nu putea fi ultima lor clipă împreună. Trebuia să găsească o soluție...

Stai. Poate îi putea scrie. Să nege totul. Să găsească o scuză. Cadoul fusese o poantă. Ea fusese băută. Avea probleme acasă. Orice. Putea stăpâni mai bine situația în scris, nu? Nu avea să facă aceleași greșeli, n-avea să scape iarăși toate cuvintele alea care-l speriaseră.

Își șterse lacrimile.

Se așeză la masa de scris.

Bunul-simț ar fi trebuit să-i spună să stea departe de Ethan. Dar bunul-simț nu are niciun cuvânt de spus când vine vorba de prima iubire.

N-avea să-i trimită un mesaj pe telefon.

Nu voia ca Ethan să-i vadă cuvintele țâșnind din ecranul unui telefon. Putea să-i trimită un mesaj privat pe Facebook. Își încleștă mâinile de marginea mesei, gândindu-se ce să scrie.

Avea să înceapă cu „Ascultă, îmi pare rău...”, apoi avea să scrie cum îl înțelegea că îl indispusese, că uneori devenea prea pasionată de lucruri și că, mă rog, indiferent ce avea să zică, atâta vreme cât ea nu se lua în serios, poate că nici el nu avea să facă asta.

Deschise calculatorul.

Ecranul se luminează.

Odată, demult, iubiții despărțiți de depărtări scriau cu cerneală la lumina lumânării cuvinte care nu se mai puteau șterge de pe pergament.

Le lua o seară întreagă să-și scrie gândurile, și poate și seara următoare. Când trimiteau scrisoarea, scriau pe ea un nume, o stradă, un oraș și o țară, topeau ceară și își puneau sigiliul pe ea.

Sarah nu cunoscuse niciodată o astfel de lume. Viteza conta mai mult decât calitatea cuvintelor. O expediție rapidă era cel mai important lucru. Dacă ar fi trăit într-o lume veche, lentă, ceea ce s-a întâmplat apoi nu ar fi fost posibil. Dar ea trăia în lumea asta.

Și s-a întâmplat.

A intrat pe pagina lui de Facebook.

Și iată și fotografia lui, cu părul de culoarea cafelei, cu ochii somnoroși și un rânjet care spunea că era „ușor amuzat”. Dar înainte de a-i trimite mesajul, ochii ei căzură pe ultima postare. Clipi. Apoi se umplură de lacrimi. Simți cum începe să i se facă rău. Citi mesajul de două ori. De trei ori. De patru ori.

„Sarah Lemon s-a dat la mine. Mama mia. Nu e posibil. Asta pătesc dacă încerc să fiu de treabă.”

Numele ei era pe pagina lui.

„Mama mia. Nu e posibil.”

Ca o pisică nedorită care încerca să i se cațere în poală.

„Asta pătesc dacă încerc să fiu de treabă.”

Asta era explicația? Încercase să fie „de treabă”? Începu să tremure și să respire cu greutate. Sub cuvintele scrise de el era un lung șir de chipuri, oameni care comentau – câteva zeci.

„Pe bune?” scria cineva.

„Tu + Sarah = greșos.”

„Are curu' prea mare, frățicule.”

„Știam eu că e o lepădătură.”

„Fugi, frate!”

Era ca unul dintre visele alea în care ești în pielea goală pe o scenă și toată lumea te arată cu degetul. Ethan spusese lumii, iar lumea îl compătimea. Iar Sarah Lemon era și avea să rămână așa pentru totdeauna (nu e oare cyberspațiul un instantaneu pentru veșnicie?) cineva cu care trebuie să fii „de treabă”, o fată atât de patetică încât nu se prindea, scursura generației ei, o ratată aflată pe cea mai de jos treaptă. „Sarah Lemon s-a dat la mine.”

Ea? Dar nu el o sărutase?

„Mama mia. Nu e posibil.”

Era atât de dezgustătoare?

„Asta pătesc dacă încerc să fiu de treabă.”

Fusese operă de caritate? Frumosului i se făcuse milă de urâtă?

„Nu e tocilara de la științe?”

„Să nu fii niciodată de treabă cu psihopații.”

„E dusă cu capu'.”

„Nasol, Ethan.”

Închise calculatorul, izbindu-l. Își auzea respirația zgomotoasă – expirație, expirație, expirație. Apoi alergă jos și țâșni pe ușă, cu toate acele chipuri mici rotindu-i-se în fața

ochilor, răsând de nenorocirea ei, deschizând rănilor vechilor respingeri ca filele unei cărți vechi. Era din nou grășana Sarah, care fugea de la școală după ce o fată răsese de ea. Era din nou Sarah cea de ne-iubit, al cărei tată nu o dorise la divorț. Era din nou tocilara Sarah, stând într-un colț al sălii de mese cu o carte în față. Acum era și nebuna Sarah, dementa care urmărea băieți, o postare pe pagina lui Ethan, o glumă care trecea de la un calculator la altul, ca o minge de plajă care zboară prin aer la un concert.

Alergă tremurând prin ninsoarea care cădea molcom, iar lacrimile îi alunecau pe chip, înghețându-i în strânsoarea frigului. Nu avea pe nimeni cu care să poată vorbi. Care să o consoleze. Întuneric și singurătate. Nu avea să se mai întoarcă niciodată la școala aceea, niciodată. „Ce putea face? Ce putea face?”

Pentru prima dată se gândi la sinucidere, la unde și la cum să o facă.

Deja avea un „de ce”.

- MĂSURA TIMPULUI -

REVELIONUL

Era 8 P.M. Grace se îmbrăca în fața oglinzii.

Nu dorea să se ducă. Avea de gând să salute lumea, să înmâneze cecul și să se întoarcă repede. Terminase cu machiatul. Părul era aranjat. Trebuia să tragă fermoarul la rochie, lucru pe care îl făcuse întotdeauna Victor. Duse mâna la spate cu stângăcie, bâjbâind de câteva ori. Găsi fermoarul a treia oară și reuși să-l ridice. Apoi izbucni în lacrimi.

Se duse la bucătărie, turnă un ceai rece de ghimbir, își șterse lacrimile și-i duse paharul lui Victor. El părea că doarme.

— Dragule? șopti ea.

El deschise ochii. Clipi. Ea purta o rochie de satin cu volănașe de mătase și cristale țesute în material.

— Uită-te la tine... Cât ești de frumoasă.

Ea își mușcă buza. Cât timp trecuse de când el îi făcuse un compliment? La începuturile lor, obișnuia să-i șoptească în cluburile de dans „Cum e să fii cea mai frumoasă femeie din încăpere?”

— Nu vreau să mă duc. Abia mai vorbești...

— Du-te. N-are să se întâmple nimic în seara asta.

— Promiți?

— Te duci și vii înapoi.

— Ți-am adus puțin ceai.

— Mulțumesc.

— Ai grijă să-l bea, îi spuse ea lui Roger, care stătea într-un colț, gata să-l ajute. Roger dădu din cap. Ea se întoarse către soțul ei.

— Îți plac cerceii ăștia? Mi i-ai dat când am împlinit 30 de ani de căsnicie, îți mai aduci aminte?

— Da.

— Mereu mi-au plăcut.

— Arăți fantastic.

— Ne vedem peste câteva ceasuri.

— Bine.

— Mă întorc cât pot de repede.

— Mă găsești...

Vocea i se stinse.

— Poftim, dragule?

— Aici. Mă găsești aici.

— Bine.

Îl sărută pe frunte și îl mângâie pe piept. Apoi se ridică repede, ascunzându-și lacrimile, și plecă. Zgomotul tocurilor ei se stinse, treptat, pe hol.

Victor se simțea sfâșiat de remușcări.

Ultimele vorbe pe care i le spusese ei fuseseră niște minciuni. Nu avea să mai fie acolo când se întorcea ea. Avea să plece către laboratoarele de criogenie. Acela era planul lui, motivul pentru care o îndemnase să se ducă la gală.

Aproape că o chemă înapoi. Dar simți cum este cuprins de amețală, capul îi căzu în piept și se rostogoli pe o parte. În câteva ore avea să se întâmple tot ce plănuise în toate acele săptămâni și luni, un apogeu al întregii lui vieți. Nu mai avea timp de altceva. Trebuia să respecte planul.

Și totuși...

Îl chemă pe Roger și-i șopti ceva la ureche.

— Înțelegi? șuieră greu Victor. Nu o să ai ezitări dacă se întâmplă așa?

— Înțeleg, răspunse Roger.

Victor trase cu greu aer în piept.

— Atunci să începem.

61

Era 8 P.M. Lorraine se îmbrăca în fața oglinzii.

Ura petrecerile newyorkeze. Dar se ducea în fiecare an. Ea și prietenele ei divorțate făcuseră un pact să nu rămână singure în nopțile în care singurătatea apăsa mai rău ca niciodată.

Își dădu părul cu deodorant. Aruncă o privire pe hol să vadă dacă ieșise Sarah. O îngrijora fiica ei, care de cinci zile abia mai ieșea din cameră și purta aceeași pereche de reiați negri și același tricou negru. Ar fi vrut să o întrebe pentru cine purtase tocurile, dar nu avea niciun succes cu acest gen se subiecte. Sarah se închidea în sine.

Lorraine își amintea de timpurile în care Revelionul era încă o afacere de familie și de un decembrie în care merseseră toți trei în oraș și tremuraseră de frig doar ca să vadă cum cade bila uriașă. Sarah avea șapte ani, încă mai putea sta pe umerii lui Tom. Mâncase alune de pecan, coapte în miere, cumpărate de la un vânzător ambulant; începuse să fulguiască exact înainte de miezul nopții. Sarah strigase alături de un milion de oameni „trei... doi... unu... La mulți ani!”

În acea noapte, Lorraine fusese fericită. Făcuse o grămadă de fotografii. Dar, când urcaseră în mașină, Tom își scuturase zăpada din păr, spunând „Bine că nu trebuie să mai facem *asta* vreodată”.

Se duse în hol și bătu la ușa fetei.

Se auzea muzică. Vocea unei cântărețe.

— Iubito?

Trecură câteva clipe.

— Ce? veni răspunsul fără nicio intonație.

— Voiam să-ți spun pa-pa.

— Pa.

— Revelion fericit!

— Mda.

— Nu stau mult.

— Pa.

Lorraine auzi un claxon afară. Veniseră prietenele ei.

— Ai cu cine să stai în seara asta?

Ura să o întrebe așa ceva.

— Nu vreau să stau cu nimeni, mamă.

— OK, clătină ea din cap. Măine-dimineață luăm micul dejun împreună, da?

Tăcere.

— Sarah?

— Nu prea devreme.

— Nu prea devreme, zise și Lorraine.

Alt claxon.

— Te sun mai târziu, iubito.

Coborî pe scări. Scoase un oftat când ajunse la ușă. Se bucura că nu trebuie să conducă ea în acel an. Dorea cu adevărat să bea ceva.

Sarah băuse deja. O sticlă de votcă pe care o luase din dulapul din living.

Avea să își pună capăt vieții în acea noapte. Era cea mai bună ocazie. Mama ei avea să fie plecată. În casă era liniște. Nicio șansă sa o găsească cineva. Nu se zicea că Revelionul era cea mai singuratica noapte din an? O consola că, undeva în lume, cineva se simțea la fel de rău ca și ea.

Nu știu ei oare că e sfârșitul lumii?

S-a sfârșit când am pierdut dragostea ta.

Descărcase cântecul după ce afluase numele cântăreței și ascultase zile în șir melodia pe telefon. Aproape nu mai ieșise din cameră. Nu mai făcuse duș. Abia dacă mai mâncase ceva. Când mama sa o văzuse ieșind din baie cu aceiași reiați negri și același tricou verde, vechi, o întrebasese „Ce-ai pătit, iubito?”, iar Sarah o mințise, zicându-i că lucra la ceva

pentru dosarul de facultate și din cauza aceea era atât de neîngrijită.

Bău direct din sticla de votcă și simți cum îi arde gâtul. Poate o să-l întrebe pe Ethan de votcă după ce mor, se gândi ea, făcându-l să recunoască astfel că băuse cu câteva săptămâni în urmă cu fata de care nu *era interesat*. Știa că nu va putea să-i mai vadă niciodată, nici pe el, nici pe vreunul dintre cunoscuții lui sau pe cineva care știa de relația lor, adică pe toată lumea, nu? Nu avea unde să se ascundă. Unde să se adăpostească. Nu se mai putea ascunde în clasă, stând cu fruntea plecată, sprijinită de cotul îndoit. Știa cum avea să se întâmple. Toată lumea avea să vorbească de ea. Să-i rânjească pe la spate. Să pună pe net noi și noi comentarii. „Pe bune? Fugi frate! Știam eu că e o lepădătură.” Sfinte! Cu câtă plăcere o sfâșiaseră în bucăți, cum se alăturaseră uimirii lui Ethan că o ratată ca Sarah Lemon dorise să iasă din găoacea ei. Se simțea lipsită de orice valoare, pustie. Nu avea cum să mai îndrepte nimic.

Iar când nu mai ai nicio speranță, timpul reprezintă doar pedeapsă.

— Sfârșește-o acum, șopti ea.

Luă votca și telefonul și se clătină către garaj.

Tatăl Timp îi urmărise pe amândoi.

Stătu mai întâi lângă trupul muribund al lui Victor. Îl urmări pe Roger cum îl urcă într-o camionetă. Urmări mașina până la laboratoarele de criogenie, unde o ușă se deschise gemând.

Îl văzu pe al paisprezecelea bogat al lumii descărcat ca un sac și cărat înăuntru.

Mai era o oră până la miezul nopții. Roger și Jed lăsară în jos barele de la patul lui Victor. Un doctor și un legist își vorbeau în șoaptă. Aveau hârtii în mâini. În apropiere era o cadă imensă, mai mare decât un corp uman, plină de gheață.

Victor abia reușea să-și mai păstreze cunoștința și respira scurt. Doctorul îl întrebă dacă nu dorea un sedativ, dar el clătină din cap.

— Hârtiile sunt gata? mormăi el.

Legistul îi spuse că da, iar Victor trase adânc aer în piept și închise ochii. Ultimul lucru de care mai fu conștient fu Jed, omul de la instalațiile criogenice, descleștându-i din mână ceasul de buzunar și spunându-i „Promit să am grijă de el”.

Patru mâini se strecurară sub trupul lui, pentru a-l ridica.

Dor stătea într-un colt.

Întoarse clepsidra.

În acest timp, într-un garaj din suburbii, Sarah Lemon răsuci cheia în contactul Fordului Taurus albastru.

Acum mai trebuia doar să aștepte. Gazele de eșapament aveau sa facă toată treaba. Atât de ușor. Merita să fie ușor. Luă o gură de votcă, vărsând puțin pe bărbie și pe haine. Din telefon se auzea, iarăși și iarăși, același cântec trist, care abia reușea să acopere zgomotul motorului.

Mă trezesc dimineața și mă întreb,

De ce este totul la fel,
Nu înțeleg, nu, nu înțeleg
Cum viața continuă la fel.

— Lasă-mă în pace, șopti Sarah, imaginându-și-l pe Ethan, cu postura sa înfumurată și părul des și felul lui de a merge. O să regrete, își spuse. O să se simtă vinovat.

„De ce continuă inima să-mi bată?”

Era groaznic de amețită.

„De ce-mi lăcrimează ochii?”

Se scurse moale pe spate.

„Oare ei nu știu.”

Tuși

„că e sfârșitul lumii?”

Tuși din nou.

„S-a sfârșit când mi-ai spus adio.”

Pleoapele începură să i se lase greu. Apoi totul păru că îngheață. Văzu prin parbriz cum se apropie un bărbat. Ei i se păru că-l aude țipând.

Dor țipă de frustrare.

După ce întorsese clepsidra, ce mai putea face? Putea încetini timpul, dar nu-l putea opri de tot. Mașinile pe care le studiasse se mișcau mereu, chiar dacă infinitezimal. Oamenii pe care îi studiasse respirau, deși atât de încet, că nu-și puteau da niciodată seama că el este acolo.

Puterea clepsidrei îi permisesse să înghețe clipele din jurul său – o putere dincolo de orice imaginație, însă Dor își dădu seama că nu era suficient. Într-un final, timpul se scurgea. Într-un final, Victor avea să fie acoperit de gheață și tăiat de doctori. Într-un final, monoxidul de carbon avea să se răspândească în sângele fetei, provocându-i hipoxie. Otrăvindu-i sistemului nervos și oprindu-i bătăile inimii.

Acesta nu putea fi motivul pentru care fusese trimis pe Pământ – să-i vadă cum mor. Era misiunea lui Dor, destinul lui. Dar ambii luaseră măsuri extreme înainte ca el să poată face ceva. Eșuase. Era prea târziu.

Doar dacă...

„Nu e niciodată prea târziu sau prea devreme, îi spusese bătrânul. Este atunci când trebuie să fie.”

Dor se ghemui în fața a două tomberoane. Își împreună palmele, apăsându-le pe buze, închizând ochii, ca atunci când era în peșteră, încercând să izoleze o singură voce din amalgamul de milioane de glasuri.

„Este atunci când trebuie să fie.”

Clipa aceea? Dar, până la urmă, cum ajunsese în *acel* moment? Dor se gândi la toate lucrurile pe care le știa despre timp.

Ce rămânea neschimbat?

„Mișcarea”. Da. Timpul era mereu însoțit de mișcare. Soarele care apune. Apa care picură. Mișcarea pendulelor. Nisipul care curge. Pentru a-și atinge destinul, mișcarea trebuie să înceteze. Trebuia să oprească timpul *cu desăvârșire*.

Deschise ochii. Se ridică repede. Deschise portiera și o ridică pe Sarah, cu o mână sub genunchi și alta pe după umeri.

Vechiul an era aproape sfârșit. Unul nou avea să înceapă peste câteva minute. Tatăl Timp ducea prin zăpadă fata care murea; putea număra fulgii de zăpadă încremeniți în lumina lunii.

Pășea prin peisajul de iarnă, prin traficul luminat de petreceri.

Pășea cu capul fetei sprijinit de piept; ochii deschiși erau ațintiți asupra lui. Îi era milă de ea. „Cea care vrea prea puțin timp.” Așa spusese bătrânul.

Dor se gândi la copiii lui. Se întrebă dacă fuseseră vreodată atât de deznădăjduiți încât să renunțe la lume. Spera că nu. Dar, pe de altă parte, oare nu-și dorise chiar el de atâtea ori să i se curme viața?

Merse pe autostradă, printr-un tunel, apoi pe lângă parcare aglomerată a unui stadion pe care scria PETRECERE HIP-HOP TOATĂ NOAPTEA DE REVELION. Merse două zile, după ceasul său, abia o clipă, după al nostru, până ajunse la un parc industrial întunecat, unde se găseau laboratoarele criogenice.

Trebuia să-i aducă față în față pe Sarah și pe Victor. Dacă clipa aceea era „când trebuia să fie”, Dor nu mai putea avea două existențe.

O duse pe Sarah în depozitul în care erau uriașii cilindri de stocare. O sprijini de un zid. Apoi se duse în încăperea unde era pregătit Victor. Îl ridică de pe pat, îl duse și pe el în depozit, punându-l lângă Sarah. Puse un deget pe încheieturile mâinilor lor, până când, într-un final, le simți pulsul. Erau încremeniți, dar încă vii.

Acest lucru însemna că ideea lui mai avea o șansă de reușită.

Se ghemui între ei, punându-le mâinile pe clepsidră.

Le puse degetele în jurul ei, sperând să îi conecteze la sursa puterii lui. Apoi își puse și el mâna pe ea, strânse tare și o întoarse.

Un capăt se desfăcu. Îl trase înapoi. Plutea prin aer, aruncând asupra lor o lumină albastră. Uitându-se în jumătatea de deasupra, Dor văzu expus nisipul alb, atât de fin și strălucitor, că părea praf de diamant.

„Aici e fiecare clipă a lumii.”

Dor ezită. Ori avea dreptate, iar finalul poveștii lui mai putea fi încă scris, ori se înșela, iar povestea sa se terminase.

Își strânse degetul mare și arătătorul la un loc, șoptind „Alli” – dacă murea, ar fi vrut să fie ultimul lucru pe care îl spunea – și străpunse nisipul cu ele, către gâtuitura ce despărțea nisipul ce căzuse de cel de deasupra.

Instantaneu, mintea sa se umplu de miliarde de imagini. Simți gădilături când carnea i se topi de pe oase, iar degetele i se alungiră a niște bețișoare, subțindu-se până ajunseră ca niște ace în timp ce le strecura prin gâtul clepsidrei. Fiecare clipă a universului trecea prin conștiința lui Dor; mintea sa călătorea prin clepsidră, trecând prin ceea ce fusese și prin ce avea să vină.

Într-un final, cu o putere neomenească, strânse vârfurile degetelor subțiri ca niște ace. Privirea păru să îi explodeze de culori. Capul îi fu aruncat pe spate.

Prinsese un singur fir de nisip, chiar când se apropia de fundul clepsidrei.

Și iată ce se întâmplă...

La țarmuri, de la Los Angeles la Tripoli, valurile înghețară.

Norii nu se mai mișcau. Totul se blocase. Picături de ploaie atârnavă în aer în Mexic, iar o furtună de nisip în Tunisia se transforma într-o eternă ceață granulată.

Niciun sunet nu mai era pe Pământ. Avioanele pluteau în liniște deasupra pistelor. Vălătucii de fum rămâneau solizi deasupra fumătorilor. Telefoanele muriseră. Ecranele erau

albe. Nimeni nu vorbea. Nimeni nu respira. Lumina și întunericul își împărțeau planeta, iar focurile de artificii din New York rămăseseră nemișcate pe cer, roșii și verzi, de parcă niște copii ar fi vopsit cerul și apoi ar fi fugit.

Nimeni nu se năștea. Nimeni nu murea. Nimic nu se apropia. Nimic nu se depărta. Mersul timpului se oprise.

Un singur om.

Un singur fir de nisip.

Tatăl Timp oprise lumea.

- MĂSURA TIMPULUI -

NEMIȘCARE

64

Victor se așteptase să-l doară mai tare.

Își imaginase că șocul trupului congelat brusc, cu tot cancerul și ficatul putrezit, avea să fie traumatic. Odată, la un eveniment sportiv – cu ocazia unei aniversări – i se turnase o găleată cu apă înghețată în cap și avusese senzația că terminațiile nervoase îi fuseseră scrijelite cu niște cuțite. Își putea doar imagina ce efect ar fi avut cufundarea întregului corp în gheață. Se pregătise pentru așa ceva când închisese ochii, în laboratoarele de criogenie.

Dar simțea o ușurătate a trupului și o libertate de mișcare pe care o uitase de mult. Strânse o margine a patului – numai că acum vedea că nu era patul, ci un soi de... *clepsidră*, și că era în depozitul cu uriașii cilindri de fibră de sticlă și... ce se întâmplase?

Se ridică în picioare.

Fără durere.

Fără scaunul cu roțile.

— Cine ești *tu*? întrebă o voce de fată.

Sarah crezuse că strângea volanul în mâini.

Dar când i se limpezi privirea văzu că avea degetele încheștate pe o clepsidră ciudată. Un vis, se gândi ea. Cu siguranță visa. O încăpere pe care nu o mai văzuse niciodată? Un bătrân în halat, adormit pe podea? Se simțea OK, nu mai era nici măcar amețită de la alcool, așa că se ridică și se uită în jur, ușoară și liberă, așa cum ești în vis atunci când picioarele nu-ți ating pământul.

„Stai...”

Tropăi din picioare. Nu simțea podeaua.

„Stai...”

Unde a dispărut garajul? Mașina? Cântecele? Își aminti brusc atât de limpede întunecimea care o sugruma, faptul că își dorea să moară. Murise? Unde *era*?

Ieși din depozit, străbătu un hol, apoi o încăpere mai mică. Se uită înăuntru și se trase înapoi. Se gândi că văzuse patru oameni în jurul unei căzi mari – doar că nu se mișcau. Nu se auzea niciun sunet. Brusc avu senzația că este într-unul dintre acele vise nebunești și se grăbi să alerge înapoi în încăperea unde se trezise, unde-l găsi pe bătrân treaz, pășind.

— Cine ești *tu*? țipă ea.

El se uită lung la ea.

— *Tu* cine ești? se rățoi la ea. Cum ai intrat aici?

Ea nu se așteptase la un răspuns – cu siguranță nu la o muștruluială. Brusc i se făcu frică. Dacă nu era un vis? *Ce făcuse?* Văzu o ușă deschisă lângă zona de încărcare și fugi pe acolo, în ninsoarea nopții. O mașină era oprită cu luminile aprinse pe stradă. O benzinărie părea deschisă, dar un client ținea furtunul în mâini, ca o santinelă. Dar cel mai straniu lucru era că fulgii de zăpadă pluteau nemișcați în aer. Când Sarah îi lovi, mâna trecu prin ei.

Se prăbuși la pământ, încovrigată, acoperindu-și ochii, strângându-și pleoapele, încercând să înțeleagă dacă era moartă sau vie.

Victor se întrebă dacă era între cele două lumi.

Auzise povești cu oameni care plutiseră când trecuseră pe lângă moarte. Poate se întâmpla și când erai înghețat de viu. Cu trupul încremenit, sufletul era liber să colinde. Fără scaun cu roțile? Fără baston? Nu era chiar așa rău să scape de închisoarea cărnii, până când știința avea să-i dăruiască o nouă viață.

Două lucruri îl nelinișteau însă.

Încă era în trupul său.

Și ce era cu fata aceea?

Fusese îmbrăcată cu un tricou verde și o pereche de reiați negri și nu o mai văzuse niciodată. Poate fusese doar un gând fugar? se întrebă el. Un chip necunoscut care-ți apare într-un vis?

Oricum, dispăruse. Trecu pe lângă cilindrii cu azot lichid și se întrebă dacă nu cumva trupul lui era deja într-unul dintre ele. Poate că asta era explicația. Trupul lui înăuntrul, sufletul afară? Dar cum putea timpul curge afară când acolo părea încremenit?

Încercă să atingă cilindri, fără să reușească. Încercă să se agațe de o scară, dar palmele sale nu se puteau încleșa de marginile ei. De fapt, nu putea simți nimic din ce vedea. Era ca și cum ar fi încercat să-și atingă reflecția din oglindă.

— Ce e locul acesta?

Se întoarse. Fata apăruse din nou acolo. Își ținea brațele strânse, de parcă i-ar fi fost frig.

— De ce sunt aici? tremură ea. Cine ești tu?

Acum Victor nu mai știa ce să creadă. Dacă totul era o proiecție a sufletului său, nu-și putea explica nimic din ce se întâmpla, de ce mai era o persoană conștientă acolo, care-i punea întrebări.

Doar dacă...

Doar dacă nu avea și ea trupul într-unul dintre cilindri?
Oare era și ea înghețată?

— Ce e locul acesta? repetă ea.

— Nu știi?

— Nu l-am mai văzut niciodată.

— Este un laborator.

— Și ce face?

— Conservă oameni.

— Conservă...?

— Îi congelează.

Făcu ochii mari, dându-se înapoi un pas.

— Nu vreau... nu vreau...

— Nu pe tine, zise el.

El se duse la un cilindru și încercă să-l atingă din nou.
Nimic. Văzu florile din cutiile albe, numerotate și încercă să
le lovească, dar nu reuși nici măcar să clintească o singură
petală.

Nu avea niciun sens. Trupul lui? Fata asta? Toate
planurile lui meticolos întocmite? Se întoarse, lăsându-se să
alunece pe dușumea, dar nu simți nimic sub el.

— Înăuntrul chestiilor ăstora sunt oameni? întrebă ea.

— Da.

— Și trebuia să fii și tu înăuntru.

El își feri privirea.

Se așeză și ea, la o distanță respectabilă.

— Dumnezeu... șopti ea. De ce?

În decursul anilor, Victor vorbise doar arareori cu străinii despre viața lui.

Nu dăduse aproape niciodată interviuri, convins că, în lumea finanțelor, secretul este un aliat. Informația se putea răspândi, și a doua zi te trezeai că un concurent îți suflă potul de sub nas. Cei rapizi și cei morți. Era o glumă despre formele de viață din lumea afacerilor. *Cei rapizi și cei morți.*

Acum Victor Delamonte nu era nici una, nici alta.

Tot decorul acela – pustietatea din laboratorul de criogenie – era fie purgatoriu, fie o halucinație. Dar, indiferent ce era, Victor nu mai avea ce face cu secretele sale. Astfel că îi spusese fetei cu pantaloni negri ce nu mai spusese nimănui, despre cancerul său, despre rinichi și dializă, despre planul său de a păcăli moartea cu o nouă viață, cândva, în viitor.

Îi spusese că ea nu ar fi trebuit să fie acolo, în depozitul acela. Îi spusese că el ar fi trebuit să se trezească peste mulți ani, ca un miracol al medicinei și nu ca o fantomă.

Ea îi ascultă povestea. Dădu chiar din cap la anumite detalii științifice, ceea ce-l miră. Fata era mai deșteaptă decât părea – mai ales că părea să-și fi petrecut seara dormind pe o bancă, în parc. Se opri înainte să-i povestească și că, în camera alăturată, era la doar câteva clipe de a fi scufundat într-o baie de gheață. Era totuși prea mult.

La un moment dat, fata îl întreabă ce părere avea soția lui despre congelare.

Victor ezită.

— Oh, zise ea. Nu i-ai spus.

Era mai deșteaptă decât părea.

Sarah Lemon obișnuia să discute cu părinții ei.

Își aduse aminte de acest lucru ascultându-l pe Victor. Când era o copilă, stătea pe dușumeaua din dormitor, răsucind ciucurașii unei pernuțe și răspunzând la întrebările lor despre școală. Fusesse o elevă de nota 10 pe linie, talentată la matematică și științele exacte, iar tatăl său, Tom, tehnician de laborator, obișnuia să stea la oglindă, trecându-și o mână prin părul blond, zicându-i să continue să fie la fel de bună; dacă ea își dorea să devină doctor, nu se putea altfel. Lorraine, care vindea publicitate la radio, stătea întinsă pe pat, fumând o țigară și zicându-i „Sunt mândră de tine, iubito. Fugi și adu-mi o înghețată pe băț, da?”

— Nu-ți mai trebuie încă o înghețată, spunea Tom.

Divorțaseră când Sarah avea doisprezece ani. Lorraine se alesese cu casa, cu toate înghețatele pe care le dorea și custodia singurului lor copil. Tom se alesese cu un transplant de păr, o barcă și o tânără prietenă numită Melissa, care nu avea niciun chef să-și petreacă timpul cu fiica altcuiva. Se căsătoriseră și se mutaseră în Ohio.

De față cu toată lumea, Sarah îi ținea partea mamei sale, zicând că e fericită să stea cu „părintele bun”, cu cel care nu stricase lucrurile. Dar în sufletul ei, ca mulți alți copii, ducea dorul celui absent și se întreba cât de mare era partea ei de vină pentru căsnicia ratată a părinților. Cu cât suna mai rar tatăl ei, cu atât îi era mai dor de el; cu cât o îmbrățișa mai mult mama ei, cu atât dorea mai puțin să fie luată în brațe de ea. Arăta ca mama ei, vorbea ca mama ei și, prin clasa a opta, începu să se simtă ca mama ei, neiubită sau, poate, de ne-iubit. Mânca prea mult și se îngrășase, se distanțase de colegii ei, își petrecea cea mai mare parte a timpului în casă, învățând, pentru că tatălui ei îi plăcuse acest lucru și, în sufletul ei, spera ca acest lucru să-i apropie. În fiecare trimestru îi trimitea notele ei. Uneori, el răspundea câteva cuvinte. „Bravo, Sarah. Continuă.” Alteori, nu.

În liceu avu puțini prieteni și o rutină previzibilă: laboratoare de știință, librării, weekenduri petrecute acasă, în fața calculatorului, de petreceri auzea luna – la timpul trecut – când alți copii se lăudau cu ele. Câțiva băieți din clasa de matematică încercaseră să se apropie de ea, și ieșise cu doi dintre ei – la filme, o serată dansantă la școală, jocuri video – ba chiar se sărutase de vreo două ori, să vadă despre ei vorbea toată lumea, dar până la urmă ei încetaseră să o mai sune, ia ea se simțise ușurată. Nu simțise nici cea mai mică atracție și se gândea că nu avea să simtă niciodată.

Ethan schimbase totul. Pusese capăt alunecării ei. Nu se mai putea gândi decât la chipul lui. Ar fi renunțat la întreaga lume pentru Ethan. Și chiar o făcuse.

Dar el nu o dorise niciodată cu adevărat. Iar la final o demascase ca pe o creatură patetică, lucru de care se temuse mereu. După aceea, prăpastia în care se prăbușea nu mai avu capăt.

Îi spuse aproape totul lui Victor, bătrânul în halat, după ce el îi istorisise povestea lui despre înghețat și soție. Erau singuri în depozitul straniu, iar Sarah se simțea atât de confuză și de fragilă, că se gândea că poate el știe mai multe decât lăsase să se înțeleagă. Dar cu cât povestea mai mult de Ethan, cu atât simțea mai acut mușcătura depresiei. Se opri din povestit chiar înainte de ultimele clipe din garaj, cu votca și cântecul trist și motorul pornit. Nu avea de gând să recunoască nicicum că încercase să se sinucidă. Nu în fața unui necunoscut.

Când o întrebă cum ajunsese în acel loc, ea îi spuse că nu știa – și acesta era adevărul – se trezise ținând în mâini clepsidra.

- Îmi aduc parcă aminte că am fost dusă în brațe.
- Dusă în brațe?
- De un om.
- Ce om?
- Lucrează la o ceasornicărie.

- MITCH ALBOM -

Victor se uită la ea de parcă ea tocmai și-ar fi vopsit fața roz.

Auziră un zgomot din spatele unui cilindru.

Dor tuși.

Își deschise ochii, de parcă tocmai s-ar fi trezit din somn, deși nu mai dormise de mii de ani. Stătea întins pe podea și clipi de câteva ori când își dădu seama că Victor și Sarah stăteau deasupra lui.

Începură imediat să-l bombardeze cu întrebări – „Cine ești? Unde suntem?” – în timp ce Dor încerca să-și limpezească mintea. Își aducea aminte doar de explozia de culori, cum se făcuse totul negru și senzația că se prăbușește prin aer și prin clepsidră – *unde era clepsidra?* – apoi o văzu în mâna fetei, cu vârful pus la loc și își dădu seama că avusese dreptate, din moment ce toți erau în viață. Acum ar fi putut...

Stai.

Tușise?

— Ce amestec ai în toată treaba asta? întrebă Victor.

— Cum am ajuns aici? spuse Sarah.

— Am fost drogat?

— Unde e casa mea?

— De ce mă simt sănătos?

— Unde-i mașina?

Dor nu se putea concentra. Tușise. În toată eternitatea petrecută în peșteră nu tușise, nu strănutase, nici măcar nu respirase precipitat.

— Vorbește cu noi, zise Victor.

— Vorbește cu noi, zise Sarah.

Victor își privi mâna dreaptă. Avea din nou carne pe degete. Avea pumnul încleștat. Îl desfăcu.

Un singur fir de nisip.

Dor scrijelise pe pereții peșterii un făcăleț.

Simboliza nașterea primul lor copil. Pe timpul lui Dor, dacă sarcina era grea, moașele ungeau cu uleiuri burta mamei și o masau cu un făcăleț special. Dor privise cum îi

făceau asta lui Alli, iar Alli țipa în timp ce ei se rugau pentru ea. Bebelușul a venit pe lume sănătos și Dor s-a întrebat de multe ori cum un lucru atât de simplu – un făcăleț pe care-l puteai găsi și în cele mai sărăcăcioase bordeie – putea influența un eveniment atât de important.

Răspunsul avea să-l primească mai târziu de la Asu – doar un făcăleț magic putea face acel lucru. Magia venea de la zei. Iar când zeii atingeau ceva, normalul devenea supranatural, iar ceva simplu o minune.

Un făcăleț ca să aduci un copil pe lume.

Un fir de nisip ca să oprești Universul.

Acum Dor se uita la tânăra în reiați și la bătrânul în halat și își dădu seama că magia îl adusese acolo atât de departe.

Restul depindea de el.

— Spune-ne măcar, zise Sarah cu o voce tremurătoare. Suntem.. Morți?

Dor se căzni să se ridice în picioare.

— Nu, zise el.

Pentru prima dată în șase mii de ani, se simțea obosit.

— Nu ați murit, începu el. Suntem în mijlocul unei clipe.

Le arătă grăuntele de nisip.

— Al acestei clipe.

— Ce tot spui? întrebă Victor.

— Lumea a fost oprită. Viețile voastre, odată cu ea – deși sufletele sunt aici. Lucrurile pe care le-ați făcut până aici nu mai pot fi desfăcute. Ce veți face mai departe...

Ezită.

— Ce? spuse Victor. Ce?

— Încă nu a fost scris.

Sarah se uită la Victor, iar el îi întoarse privirea. Amândoi își aminteau ultimele clipe: Sarah, prăbușită în mașină, inhalând otravă; Victor, dus către baia de gheață, pe punctul de a deveni un experiment medical.

— Cum am ajuns aici? întrebă Sarah.

- Ce facem acum? zise Victor.
- Există un plan.
- Care este el?
- Îmi este încă necunoscut.
- Cum adică e un plan, dar nu știi care e?
- Dor își frecă de câteva ori fruntea. Tresări.
- Ești bine? întrebă Sarah.
- Durere.
- Nu înțeleg. De ce noi?
- Destinele voastre contează.
- Mai mult decât ale celorlalți?
- De acum încolo nu.
- Cum ne-ai găsit?
- V-am auzit vocile.
- Oprește-te, zise Victor, ridicându-și palmele. Oprește-te. Suficient. Voci? Destine? Ești un tip care repară ceasuri.
- Dor clătină din cap.
- În această clipă, nu este înțelept să judecați cu ochii.
- Dor se uită în altă parte, încercând, așa cum făcea întotdeauna, să rezolve el însuși ce nu reușeau alții. Dor ridică bărbia. Deschise gura. Corzile sale vocale deveniră ale unui băiețel francez de nouă ani.
- „Fă să fie ieri.”
- Victor se răsucii, recunoscându-și glasul. Acum vocea se transformă în cea a lui Victor adult. „O altă viață.” Dor se întoarse către Sarah. „Oprește-l”, zise el cu glasul ei.
- Victor și Sarah încremeniseră într-o tăcere uluită. Cum putea ști omul acela gândurile lor cele mai intime?
- Înainte de a veni eu la tine, zise el, ai venit tu la mine.
- Sarah îi studie chipul.
- Nu repari ceasuri, nu-i așa?
- Prefer să le știu stricate.
- De ce? întrebă Victor.
- Dor se uită la firul de nisip din palma sa.
- Pentru că eu sunt păcătosul care le-a creat.

- MITCH ALBOM -

VIITORUL

În vremurile fericite petrecute de Dor pe Pământ, fiul său îi pusese odată o întrebare neobișnuită.

— Cu cine o să mă căsătoresc?

Dor zâmbise și-i spusese că nu știe.

— Dar ziceai că pietrele îți spun ce o să se întâmple.

— Pietrele îmi pot spune multe lucruri, răspunsese Dor. Îmi pot spune când răsare soarele, când apune, câte zile mai sunt până când luna va fi la fel de rotundă precum chipul tău.

Își ciupi fiul de obraji. Băiatul râse și se uită în altă parte.

— Dar acelea sunt lucruri grele, zisese băiatul.

— Grele?

— Soarele și luna. Sunt foarte departe. Eu vreau doar să știu cu cine o să mă căsătoresc. Dacă poți să-mi spui lucrurile grele, de ce nu poți să-mi spui asta?

Dor zâmbi. Fiul lui întreba aceleași lucruri pe care le întrebase și el când fusese copil. Iar Dor își amintea propria frustrare când nu primise niciun răspuns.

— De ce vrei să știi?

— Pentru că, zisese băiatul, aș fi fericit dacă pietrele alea ar spune că o să mă căsătoresc cu Iltani.

Dor dădu din cap. Iltani era fetița chipeșă și timidă a unui meșter de cărămizi. Avea probabil să devină, într-o bună zi, o mireasă frumoasă.

— Și dacă pietrele vor spune că te vei căsători cu Ghildesh?

Fiul său se strâmbase, așa cum Dor știuse c-o va face.

— Ghildesh e prea mare și prea gălăgioasă, protestă băiatul. Dacă pietrele ar spune că mă căsătoresc cu ea, aș fugi.

Dor râsesse, ciufulind părul fiului său. Băiatul luă una dintre pietre și o aruncă.

— Nu Ghildesh! strigă el.

Dor urmări zborul pietrei prin aer.

Acum Dor se uita la Sarah, rememorând acea clipă.

Se întrebă ce destin avusese tânăra Ghildesh – fusese oare respinsă de bărbați la fel ca Sarah? Se gândi la piatra fiului său, la ideea copilărească de a putea arunca viitorul dacă nu-ți place – și brusc își dădu seama ce avea de făcut.

Aduse clepsidra aproape de ochi, se uită înăuntru și văzu, așa cum bănuia, că nisipul de deasupra rămânea acolo, iar cel de la fund rămânea în partea de jos. Nimic nu trecea dintr-o parte în alta. Timpul nu mai curgea.

Dor strânse capacul din partea de sus și-l dădu la o parte.

— Ce faci? întrebă Victor.

— Ceea ce mi s-a spus să fac, răspunse Dor.

Vărsă nisipul din jumătatea de sus – al lucrurilor ce aveau să vină – pe podeaua depozitului, iar acesta continuă să curgă și să tot curgă, mai mult nisip decât ar fi avut o sută de clepsidre. Dădu apoi clepsidra la o parte, iar aceasta crescă până ajunse ca un tunel uriaș, cu o cărare de nisip care ducea în mijlocul ei, strălucind ca marca luminată de lună.

Scoțându-și pantofii, Dor păși în nisip. Le făcu semn lui Victor și lui Sarah să-l urmeze.

— Haideți, le zise.

Se uită la brațele sale. Pentru prima dată în șase mii de ani, transpira.

Einstein a postulat că, dacă zbori cu o viteză uriașă, timpul are să încetinească comparativ cu locul din care ai plecat,

asa că, teoretic vorbind, este posibil să vezi viitorul fără să îmbătrânești.

Sarah studiasse acest lucru la orele de fizică. La fel și Victor, câteva decenii înaintea ei. Acum, în clipa înghețată dintre două răsufări, li se cerea să testeze teoria, să zboare în viitor în timp ce lumea rămânea nemișcată, să pășească pe nisipul dintr-o uriașă clepsidră, pe urmele unui bărbat

subțire, cu părul închis la culoare, într-o cămașă neagră fără guler, care – din câte știau – lucra într-o ceasornicărie.

— Te duci? întrebă Sarah întorcându-se către Victor.

— Nu cred nimic din toate astea, zise el. Am hârtii. Contracte. Cineva îmi sabotează planurile cu bună știință.

Sarah înghiți cu greu. Dintr-un motiv sau altul, chiar își dorea ca bătrânul să vină cu ea, poate doar ca să nu se ducă singură. Părea să fie singurul prieten pe care ar fi putut să-l aibă.

— Te rog, spuse încet.

Victor își feri privirea. Fiecare fibră logică a ființei sale îi spunea „nu”. Nu o cunoștea pe fată. Iar tipul de la ceasornicărie putea fi oricine, un șarlatan, un păcălici cu hocus-pocus. Dar felul îi care îi șoptise „te rog.” indiferent cât părea de prostesc, era cel mai curat cuvânt pe care-l auzise în ultimele luni. Puțini oameni se apropiau de Victor suficient de mult încât să-i ceară lucruri personale.

Aruncă o privire în laboratorul criogenic. Tot ce îl aștepta aici era un decor înghețat, pe care nu-l putea atinge. Se uită la Sarah.

Abia când suntem cu adevărat singuri putem îmbrățișa singurătatea altcuiva.

Victor o luă de mână.

Apoi căzu întunericul.

La început, avură senzația că urcă pe un pod invizibil.

Trecură printr-un vid adânc, lipsit de greutate, nevăzând nimic altceva în afară de urmele propriilor pași, arzând ca aurul topit înainte de a se pierde în spatele lor.

Sarah îl strânse tare de mână pe Victor.

— Ești bine? întrebă el.

Ea dădu din cap, strângându-l și mai tare de mână în timp ce începură să coboare. Tremura, de parcă la capătul drumului o aștepta o soartă cumplită. Sarah nu era ca el, se gândi Victor. El era nerăbdător să vadă cum avea să fie cea de a doua lui viață. Dar ceva groaznic i se întâmplase fetei. Indiferent cât de inteligentă părea, era fragilă până în măduva oaselor.

Coborau printr-o ceață. Când aceasta se ridică, se treziră într-un depozit, cu rafturi încărcate de mâncare și răcoritoare.

— Ce-i asta? îl întrebă Victor pe Dor. Unde suntem?

Dor nu spuse nimic. Dar Sarah recunoscuse imediat locul. Era depozitul unde se întâlnise cu Ethan. „La unchiul meu, dacă vrei să vii.” Retrăise de atâtea ori acea noapte – sărutările, băutura, felul în care se sfârșise. Și, brusc, iată-l din nou, băiatul visurilor ei, cu blugii și hanoracul pe care i le știa atât de bine, mergând către ei. Sarah trase aer în piept. Dar el trecu fără să le arunce o privire.

— Nu ne poate vedea? întrebă Victor.

— Nu suntem în timpul lui, răspunse Dor. Acestea sunt zilele ce vor veni.

— Viitorul?

— Da.

Victor remarcă expresia fetei.

— El e tipul?

Sarah dădu din cap. Simțea împunsături în inimă văzându-l iarăși. Dacă acesta era viitorul, însemna că ea

murise? Și dacă ea murise, Ethan regreta ce făcuse? Era singur. Scria ceva pe telefon. Poate se gândea la ea. Poate din această cauză venise la depozit. Poate că o jelea, uitându-se la fotografia ei așa cum și ea se uitase la atâtea ori la a lui. Începu să meargă către el, când el zâmbi, ridică un deget în aer și spuse „Ha!” După sunetul electronic care se auzea, juca un joc.

Atenția îi fu atrasă de un ciocănit. Deschise ușa depozitului și o fată de vârsta ei intră înăuntru, cu părul coafat și mâinile înfipite în buzunare. Sarah observă că era machiată abundant.

— Salut, ce faci? zise Ethan.

Sarah tresări. *Cuvintele acelea.*

Îi ascultă vorbind. Fata spuse că e nedrept, că lumea îl considera pe el vinovat.

— Știu, da? spuse Ethan. N-am făcut nimic. A fost vina ei. Toată treaba a scăpat de sub control.

Fata își dădu haina jos și întreabă dacă poate lua ceva de pe rafturi să mănânce. Ethan luă două pachete de biscuiți. Și o sticlă de votcă.

— Nu dai greș cu băutura, spuse el.

Sarah se simți cuprinsă de slăbiciune, de parcă ar fi lovit-o cineva peste genunchi. Ultimul ei gând înainte de a se prăbuși în moarte fusese că lui Ethan o să-i pară rău, că va fi torturat ca și ea. Dar să-ți faci singur rău ca alții să simtă durere nu este nimic altceva decât un strigăt de a fi iubit. Iar strigătul ei, realizează Sarah în timp ce Ethan luase două pahare de hârtie, rămăsese la fel de neauzit ca și cel din parcare.

Moartea sa era la fel de lipsită de semnificație ca și viața sa.

Îi aruncă lui Dor o privire rugătoare.

— De ce m-ai adus aici?

Pereții începură să se topească, iar decorul se schimbă. Erau acum la adăpostul unde Sarah lucra sâmbetele. Oamenii fără adăpost stăteau aliniați să-și ia micul dejun.

O femeie în vârstă luă un polonic de mâncare de ovăz. Un bărbat cu șapcă albastră făcu un pas înainte.

— Unde e Sarah? întrebă el.

— Nu a venit astăzi, răspunse femeia.

— Sarah îmi pune banane în plus.

— OK, poftim banane în plus.

— Îmi place fata. E tăcută, dar îmi place de ea.

— Nu mai știm nimic de ea de câteva săptămâni.

— Sper că e bine.

— Și eu.

— Atunci o să mă rog pentru ea.

Sarah clipi. Nu credea că îi știa cineva numele acolo. Cu siguranță nu-și imaginase că o să-i simtă cineva lipsa. „Îmi place fata. E tăcută, dar îmi place de ea.”

Sarah privi cum bărbatul se așază alături de alții. Își duceau zilele mai departe, descurcându-se cum puteau, în ciuda circumstanțelor triste. Sarah se întrebă cum îi scăpase acest fapt, sâmbătă de sâmbătă, cu ochii la un băiat. Bărbatul căruia îi plăceau bananele avea o părere mai bună despre ea ca Ethan.

Se simți cuprinsă de rușine.

Se întoarse către Dor.

Înghiți cu greu.

— Unde e mama? șopti ea.

Cadrul se schimbă încă o dată. Era zi, iar zăpada se strânsese în nămeți.

Sarah, Dor și Victor erau în parcare a unei reprezentanțe auto. Un vânzător, într-o haină groasă, ieși din birou cu un clipboard în mână. Păși prin ei, apropiindu-se de ușa unei dubițe.

Înăuntru era Lorraine.

— E tare frig, spuse bărbatul prin fereastră, iar respirația i se condensă ca un fum. Sigur nu vreți să mergeți înăuntru?

Lorraine clătină din cap și semănă repede hârtiile. Sarah se apropie încet de ea.

— Mamă? șopti ea.

Vânzătorul luă hârtiile și plecă. Lorraine îl urmări cu privirea. Își strânse tare buzele, în timp ce lacrimile îi șiroiau pe obraz. Sarah își aduse aminte de câte ori plânsese la fel, adăpostită în brațele mamei ei, din cauza divorțului sau a cuvintelor urâte auzite la școală. Mama ei, deși destul de nebună uneori, își făcuse mereu timp pentru ea, obișnuia să o mângâie pe cap și să-i spună că totul va fi bine.

Dar Sarah nu putea face acum același lucru.

Văzu alt bărbat apropiindu-se de mașină, punând niște hârtii într-un plic. Era unchiul Mark, din Carolina de Nord. Se urcă pe scaunul șoferului.

— Gata, am terminat, zise el. Îmi pare rău că a trebuit să vii și tu, dar nu ar fi luat-o dacă nu semnai tu.

Lorraine oftă pierită.

— Nu mai vreau să văd niciodată mașina aia.

— Mda, spuse el.

Urmăriră în tăcere vânzătorul care ducea Fordul albastru în spatele parării.

— Hai să mergem, zise Mark.

— Așteaptă.

Lorraine își urmări mașina cu privirea, până când nu se mai văzu la o curbă. Apoi începu să plângă.

— Ar fi trebuit să fiu acolo, Mark.

— Nu este vina ta...

— Sunt *mama* ei!

— Nu este vina ta.

— De ce a făcut asta? *De ce nu am știut?*

Încercă stângaci să o îmbrățișeze, iar hainele groase foșniră una de alta.

Sarah își strânse brațele. I se făcuse rău. Fusese atât de absorbită să-și pună capăt suferinței, că nu se gândise la

durerea pe care avea să o provoace chiar ea. Își văzu mama strângând plicul la piept, agățându-se de chitanța pentru mașina în care Sarah se sinucisese, pentru că era ultimul lucru pe care îl avea de la fiica ei.

Dor păși în fața ei. Repetă cu blândețe întrebarea pe care o pusese Lorraine.

— De ce?

De ce?

De ce să-și ia viața? De ce să moară într-un garaj? De ce să provoace atâta suferință oamenilor pe care-i iubea?

Sarah ar fi vrut să explice totul, umilința respingerii lui Ethan, rușinea provocată de prietenii lui, șocul de a-și vedea expus secretul pe ecranul unui calculator, viitorul sfârșit atât de groaznic, că era o ușurare ideea de a muri cu plămânii plini de otravă.

Ar fi vrut să dea vina pe el, să dea vina pe întreaga ei viață nefericită. Dar faptul că-i văzuse pe Ethan, pe mama sa, după ce avusese înaintea ochilor cum ar fi arătat lumea după ea, o aduse cumva la capătul prăpastiei, al autoiluzionării, iar adevărul o înconjură ca o mantie.

— Eram atât de *singură*.

— Nu ai fost niciodată singură, spuse Tatăl Timp.

Cu aceste vorbe, își puse mâinile peste ochii ei.

Și ea văzu o peșteră și un bărbat cu barbă, ce-și ținea fața în mâini. Avea ochii strâns închiși.

— Tu ești? șopti ea.

— Despărțit de ce-i pe care îi iubesc.

— Pentru cât timp?

— Pentru o vecie.

Îl văzu ridicându-se și scrijelind un simbol. Trei linii șerpuitoare.

— Ce e asta?

— Părul ei.

— De ce îl desenezi?

- Ca să-mi aduc aminte.
- A murit?
- Am vrut să mor și eu.
- Ai iubit-o cu adevărat?
- Mi-aș fi dat viața pentru ea.
- Dar ți-ai fi luat-o?
- Nu, copilă, spuse el. Nu este a noastră să o luăm.

Spunând acele cuvinte, Dor realizează că a fost poate ținut în viață toate acele milenii pentru acel moment. Știa mai multe despre cum e să trăiești fără dragoste decât orice suflet de pe Pământ. Cu cât Sarah vorbea mai mult de singurătate, cu atât devenea mai limpede de ce se afla acolo.

- M-am comportat ca o proastă, se lamentă ea.
- Să iubești nu înseamnă să fii prost.
- El nu m-a iubit.
- Nici asta nu te face o proastă.
- Spune-mi doar... Când nu mai doare?
- Uneori niciodată.

Sarah îl văzu pe Dor cel cu barbă, singur în peșteră.

— Cum ai supraviețuit? întrebă ea. Tot acel timp fără soția ta?

- Ea a fost mereu cu mine, spuse el.

Dor își luă mâinile de pe ochii ei. Urmărire dubiță dispărând pe strada înzăpezită.

- Mai aveai mulți ani înainte, spuse el.
- Nu-i mai doream.

— Dar ei te doreau. Nu poți da timpul înapoi. Dar următoarea clipă îți poate răspunde celor mai fierbinți rugăminți. Să negi asta înseamnă să negi cea mai importantă parte a viitorului.

- Care?
- Speranța.

Se simți cuprinsă de rușine și plânse iarăși. Îi era mai dor ca niciodată de mama ei.

— Îmi pare rău, izbucni Sarah, cu lacrimile șiroind pe obraz. Părea să fie... sfârșitul.

— Sfârșitul este pentru ieri, nu pentru mâine.

Dor făcu un semn cu mâna, iar strada dispăru în nisip. Cerul se coloră în purpuriul nopții, spuzit de nenumărate stele.

— Mai ai multe lucruri de făcut în viața asta, Sarah Lemon.

— Adevărat?

— Vrei să vezi?

Se gândi o clipă, apoi clătină din cap.

— Nu încă.

Și atunci Dor știu că Sarah începea să se vindece.

72

În tot acest timp Victor privise.

Înțelegea acum postura ei nesigură, tremuratul umerilor, vocea fragilă. Încercase să se sinucidă din cauza acelui băiat (arăta ca un golan, se gândi Victor, dar era părtinitor; începuse să-i placă de Sarah). Iar în final i se explicase ceea ce Victor i-ar fi putut spune de mult: nicio iubire nu merita atâta bătaie de cap. Se îndoia că Grace și-ar fi luat viața din cauza lui, indiferent ce ar fi făcut; indiferent cât o iubea în sinea lui, căuta o cale de a trăi dincolo de moarte, chiar dacă ea nu avea să vină cu el.

Însă tot nu reușea să înțeleagă cum erau produse acele halucinații și cine era de fapt ucenicul de la ceasornicărie. Victor observase la el o schimbare față de când îl văzuse prima oară. În magazin păruse solid, sănătos, aproape indestructibil, dar acum era palid, transpira și tușea din ce în ce mai rău. Victor, în schimb, nu se simțise niciodată mai bine – iată de ce era sigur că tot ce se întâmpla nu era altceva decât un produs al creierului său. Nimeni nu se trezea sănătos și începea să se plimbe de-a lungul Timpului.

Îl privi pe Dor, care era aplecat deasupra nisipului și-și plimba degetele prin el. Într-un final, acesta își ridică privirea către el.

— Trebuie să-ți arăt și ție ceva.

Victor tresări. Nu era interesat să vadă lumea pe care o lăsase în urmă.

— Povestea mea e diferită, zise Victor.

— Vino.

— Știi că am un plan, nu?

Dor se ridică fără o vorbă, își șterse broboanele de sudoare de pe frunte și se uită confuz la mâna sa. Merse cu pași mărunți pe cărarea care se îndrepta în sus, ca o costișă de deal. Victor se întoarse către Sarah, încă împietrită după ce-și văzuse viața în fața ei. Acum Victor era cel care își dorea să aibă pe cineva lângă el.

— Vii? întrebă el.

Ea păși în spatele lui. Începură urcușul.

73

De data asta, când se risipi ceața, erau din nou în laboratorul criogenic.

Uriașii cilindri de fibră de sticlă se înălțau ca niște monumente.

Unul dintre ei era ceva mai mic și părea mai nou decât celelalte.

— La ce ne uităm? întrebă Victor. Suntem în viitor?

Înainte ca Dor să poată răspunde, Jed deschise ușa și păși înăuntru. După el intră Grace, îmbrăcată cu o haină groasă, maro. Se mișca prudent, privind cu grijă unde puneă fiecare pas.

— Ea este soția ta? șopti Sarah.

Victor înghiți cu greu. Știuse că Grace avea să-i descopere planul. Dar nu-și imaginase niciodată că avea să o privească făcând asta.

Îl văzu pe Jed arătând către cilindrul mai mic. O văzu pe Grace ducându-și mâinile la gură. Nu-și putea da seama dacă se ruga sau își ascundea dezgustul.

— În chestia aia? întrebă ea.

— A insistat să aibă cilindrul lui, își scărpină Jed o ureche. Îmi pare rău. Habar nu am avut că nu v-a spus.

Grace ridică brațele, neștiind parcă dacă să se apropie de cilindru sau să se îndepărteze de el.

— Se poate vedea înăuntru?

— Îmi e teamă că nu.

— Dar cadavrul lui este acolo?

— Pacient.

— Poftim?

— Noi spunem „pacient”, nu „cadavru”.

— *Poftim?*

— Iertați-mă. Știu că vă este greu.

Se lăsă tăcere, auzindu-se doar zumzetul curentului electric. Într-un final, Jed își drese grasul, spunând:

— Atunci... vă las singură. Puteți sta jos.

Arăta către canapeaua muștar. Victor clătină din cap, de parcă ar fi vrut să-l oprească. Se simți brusc stânjenit, nu doar de felul în cariera gestionată moartea lui, dar și de canapeaua ponosită ce i se oferea soției lui.

Grace nu se așează.

Îi mulțumi lui Jed și-l privi cum pleacă. Apoi se apropie de cilindru, plimbându-și încet degetele pe suprafața lui.

Buza de jos îi căzu. Expiră atât de tare, că umerii i se lăsară și păru că pierde câțiva centimetri.

— Grace, e OK, izbucni Victor. E...

Ea lovi cilindrul cu pumnul.

Îl lovi din nou.

Apoi îl lovi cu piciorul atât de tare, că aproape se răsturnă pe spate.

Pufni o dată și păși către ieșire, fără să arunce o privire canapelei muștar.

Ușa se închise. Tăcerea părea îndreptată asupra lui Victor, personal. Dor și Sarah se uitau la el, dar el își feri privirea, simțindu-se vulnerabil. În goana sa de a păcăli moartea, avusese mai multă încredere în oamenii de știință decât în soția lui. Îi refuzase ultimele clipe de intimitate. Nu lăsase nici măcar un trup să fie îngropat. Cum avea să-l mai plângă acum? Se îndoia că ea avea să se mai întoarcă vreodată în acel depozit.

Aruncă o privire către Sarah, apoi își lăsă privirea în pământ, stânjenit.

Se întoarse către Dor.

— Arată-mi doar, zise el, dacă a funcționat.

Aglomerat. Incredibil de aglomerat.

Aceasta fu prima impresie a lui Victor despre viitor. Urmaseră nisipul prin uriașa clepsidră, ieșind din vid printr-o altă ceață, printre clădiri uriașe, aproape lipite una de alta, stradă după stradă, în ceea ce părea a fi o metropolă a viitorului. Nu mai era aproape nimic verde și se vedeau puține culori în afară de cenușiul și de albastrul oțelului. Cerul era plin de niște aparate de zbor ciudat de mici, iar aerul însuși părea să fie puțin diferit. Era mai gros, mai murdar, mai rece, deși oamenii nu păreau îmbrăcați pentru vreme friguroasă. Și chipurile lor erau diferite de cele din timpul lui, cu părul vopsit în tot soiul de culori, iar capetele păreau să fie mai mari. Era greu să mai deosebești femeile de bărbați.

Nu văzu niciun bătrân.

— Suntem tot pe Pământ? întrebă Sarah.

Dor dădu din cap.

— Atunci am reușit? zise Victor. Trăiesc?

Dor dădu iar din cap. Erau în mijlocul unei uriașe piețe, iar zeci de mii de oameni se grăbeau în jurul lor, cu capete aplecate în fel de fel de aparate, sau vorbind în sticle întunecate care pluteau în fața ochilor lor.

— Cât de departe am călătorit în viitor? întrebă Sarah.

Victor scrută împrejurimile.

— Dacă ar trebui să ghicesc, aş zice câteva sute de ani.

Aproape zâmbea.

Pentru că judecase viața în funcție de succes sau eșecuri, Victor credea că a câștigat.

Păcălise moartea și renăscuse în viitor.

— Și unde sunt eu? întrebă el.

Dor făcu un semn, iar panorama se schimbă. Erau acum într-o sală imensă, deschisă, luminată din părți cu argintiu și alb, cu un tavan gigantic și ecrane care pluteau în aer.

Victor apărea pe fiecare din ele.

— Ce naiba se întâmplă? întrebă el. Ecranele difuzau momente din viața lui. Se văzu la treizeci de ani, strângând mâini într-o sală de conferințe, la cincizeci de ani, susținând un discurs la Londra, apoi la optzeci de ani, în cabinetul doctorului, împreună cu Grace, uitându-se la radiografii. Grupuri de oameni se uitau la ecrane de parcă ar fi fost o expoziție. Poate în viitor devenise o legendă? se întrebă Victor. Un miracol al medicinei. Poate că era proprietarul acelei clădiri.

Dar de unde au făcut rost de acele imagini? Acele momente nu fuseseră filmate niciodată. Văzu o scenă care se petrecuse cu câteva săptămâni în urmă, el uitându-se la un bărbat așezat pe marginea unui zgârie-nori.

— Tu ești, nu? îl întrebă pe Dor.

— Da.

— De ce te uitai la mine?

— Mă întrebam de ce vrei să trăiești mai mult decât o viață.

— De ce nu?

— Nu este un cadou.

— Și de unde știi tu asta?

Dor își șterse sprâncenele.

— Pentru că eu am făcut-o.

Înainte ca Victor să poată răspunde, se auzi rumoare din galeria plină acum cu spectatori.

Stând pe scaune plutitoare sau înghesuiți pe lângă pereți, reacționau zgomotos la ceea ce vedeau.

Pe ecrane erau imagini din copilăria lui Victor din Franța; Victor în brațele părinților, Victor hrănit de bunica sa cu o lingură de supă, Victor plângând la înmormântarea tatălui său și apoi rugându-se alături de mamă. „Fă să fie ieri.” La aceste cuvinte, mulțimea scoase un oftat.

— De ce se uită la viața mea? întrebă Victor. Unde sunt eu în timpul ăsta?

Dor arăta către un tub mare de sticlă dintr-un colț al galeriei.

— Ce-i aia? spuse Victor.

— Du-te să te uiți, răspunse Dor.

Victor se apropie cu greutate, făcându-și drum prin mulțime ca o fantomă. Ajunse și se aplecă spre sticlă.

Fu cuprins de un val de groază.

Acolo, înăuntrul tubului, se afla trupul său, roz și micșorat, cu mușchii atrofiați, cu pielea acoperită de pustule de parcă ar fi fost arsă, cu capul legat la mai multe fire care duceau spre numeroase mașini. Avea ochii deschiși, iar pe chip era zugrăvită o expresie de durere.

— Nu se poate întâmpla așa ceva, zise ridicând vocea. Trebuia să fiu resuscitat. Aveam contracte. Am plătit o grămadă de bani.

Victor își aminti de avertismentul avocaților. „Nu putem proteja așa cum trebuie.” Ignorase proteste avertismentul în goana de a găsi o soluție?

— Ce s-a întâmplat? Cine este răspunzător de asta?

Oamenii continuau să treacă prin el, uitându-se la trupul gol de parcă s-ar fi uitat într-un acvariu.

Victor se răsuci către Dor.

— Aveam contracte! Documente!

- S-au dus acum, zise Dor.
- Am angajat oameni să mă protejeze!
- S-au dus și ei.
- Și averea mea?
- Luată.
- Dar erau legi!
- Acum sunt alte legi.

Victor se cocoșă. Așa avea să sfârșească marele lui plan? Trădare? Avea să ajungă o victimă? Un spectacol cu monștri al viitorului?

- Ce fac oamenii ăștia?
- Îți privesc amintirile.
- De ce?
- Să-și aducă aminte cum e să simți ceva.

Victor se prăbuși în genunchi.

Se obișnuise ca raționamentele sale să fie corecte. Fusese oare scutit de micile greșeli ale vieții doar ca să facă una imensă la finalul ei?

Studie chipurile care se uitau la amintirile lui. Păreau tineri, frumoși, dar fără nicio expresie.

Toți oamenii acestui timp pot trăi mai mult decât ne-am fi imaginat, explică Dor. Își umplu fiecare secundă făcând ceva, dar sunt goi pe dinăuntru.

— Pentru ei, tu ești un artefact. Și amintirile tale sunt ceva rar. Ești amintirea unei lumi mai simple, mai satisfăcătoare. O lume pe care ei au pierdut-o.

Victor nu s-ar fi gândit niciodată la el însuși în acel mod. Simplu? Satisfăcător? Nu fusese el mereu pe goană, mereu insașiabil? Dar lumea înfometată de timp nu făcuse decât să-și accelereze ritmul de la înghețul lui și își dădu seama că Dor avea dreptate, dacă își compara viața cu viitorul. Toate imaginile de pe ecran arătau emoții. Lacrimile sale de când era băiat și i se furase sacul cu mâncare. Zâmbetul timid de când o întâlnise pe Grace în lift. Privirea lui plină de dor când ea plecase în ultima noapte a vieții sale.

Urmărea acum ultima scenă, el întins în pat, ea în rochie de seară, plecând la gală.

„— Mă întorc cât de repede pot.

— Mă găsești...

— Poftim, dragule?

— Aici. Mă găsești aici.”

O văzu dispărând pe hol, crezând că avea să-l mai vadă. Cum putuse fi atât de crud. Brusc, simți cum îi este un dor cumplit de ea. Pentru prima dată în viața sa de adult, își dori să se întoarcă în timp.

Ecranele îl arătau pe Victor urmărind-o pe Grace cum pleacă. Mulțimea se ridicase în picioare. Imaginea trecu acum în cilindrul de sticlă, unde o lacrimă aluneca pe obrazul trupului încătușat.

Victor simți o lacrimă pe obraz.

Dor se apropie și o luă pe deget.

— Înțelegi acum? întrebă el. Când ai un timp infinit, nimic nu mai este special. Nu putem aprecia lucrurile pe care le avem fără pierderi sau sacrificii.

Studie lacrima. Se gândea la peșteră. Și în final știu de ce fusese ales pentru destinul acela. Trăise o eternitate. Victor dorise o eternitate. Îi trebuiseră lui Dor câteva secole să înțeleagă ce-i spusese bătrânul la final și îi împărtăși acum acest lucru lui Victor:

— Există un motiv pentru care Dumnezeu nu ne dă zile nenumărate.

— De ce?

— Ca fiecare dintre ele să fie specială.

Abia atunci Tatăl Timp își spuse povestea.

În timp ce vocea îi devenea tot mai aspră și tusea tot mai puternică, le povesti despre lumea în care se născuse el. Vorbi de bățul de măsurat umbra soarelui, inventat de el, de ceasul cu apă, făcut din boluri, de soția sa, Alli, și de cei trei copii ai lor, de bătrânul din cer care-l vizitase când fusese copil și care-l întemnițase când devenise adult.

Celor doi le venea greu să creadă povestea, deși, când Dor istorisi cum urcase în turnul lui Nim, Sarah șopti „Babel”, iar Victor mormăi „E doar un mit”.

Când ajunse la timpul petrecut în peșteră, Dor își puse mâinile pe ochii lui Victor și-l lăsă să vadă secolele de reclusiune, tortura singurătății într-o lume în care nu mai avea nimic din ce iubise – soția, copiii, prietenii, casa. Încă o viață? Încă zece? O mie? Ce mai conta? Nu mai erau ale lui.

— Am trăit, spuse Dor, dar nu am fost viu.

Victor văzu cum Dor încercase să evadeze, cum lovise pereții peșterii, cum încercase să se strecoare în oglinda lacrimilor. Auzi cacofonia rugilor pentru mai mult timp.

— Ce sunt toate vocile acelea? întrebă el.

— Nefericirea, răspunse Dor.

Le spuse cum, odată ce începem să numărăm clipele, ne pierdem capacitatea de a fi fericiți.

Întotdeauna avea să fie nevoie de mai multe minute, de mai multe ceasuri, de un progres tot mai rapid pentru a face tot mai multe într-o singură zi. Bucuria simplă de a trăi între două răsărituri de soare era pierdută.

— Tot ce face omul pentru a fi mai eficient, pentru a-și umple orele, zise Dor, nu-l mulțumește. Îi crește doar setea de a face mai mult. Omul vrea să fie stăpânul existenței lui. Dar nimeni nu este stăpânul timpului.

Își coborî mâinile de pe pleoapele lui Victor.

— Când măsoară viața, nu o trăiești. Eu știu asta.

Își plecă privirea.

— Am fost primul care a făcut acest lucru.

Era tot mai palid. Părul i se năclăise de sudoare.

— Câți ani ai? șopti Victor.

Dor clătină din cap. Primul om care măsurase zilele nu avea nicio idee ce vârstă avea.

Mai trase o dată aer în piept, dureros.

Apoi se prăbuși.

Plămâniile lui Dor se luptau pentru o gură de aer. Ochii i se rotiră în cap. Era lovit de o ciumă străveche.

Timp de șase mii de ani i se acordase imunitate: planeta îmbătrânea, dar el nu-și risipise nici măcar o suflare. Dar lucrurile se schimbaseră. Oprise lumea. Iar când lumea era înghețată, Tatăl Timp avansa. Pielea i se acoperi repede de pustule. Vârsta îl ajungea din urmă.

— Ce-a pățit? întrebă Sarah.

— Nu știu, răspunse Victor. În jurul lor viitorul începea să pălească – spectatorii, încăperea, tubul de sticlă cu trupul lui muritor, toate se topeau ca o fotografie mistuită de flăcări. Clepsidra se micșoră până ajunsese la dimensiunea normală, nisipul strângându-se în partea de sus.

— Trebuie să-l ajutăm, zise Sarah.

— Cum? Ai văzut prin ce a trecut. Cum am putea ști ce să facem?

„Ai văzut prin ce a trecut.”

— Stai, zise Sarah. Duse brațul stâng al lui Dor în dreptul chipului ei. Ia-l pe celălalt, îi zise lui Victor.

Își acoperiră ochii cu mâinile lui. Și amândoi văzură același moment: Dor aplecat peste soția lui, plină de transpirație, cu pielea la fel de plină de pustule cum era a lui atunci. Îl văzură sărutându-i obrazul, îngemănându-și lacrimile cu ale ei.

— „Îți voi opri suferința. Voi opri totul.”

— Oh, Sfinte, șopti Sarah. Și ea avea aceeași boală.

Îl văzură pe Dor alergând la turnul lui Nim. Îi urmăriră urcușul disperat. Văzură ceea ce alții credeau că este doar un mit: distrugerea celei mai mari structuri construite vreodată de om. Îl văzură pe singurul om căruia zeii îi permisese să trăiască.

Dar când îl văzură pe Dor în peșteră, întâmpinat de un bătrân în robă care-l întreba „Puterea este ceea ce cauți?”, amândoi îi dădură la o parte mâinile de pe fețele lor.

Se uitară unul la altul.

— Ai văzut și tu? întrebă Victor.

— Trebuie să-l ducem înapoi, dădu Sarah din cap.

În cursul vieților lor normale, nu s-ar fi întâlnit niciodată.

Sarah Lemon și Victor Delamonte aparțineau unor lumi diferite, una a liceului și a fast-foodului și alta a sălilor consiliilor de administrație și a meselor acoperite cu pânză albă.

Dar destinele sunt legate în moduri pe care nu le înțelegem. Și, în acea clipă, cu tot universul împietrit, doar ei doi puteau schimba destinul omului care încercase să-l schimbe pe al lor. Sarah ținea strâns clepsidra, în timp de Victor scotea capacul de dedesubt. Făcură cum îl văzuseră pe Dor, scoțând nisipul – de data asta din partea de jos, al timpului trecut – împrăștiindu-l așa cum făcuse el.

Când terminară, îl apucară de sub genunchi și de umeri.

— Dacă merge, zise Sarah, ce o să se întâmple cu noi?

— Nu știu, răspunse Victor. Într-adevăr, nu știa. Dor îi smulsese din lumea lor. Fără el, era greu de spus unde vor sfârși sufletele lor.

— Rămânem împreună, da? zise Sarah.

— Indiferent ce se întâmplă, o asigură Victor.

Îl ridicară pe Tatăl Timp, pășiră pe cărare și începură să meargă.

Nu există martori la ce s-a întâmplat apoi și nu se poate spune cât a durat.

Dar Victor și Sarah au mers pe poteca timpului trecut, regăsindu-și pașii strălucitori lăsați la plecare.

Ceața se risipi când începură să coboare. Cerul se spuzi de stele, în cele din urmă, printre fulgii încremeniți în aer, traficul nemișcat și oamenii împietriți în sărbătoarea Revelionului, o adolescentă și un bătrân ajunseră la clădirea cu numărul o sută patruzeci și trei, de pe Strada Livezii.

Așteptară.

O ușă se deschise.

Apăru chipul familiar al ceasornicarului, îmbrăcat acum cu straietele albe pe care le purtase în peșteră. Le zise cu o voce blândă:

— Aduceți-l înăuntru.

Pășiră înăuntru, punându-i trupul pe podea.

— Cine este el? îl întrebă Victor pe bătrân.

— Numele lui este Dor.

— A fost trimis aici pentru noi?

— Dar și pentru el însuși.

— Este pe moarte?

— Da.

— Murim și noi?

— Da.

Bătrânul le văzu frica în priviri. Expresia i se împlânzi.

— Toți cei născuți mor.

Victor se uită la Dor, care abia mai era conștient, și realizează că se înșelase cu privire la sine, dar se înșelase în legătură cu atâtea lucruri, chiar și în legătură cu ceasul, pe care Dor nu-l alesese pentru că era vechi, ci din pricina desenului familiei – tatăl, mama, copilul – sperând ca Victor să-și dea singur seama de lucrul prețios pe care-l avea cu Grace, înainte de a fi prea târziu.

— De ce a fost pedepsit? întrebă Victor.

— Nu a fost niciodată pedepsit.

— Dar peștera? Toți anii aceia?

— A fost o binecuvântare.

— O binecuvântare?

— Da. A învățat să prețuiască viața pe care a avut-o.

— Dar a durat atât de mult, spuse Sarah.

Bătrânul scoase un inel din gâtul clepsidrei.

— Ce înseamnă mult timp? întrebă el.

Strecură inelul pe degetul lui Dor. Un singur fir de nisip pluti din mâna lui Dor.

— Ce se va întâmpla cu el? întrebă Sarah.

— Își va termina povestea. Ca și voi.

Dor stătea nemișcat, cu ochii închiși. Măinile îi atârnavă pe podea.

— E prea târziu? șopti Sarah.

Bătrânul luă clepsidra goală, întorcând-o. Ținea grăuntele de nisip deasupra ei.

— Niciodată nu e prea devreme sau prea târziu, spuse el.
Apoi îi dădu drumul.

Nu ne dăm seama de zgomotul lumii – decât dacă, desigur, i-am opri mersul. Apoi, când repornește, pare o orchestră.

Talazurile care se sparg de țărm. Vântul care te șfichiuieste. Ploaia care cade. Păsările care ciripesc. Pe tot cuprinsul universului, timpul își relua mărșăluirea, iar natura își cânta viața.

Dor simți cum i se învâрте capul, cum corpul i se prăbușește. Se trezi tușind în țărână. Un soare puternic strălucea din vârful boitei cerului.

Știu imediat.

Ajunsese acasă.

Se ridică în picioare clătinându-se. În fața lui era turnul lui Nim, cu vârful pierdut în nori. La el ducea cărarea de sub tălpile lui.

Trase adânc aer în piept, apoi se întoarse în direcția opusă. Cu șansa pe care nu o mai avusese niciun muritor, nu ezită. Schimbă istoria pașilor săi.

Alerga către ea.

Alerga prin valuri de căldură și accese de tuse, purtat de disperare. Știa că extenuarea avea să-i grăbească moartea, dar nu încetini. Își aduse aminte de o expresie – „timpul zboară” – și o repetă iarăși și iarăși, în timp ce trecea de dealuri, către podiș. Abia când pietrele începură să arate familiar, abia când văzu coliba din crengi, abia atunci își încetini pașii, așa cum face un om care se apropie de visul său, nesigur că se poate împlini. Să îndrăznească să privească? La tot ce visase? La tot ce-l susținuse o eternitate?

Pieptul i se zbătea. Era acoperit de sudoare.

— Alli? strigă el.

Păși în jurul colibeii.

Ea era întinsă pe o pătură.

— **Iubirea mea, șopti ea.**

Vocea îi era așa cum și-o amintea dintotdeauna și niciuna dintre miliardele de voci pe care le auzise în peșteră nu-i egalau blândețea sau felul în care îl făcea să se simtă.

— Sunt aici, spuse el, îngenunchind.

Ea îi văzu chipul.

— Ai luat și tu.

— Nu mai mult decât tine.

— Unde ai fost?

Încercă să-i răspundă, dar nu-și mai găsea gândurile. Imaginile începeau să dispară. Un bătrân? O fată? Revenise pe drumul său, iar memoria vieții sale eterne începea să se șteargă.

— Am încercat să-ți opresc suferința, spuse el.

— Nu poți opri ce hotărăște Cerul.

Ea schiță un zâmbet slab.

— Stai cu mine.

— Pentru totdeauna.

Îi atinse părul. Ea își întoarse capul.

— Uite, șopti ea.

Cerul se îmbrăcase în culorile unui uimitor apus, oranj și violet și roșu aprins. Dor era întins lângă ea. Respirațiile lor grele se îngemănau. Altădată, Dor ar fi numărat acele respirații. Acum le asculta doar, absorbit de sunetul lor. Se uita la tot. Încerca să absoarbă totul înăuntrul său. Mâna îi căzu și se trezi desenând o formă în nisip, mai largă deasupra, strâmtă la mijloc și iarăși largă în partea de jos. Ce era?

Vântul începu să sufle, iar nisipul se împrășteie. Își strânse degetele în jurul mâinii ei, iar Tatăl Timp reaprinse o flacără care mai arsese o singură dată. Se lăsă mistuit de ea și simți cum ultimii stropi ai vieții lor se unesc unul cu altul, precum apa dintr-o peșteră, când partea de sus atinge partea de jos, când Cerul se unește cu Pământul.

Când pleoapele li se închiseră, un alt fel de ochi se deschise, iar ei se ridicară de pe pământ ca un singur suflet, tot mai sus, precum soarele și luna.

EPILOG

Sarah Lemon fu dusă de urgență la spital. După ce plămânii i se limpeziră, iar tâmpilele încetară să-i mai pulseze de durere, își aduse aminte ce noroc avusese că telefonul îi sunase cu un sunet puternic, de chitară – programat de Ethan –, tonul de apel al mamei ei, care o sunase să-i zică „La mulți ani!”

Zgomotul o făcuse să tresară suficient de tare ca să-și dea seama ce se întâmplă, așa că apucase să tragă de mânerul ușii garajului înainte de a cădea. Se târâse pe podeaua de ciment, tușind violent, până reușise să ajungă afară. Un vecin o văzuse întinsă pe zăpadă și sunase la 911.

Ajunsese la Urgențe când gongul bătuse miezul nopții și de peste tot se ridicau strigăte de sărbătoare.

Întins pe targa de lângă ea era un om numit Victor Delamonte.

Ajunsese acolo cu câteva clipe înaintea ei, suferind de cancer și blocaj renal. Se părea că nu-și mai făcuse dializa, astfel că i se făcu o transfuzie de sânge, deși omul care-l adusese le zisese că se plânsese de dureri abdominale.

Nu se aflase niciodată de ce Victor își schimbase planurile de moarte. În timp ce era ridicat pentru a fi scufundat în gheață, ochii i se deschiseseră brusc și-l văzuse pe Roger. Victor îi ordonase înainte, în timpul conversației șoptite, că dacă avea să-și schimbe hotărârea, indiferent de motiv, avea să-i spună un singur cuvânt, iar Roger trebuia să oprească totul.

— *Înțelegi? Nu o să eziți?*

— *Înțeleg.*

Și așa se întâmplă. Un singur cuvânt fu spus. După ce îl auzi, Roger țipă „Opriți imediat!” Îi obligă pe doctor și pe legist să plece de acolo, apoi chemă imediat ambulanța.

Urmase ordinele șefului său, ca întotdeauna, pentru că auzise atât de clar cuvântul rostit:

— Grace.

Aceasta este o poveste despre înțelesul timpului,

și începe cu multă vreme în urmă, dar nu are să se sfârșească acum, ci peste mulți, mulți ani, într-o sală de bal aglomerată, unde un respectat doctor cercetător este aplaudat de mulțime. Ea își laudă colegii. Spune că a fost un „efort de echipă”. Dar cel care o prezentase afirmă ceea ce știe deja întreaga lume, și anume că doctorul Sarah Lemon a găsit tratamentul pentru cea mai temută boală a timpurilor noastre; salvase milioane de oameni, iar viața tuturor avea să fie pentru totdeauna alta.

— Înclină-te, șoptește bărbatul.

Ea își pleacă fruntea. Salută cu modestie. Le mulțumește profesorilor, colegilor de cercetare și își prezintă mama, pe Lorraine, care stă deoparte cu poșeta în mâini, zâmbind. Sarah mai spune că nimic nu ar fi fost posibil fără binefăcătorul ei, un om numit Victor Delamonte, care, pe vremea când își depusese dosarele la facultăți, îi furnizase cu generozitate toate fondurile școlarizării la o universitate din Ivy League – primii ani, apoi cursurile de medicină, cât de departe putea să meargă – schimbându-și testamentul chiar înainte de a muri răpus de boala pe care o vindecase acum Sarah. Mai supraviețuise doar trei luni după noaptea petrecută împreună la Urgențe. Dar soția lui, Grace, spusese că fuseseră cele mai prețioase trei luni ale căsniciei lor.

— Vă mulțumesc foarte mult, încheie Sarah.

Mulțimea se ridică, ovaționând.

În acest timp, pe o stradă pietruită din Manhattan, un nou chiriaș se mută la numărul o sută patruzeci și trei, Strada Livezii. O echipă de muncitori dăruiește niște pereți în conformitate cu noile planuri.

— Sfinte, spune unul din ei.

— Ce?

O lanternă străpunge bezna dintr-o cavernă, ascunsă până atunci de podea. Pereții sunt scrijeliți cu toate formele și

simbolurile imaginabile. Iar într-un colț stă o clepsidră, cu un singur fir de nisip.

Iar când muncitorii curioși ridică atent clepsidra, undeva departe, tare departe – un loc care nu poate fi descris în paginile unei cărți – un bărbat numit Dor și o femeie numită Alli aleargă desculți pe costișa unui deal, aruncând pietre, râzând împreună cu copiii lor, și nu se gândesc niciodată la timp.

MULȚUMIRI

În primul rând, lui Dumnezeu. Nu aş putea face nimic fără mila Sa.

Unele cărți sunt mai greu de scris decât altele. Le mulțumesc tuturor celor care au avut răbdare cu mine și care au crezut în ideea mea chiar de la început. Familiei mele, fraților mei, cumnaților, iubiților mei prieteni.

Le mulțumesc în special lui Rosey și lui Chad, care au redefinit cuvântul „prieteni”; m-au sprijinit enorm zi de zi. Nu voi uita niciodată acest lucru. Mulțumiri și pentru Ali, Rosey, Rick și Tricia, care au citit primii cartea și m-au încurajat în credința mea că Tatăl Timp are o poveste de spus.

Nesfârșite mulțumiri lui Kerri, care nu doar că a citit și a editat paginile cărții, dar s-a luptat cu toate greutățile pentru ca povestea să-și găsească destinul în lumea cea largă. Și lui Mendel, care e un pierde-vară, dar care a venit la birou și a salvat situația.

Îi mulțumesc lui David, pentru un sfert de secol de credință în mine, și lui David L., Antonella, Susan, Allie și celorlalți membri ai echipei Team Black Inc., pentru că au fost ca o barcă de salvare în mijlocul oceanului, așa cum sunt mereu. Le mulțumesc lui Ellen, Elisabeth, Samantha, Kristin, Jill și tot restului găștii de la Hyperion, și lui Sallyanne pentru publicitate. Și mulțumiri din suflet editorului meu, Will Schwalbe, care a spus da când l-am întrebat, făcându-mă fericit.

Mulțumiri speciale Institutului de Criogenie din Clinton, Michigan și angajaților săi, care mi-au furnizat informații pentru acest roman. Deși Victor învață o anumită lecție în aceste pagini, nu am intenționat să critic știința criogeniei sau alegerile făcute de cei care o practică sau de pacienții lor. Este, până la urmă, o fabulă.

Mulțumesc mamei mele, tatălui meu, lui Peter, Carei și întregii mele familii extinse.

Și, în final, există o singură Alli în viața mea, și tot ce Dor a văzut în a lui, eu văd în a mea în fiecare zi. Mulțumesc, Janine.

Iar cititorilor mei fideli, cei care au luat această carte de pe raft fără să se întrebe măcar ce subiect are – voi sunteți coloana vertebrală pe care se sprijină munca mea, voi sunteți ochii la care mă gândesc când îmi scriu frazele. Sper să continui să vă insuflu măcar o mică parte din speranța și inspirația pe care voi mi-o dăruți zi de zi.

Mitch Albom
Detroit, Michigan,
Mai 2012

MITCH ALBOM este un autor cunoscut pe plan internațional, jurnalist, scenarist și dramaturg, om de televiziune și muzician. Cărțile sale s-au vândut în peste 33 de milioane de exemplare și au fost publicate în 41 de țări, au fost ecranizate pentru televiziune, iar filmele au primit numeroase premii Emmy.

Inventatorul primului ceas este pedepsit pentru că a încercat să măsoare cel mai mare dar al lui Dumnezeu. Este exilat într-o peșteră timp de mai multe secole și obligat să asculte vocile celor care vin la el în căutarea mai multor zile, mai multor ani.

În cele din urmă, cu sufletul aproape frânt, Tatăl Timp este eliberat împreună cu clepsidra magică și cu o misiune: o șansă de a-și spăla păcatele și de a-i învăța pe primii oameni adevărata măsură a timpului.

El se întoarce în lumea oamenilor, dominată de ticăitul ceasului marcând trecerea orelor și începe o călătorie alături de niște tovarăși neobișnuiți: o adolescentă care vrea să renunțe la viață și un om de afaceri bătrân și bogat, care vrea să trăiască veșnic. Pentru a se salva pe sine, el trebuie să-i salveze pe amândoi. Și să oprească lumea de la a-i salva.

editura rao

ISBN 978-606-609-600-3

9 786066 096003

www.rao.ro
www.raobooks.com